

PRÍRUČKA PRE OPYTOVATEĽA
VÝBEROVÉHO ZISŤOVANIA O VZDELÁVANÍ
DOSPELÝCH

Účinnosť od 1. júla 2022

Vypracovali: sekcia 10900, 10300 a 16000

METODICKÝ POPIS VÝBEROVÉHO ZISŤOVANIA O VZDELÁVANÍ DOSPELÝCH	7
ÚVOD	7
1. ZÁKLADNÉ POJMY A DEFINÍCIE	7
2. VÝBER.....	8
2.1 KONŠTRUKCIA VÝBEROVEJ SIETE PRE ZISŤOVANIE AES	8
2.2 REALIZÁCIA ZISŤOVANIA V TERÉNE	9
3. POSTUP PRI VYPLŇOVANÍ DOTAZNÍKA	10
4. METODICKÉ VYSVETLIVKY K DOTAZNÍKU AES	11
4.1 METODICKÉ VYSVETLIVKY K PRVEJ STRANE DOTAZNÍKA	11
4.1.1 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE	11
4.1.2 INFORMÁCIA O KONTAKTE.....	11
4.1.3 FORMA ROZHOVORU	12
4.1.4 CHARAKTER ROZHOVORU	12
4.2 METODICKÉ VYSVETLIVKY K OTÁZKAM DOTAZNÍKA AES.....	12
4.2.1 MODUL A – ZÁKLADNÉ ÚDAJE O DOMÁCNOSTI.....	14
A1	14
A2	15
A3	16
4.2.2 MODUL B – ZÁKLADNÉ ÚDAJE O RESPONDENTOVI	17
B1	17
B2	17
B3	17
VEK.....	18
B4	18
B5	19
B6	19
B7	19
B8	20
B9	23
B10	24
B11	24
B12,12*	26
B13	27
B14	27
B15	27
B16	27
4.2.3 MODUL C – EKONOMICKÉ POSTAVENIE	28
C1	28
C2	29
C3	31
C4	32
C5	32
C6	33
C7	36
C8	37
C9	37
4.2.4 MODUL D – PRÍSTUP K INFORMÁCIÁM O MOŽNOSTIACH VZDELÁVANIA A PORADENSTVU	38

D1	38
D2	39
D3	41
D4	41
D5	42
D6	43
D7	44
4.2.5 MODUL E - FORMÁLNE VZDELÁVANIE	45
E1	46
E2	47
E3	48
E4	49
E5	49
E6	50
E7	50
E8	50
E9	51
E10	52
E11	53
E12	53
E13-E16	54
E13	54
E14	55
E15	55
E16	56
E17	57
E18	57
E19	58
E20	58
E21	60
E22	61
E23	61
E24	62
E25	62
E26	63
4.2.6 MODUL F - NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE	64
F1	65
F2	66
F3	66
F4	67
F5	68
F6	69
F7	69
F8	70
F9	71
F11-F57	71
F11	71
F12	71
F13	72
F14	72
F15	73
F16	73
F17	76
F18	77
2. vzdelávacia aktivita	77

3. vzdelávacia aktivita.....	78
4. vzdelávacia aktivita.....	78
5. vzdelávacia aktivita.....	78
4.2.7 MODUL G – NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE – 1. náhodne vybratá vzdelávacia aktivita.....	79
G1	79
G2	79
G3	80
G4	80
G5	81
G6	82
G7	82
G8	83
G9	83
G10	84
G11	85
G12	86
G13	86
G14	87
G15	87
G16	88
G17 - G20	88
G17	88
G18	89
G19	89
G20	90
G21	90
G22	91
G23	91
G24	92
G25	92
G26	93
G27	94
G28	94
G29	95
G30	95
4.2.8 MODUL H - NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE – 2. náhodne vybratá vzdelávacia aktivita.....	96
H1	96
H2	96
4.2.9 MODUL I – PREKÁŽKY PRI VZDELÁVANÍ.....	98
I1	98
I2	98
I3	99
I4	100
I5	100
I6, I6*	101
I7	103
I8	103
I9	103
I10	104
4.2.10 MODUL J – NEINŠTITUCIONÁLNE VZDELÁVANIE	105
J1	106
J2	109
J3	109

4.2.11 MODUL K – JAZYKOVÁ ZDATNOSŤ	111
K1	111
K2	111
K3	112
K4	112
K5	112
K6	114
K7	114
K8	114
4.2.12 MODUL L – ZDRAVIE	115
L1	115
L2	115
L3	115
4.2.13 MODUL M – ČISTÝ MESAČNÝ PRÍJEM DOMÁCNOSTI	116
M1	116
4.2.14 ZÁVER DOTAZNÍKA	117
VŠEOBECNÉ POKYNY PRE PRÁCU OPYTOVATEĽA V TERÉNE	1
POSLANIE OPYTOVATEĽA	1
1. OPYTOVATEĽ	1
1.1 PRÍPRAVA ZISŤOVANIA	1
1.2 TERMÍN ZISŤOVANIA	3
1.3 VYHLADÁVANIE BYTOV	3
1.4 VÝBER SUBSTITUČNÉHO BYTU	4
1.5 ÚLOHY OPYTOVATEĽA PRI ZISŤOVANÍ ÚDAJOV	4
1.6 ZODPOVEDNOSTI OPYTOVATEĽA PRI ZISŤOVANÍ ÚDAJOV	4
1.7 SPRÁVANIE SA ÚSPEŠNÉHO OPYTOVATEĽA	5
2. ROZHOVOR	5
2.1 KONTAKTOVANIE RESPONDENTOV	5
2.2 VYKONANIE ROZHOVORU	8
2.3 TELEFONICKÝ ROZHOVOR S RESPONDENTOM	9
3. ZABEZPEČENIE KVALITY DÁT	10
4. ZABEZPEČENIE OCHRANY DÔVERNÝCH ÚDAJOV	10
5. APLIKAČNÉ PROGRAMOVÉ VYBAVENIE	11

METODICKÝ POPIS VÝBEROVÉHO ZISŤOVANIA O VZDELÁVANÍ DOSPELÝCH

Riešitelia:

Sekcia 10900, odbor 10920

Ivona Bodlalová

Sekcia 10300, odbor 10320

Boris Frankovič

METODICKÝ POPIS VÝBEROVÉHO ZISŤOVANIA O VZDELÁVANÍ DOSPELÝCH

ÚVOD

Zisťovanie o vzdelávaní dospelých 2022 sa uskutočňuje na základe realizuje Štatistický úrad SR v roku 2022 na základe rámcového nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2019/1700 a nadväzujúcich implementačných nariadení Európskej komisie v oblasti štatistiky vzdelávania.

V zmysle právnych predpisov EÚ zisťovanie organizujú na rovnakom metodickom základe všetky členské štáty EÚ. Štatistický úrad EÚ - Eurostat v spolupráci s národnými inštitúciami zabezpečuje tvorbu jednotnej metodiky zberu údajov v domácnostiach, stanovuje rozsah, štruktúru a definície sledovaných premenných, zbiera údaje od členských krajín, kontroluje ich spoľahlivosť, publikuje a vyhodnocuje údaje za jednotlivé štáty ako aj celú EÚ.

Cieľom štatistického zisťovania je získať medzinárodne porovnateľné údaje o vzdelávaní dospelých, o prekážkach súvisiacich so vzdelávaním a znalostiach jazykov. Výsledky štatistického zisťovania sa využijú na koncipovanie a usmerňovanie politiky celoživotného vzdelávania a na zabezpečenie potrieb informačného systému Štatistického úradu Slovenskej republiky, požiadaviek európskeho štatistického systému a ďalších medzinárodných organizácií a externých užívateľov.

Do roku 2016 zisťovanie prebiehalo v 5-ročných intervaloch a na Slovensku sa uskutočnilo už trikrát, v rokoch 2007, 2011 a 2016. Od roku 2022 sa bude organizovať v 6-ročných intervaloch.

Štáty Európskej únie kladú v súčasnom období veľký dôraz na budovanie a rozvoj systému celoživotného vzdelávania. Ďalšie vzdelávanie dospelých tvorí významnú súčasť celoživotného vzdelávania. Uskutočňuje sa prostredníctvom formálneho, neformálneho a neinštitucionálneho vzdelávania. Umožňuje každému doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si získané vzdelanie, rekvalifikovať sa alebo uspokojiť svoje záujmy. Uskutočňuje sa nielen v inštitúciách ďalšieho vzdelávania, v školách, školských a mimoškolských zariadeniach, ale aj na individuálnej úrovni.

Zisťovanie o vzdelávaní dospelých (ďalej AES) bude prebiehať v čase od 1.7.2022 do 30.11.2022 na vzorke 5 000 respondentov na celom území Slovenska.

1. ZÁKLADNÉ POJMY A DEFINÍCIE

Cieľ zisťovania je zabezpečiť informácie o účasti obyvateľstva na vzdelávaní.

Predmet zisťovania - fyzické osoby, ktoré prevažné obdobie v roku žijú na území SR v bytových domácnostiach a v čase zisťovania dovŕšili vek 18 rokov a nedovŕšili ešte vek 70 rokov.

Referenčné obdobie - pre zisťovanie boli vymedzené rôzne referenčné obdobia, preto je v metodických pokynoch pri každej otázke uvedené referenčné obdobie, ktorého sa daná otázka týka.

Vzdelávanie je definované ako všeobecné, odborné vzdelávanie a odborná príprava, pričom nezáleží či sa jednalo o formálne, neformálne alebo neinštitucionálne vzdelávanie. Náhodné vzdelávanie nie je predmetom tohto zisťovania.

2. VÝBER

2.1 KONŠTRUKCIA VÝBEROVEJ SIETE PRE ZISŤOVANIE AES

- **Cieľovú (referenčnú) populáciu pre zisťovanie AES tvoria fyzické osoby**, ktoré prevažné obdobie v roku žijú na území SR v individuálnych domácnostiach a v čase zisťovania dovŕšili vek 18 rokov a nedovŕšili ešte vek 70 rokov. Zisťovanie AES sa nebude realizovať v inštitucionálnych domácnostiach.

Výberový súbor pozostáva z adries bytov, v ktorých má trvalý pobyt aspoň jedna osoba vo veku 18 – 69 rokov a tieto byty patria do kategórií rodinný dom, bytový dom, neskolaudovaný rodinný dom, polyfunkčná budova a ostatné budovy na bývanie. V týchto budovách by sa mali nachádzať súkromne obývané byty.

- **Veľkosť hrubej vzorky je 5000 bytov, požadovaná veľkosť čistej vzorky je 4355 osôb, pričom počet vyšetrených osôb vo veku 18 – 24 rokov by mal byť cca 1617 a počet vyšetrených osôb vo veku 25 – 69 by mal byť cca 2738.**

Minimálna efektívna veľkosť výberového súboru bola stanovená v súlade s usmernením Eurostatu tak, aby pri tejto veľkosti výberového súboru boli dodržané požiadavky na presnosť kľúčových ukazovateľov zisťovania – podiel na formálnom a neformálnom vzdelávaní.

- **Výberovou jednotkou pre AES je bytová domácnosť**

Fyzické osoby sú identifikované vo vybratých bytových domácnostiach na základe kľúča uvedeného v bode 2.

- **Spravodajskou jednotkou je jedna vybratá osoba v byte** vo veku 18 - 69 rokov. Z každej výberovej jednotky - bytovej domácnosti - sa vyberie iba jedna spravodajská jednotka.

- **Substitučné byty**

Ku každému bytu z hlavného výberového súboru prislúcha jeden substitučný byt nachádzajúci sa v rovnakej základnej sídelnej jednotke a obsahujúci osobu z rovnakej vekovej skupiny ako osoba z hlavného výberu.

- **Voľba výberového postupu**

Na konštrukciu výberovej siete sa použila metóda viacstupňového proporcionálneho stratifikovaného výberu domácností. Veľkosť výberovej vzorky v jednotlivých stratách je úmerná počtu obyvateľov v referenčnej populácii.

Stratifikačné premenné sú **kraj** (8 kategórií) a **veková skupina** (2 kategórie – 18_24 a 25_69). Použitím týchto stratifikačných premenných sa vytvorilo **16 oblastí (strát)** na území SR.

- **Voľba opory výberu**

Oporou výberu je databáza obývaných bytov (na trvalý pobyt) zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021. Každý byt v opore výberu obsahuje aspoň jednu osobu vo veku 18 – 69 rokov s trvalým pobytom, pričom byty sú z množiny kategórií rodinný dom, bytový dom, neskolaudovaný rodinný dom, polyfunkčná budova a ostatné budovy na bývanie.

- **Prvý stupeň výberu**

Prvý stupeň výberu pozostáva z náhodného základných sídelných jednotiek v každom kraji, a to s pravdepodobnosťami úmernými veľkosti ZSJ.

- **Druhý stupeň výberu**

Druhý stupeň výberu pozostáva z náhodného výberu bytov vo vybraných ZSJ (s rovnakými pravdepodobnosťami). V každom ZSJ sa vybralo minimálne 10 bytov.

- **Tretí stupeň výberu**

Tretí stupeň výberu pozostáva z výberu konkrétnej osoby v byte. Bolo prihliadané na to, aby bolo vo výbere dostatočne vysoké zastúpenie osôb vo veku 18 – 24, ktorých vyšetrený počet musí byť značne vyšší ako je ich podiel v celkovej populácii.

- **Negatívna koordinácia**

S cieľom znížiť spravodajskú záťaž jednotiek, boli z výberu vyňaté tie byty, ktoré boli vybraté v zisťovaniach VZPS 2020 – 2021, EU-SILC 2017 – 2022, IKT 2021 – 2022, CR 2021 – 2022. Vzhľadom k tomu, že čísla bytov sú medzi SODB 2011 a SODB 2021 odlišné, nebolo možné prepojiť byty v bytových domoch v starej a novej opore. Z toho dôvodu boli odstránené iba byty nachádzajúce sa v rodinných domoch.

- **Čísla bytov**

V súčasnom stave spracovania SODB 2021 ešte nie sú vyčistené čísla bytov v databáze osôb. Môže sa teda stať, že číslo konkrétneho bytu nie je správne alebo dokonca vôbec uvedené a konkrétny byt v bytovom dome nebude možné podľa tohto čísla dohľadať. Postup riešenia tejto situácie je uvedený v bode 2.

2.2 REALIZÁCIA ZISŤOVANIA V TERÉNE

Opytovatelia navštívia všetky byty z hlavného výberu. Každá budova vo výberovej vzorke je jednoznačne identifikovateľná na základe adresy – buď prostredníctvom kombinácie obec + súpisné číslo, alebo cez obec + ulica + orientačné číslo. V prípade, že adresa nemá uvedenú ulicu a orientačné číslo a budova je prostredníctvom súpisného čísla ťažko dohľadateľná, pomôže mapa <https://zbgis.skgeodesy.sk/mkzbgis/sk/zakladna-mapa>. V budovách s viacerými

bytni je na dohľadanie konkrétneho bytu potrebné použiť aj číslo bytu. Môžu vzniknúť viaceré scenáre:

- číslo bytu je správne a byt je dohľadateľný – v takom prípade navštívi opytovateľ daný konkrétny byt
- číslo bytu je správne ale byt nie je dohľadateľný, prípadne je číslo bytu nesprávne alebo neuvedené:
  - ak sú pred vchodom zvončky, opytovateľ zvolí prvý zvonček v poradí
  - ak pred vchodom nie sú zvončky, opytovateľ zvolí byt na najvyššom poschodí.

Ak byt z hlavného súboru nespĺňa kritériá opory výberu (obývaný súkromný byt), je nedohľadateľný, nekontaktovateľný alebo odmieta respondovať, zvolí opytovateľ prislúchajúci substitučný byt. Ak nie je možné získať odpoveď ani od substitučného bytu, zaznačí opytovateľ pre byt z hlavného výberu neodpoveď.

V každej navštívenej domácnosti je vyšetrená jedna osoba vo veku 18 – 69 rokov. Vo výberovom súbore je pre každý byt uvedená jedna vybratá osoba, ktorá má na danej adrese trvalý pobyt. K tejto osobe sú uvedené základné charakteristiky – vek (môže sa líšiť o jeden rok), pohlavie, vzdelanie a ekonomická aktivita (vzdelanie i ekonomická aktivita môžu byť odlišné od súčasného stavu). Tieto informácie však slúžia výlučne pre lepšiu orientáciu opytovateľa a nemusia byť nutne pravdivé (vyplňali ich o sebe ľudia v SODB 2021 – mohli uviesť nepravdivé údaje).

Opytovateľ sa pri navštívení domácnosti spýta primárne na uvedenú osobu. Ak sa táto osoba v domácnosti nenachádza, vyberie náhradnú osobu, ktorá je z tej istej vekovej skupiny (18 – 24 a 25 – 69), a ktorá má vek najbližšie k veku pôvodne vybratej osoby.

Vzhľadom k tomu, že sa trvalý pobyt môže líšiť od súčasného a vzhľadom k demografickým procesom za uplynulý rok (najmä migrácia) je možné, že počet konkrétnych osôb nenachádzajúcich sa v domácnosti môže byť vyšší. Upozorňujeme, že premenná vek sa môže u konkrétnej osoby líšiť o jeden rok.

Je treba brať zreteľ na to, že počet vyšetrených osôb vo veku 18 – 24 by mal byť približne 1617.

3. POSTUP PRI VYPLŇOVANÍ DOTAZNÍKA

V dotazníkoch sa vyskytujú 4 typy otázok, na ktoré sa odpoveď vyznačí jedným z nasledujúcich spôsobov:

- zakrúžkovaním príslušného kódu
- označením príslušnej možnosti napr. krížikom, fajkou (v prípade zložených otázok)
- priamym vyplnením číselnej hodnoty
- vypísaním slovnej odpovede, ktorá sa zakóduje podľa predpísaných číselníkov dodatočne po ukončení rozhovoru

! UPOZORNENIE

Všetky otázky zvýraznené v dotazníku hrubým písmom musia byť vyplnené. Nie je pri nich povolená odpoveď neviem a odmietam.

4. METODICKÉ VYSVETLIVKY K DOTAZNÍKU AES

4.1 METODICKÉ VYSVETLIVKY K PRVEJ STRANE DOTAZNÍKA

4.1.1 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Identifikačné údaje sa vyplňajú na predpísaný počet miest, ktorý je daný počtom políčok pri jednotlivých položkách. Nachádzajú na úvodnej strane dotazníka a ich obsahom je:

1. Kód formulára – 3102
2. Kód opytovateľa - opytovateľ uvedie svoje číslo, ktoré mu bolo pridelené odborom 16 600.
3. Číslo spravodajskej jednotky – uvedie sa ID zo zoznamu bytov vybratých do zisťovania (súbor spravodajských jednotiek)
4. Kód okresu - trojmiestny kód okresu, v ktorom sa nachádza vybraný byt. Kóduje sa podľa číselníka okresov.
5. Kód obce - šesťmiestny kód obce podľa číselníka obcí; preberá sa zo „Zoznamu vybraných spravodajských jednotiek“.

4.1.2 INFORMÁCIA O KONTAKTE

V tejto časti sa získa informácia o náboře spravodajskej jednotky. V prípade nutnosti viacerých návštev (maximálny počet 3) bude u každej vyznačený dátum, čas a výsledok:

- 11 - spolupracujúca
- 21 - odmietnutie spolupráce
- 22 - domácnosť nezastihnutá
- 23 - domácnosť nespôsobilá odpovedať (v domácnosti žijú iba osoby, ktoré pre mentálne postihnutie, zdravotný stav nie sú schopné odpovedať, resp. vyplniť dotazník)
- 24 - domácnosť bez osôb vo veku od 18 do 69 rokov (vrátane), použije sa aj v prípade, ak sa v domácnosti nenachádza ani jedna osoba v určenej vekovej skupine t. j. 18-24 alebo 25-69 (*do spinky V APV sa uvedie o akú vekovú skupinu sa jednalo*)
- 25 - byt je neobývaný
- 26 - byt neexistuje
- 27 - kolektívne zariadenie

Do kódu „11“ bude zaradená domácnosť, ktorá je ochotná vyplniť dotazník, a v ktorej sa nachádza aspoň jedna osoba vo veku 18 až 69 rokov. Pri nespolupracujúcej domácnosti sa vyplnia len identifikačné údaje a informácia o kontakte. V prípade, že domácnosť/respondenta nebolo možné zastihnúť z dôvodu jej neprítomnosti, je potrebné ju navštíviť v inom čase (najlepšie v iných dňoch) maximálne trikrát. Vo všetkých prípadoch, kedy domácnosť nebolo možné zastihnúť, bude „Výsledok návštevy“ uvedený pod kódom 22.

V stĺpci Výsledok návštevy sa môže kód 11 natypovať iba raz.

V časti „Dátum a čas návštevy“ zaznamená opytovateľ dátum a čas začiatku opytovania.

Aby bolo možné údaje overiť, je potrebné si zaznamenať údaj, akým spôsobom sa možno skontaktovať so spravodajskou jednotkou (telefónne číslo, e-mail) oddelene od ostatných údajov, teda v osobitnom elektronickom súbore. V prípade zberu údajov pomocou papierového

formulára je možné zaznamenať údaje o kontakte na prvej strane formulára. **Nesmie sa zaznamenávať meno a priezvisko respondenta priamo do papierového dotazníka.**

4.1.3 FORMA ROZHOVORU

Uvedie sa príslušný kód ako prebehol rozhovor.

4.1.4 CHARAKTER ROZHOVORU

Uvedie sa príslušný kód ako prebehol rozhovor. Vzhľadom na povahu otázok v dotazníku sa odporúča vyhnúť sa zisťovaniu v zastúpení v čo najväčšej možnej miere. Vzhľadom na to, že Eurostat požaduje zdôvodnenie každého použitia proxy odpovedí v správe o kvalite, od opytovateľa sa bude vyžadovať zdôvodnenie použitia v spinke.

4.2 METODICKÉ VYSVETLIVKY K OTÁZKAM DOTAZNÍKA AES

Dotazník AES 1-96 pre osoby vo veku 18 až 69 rokov (vrátane) je rozdelený do 13 základných modulov, čo umožňuje jednoduchšiu prácu s dotazníkmi pri priamom zisťovaní v domácnosti.

Štruktúra dotazníka

Číslo modulu	Modul otázok	Otázky
A.	Základné údaje o domácnosti	A1 až A3
B.	Základné údaje o respondentovi	B1 až B16
C.	Ekonomické postavenie	C1 až C9
D.	Prístup k informáciám o možnostiach vzdelávania a poradenstvu	D1 až D7
E.	Formálne vzdelávanie	E1 až E26
F.	Neformálne vzdelávanie	F1 až F57
G.	1. náhodne vybratá vzdelávacia aktivita	G1 až G31
H.	2. náhodne vybratá vzdelávacia	H1 až H30
I.	Prekážky pri vzdelávaní	I1 až I10
J.	Neinštitucionálne vzdelávanie	J1 až J3
K.	Jazyková zdatnosť	K1 až K8
L.	Zdravie	L1 až L3
M.	Čistý mesačný príjem domácnosti	M1

Prehľad otázok, pri ktorých je zakázané použiť odpovede neviem a odmietam.

A1	Počet členov v domácnosti
B1	Pohlavie
B2	Rok narodenia

B3	Mali ste už v tomto roku narodeniny?
C1	Aké je Vaše súčasné hlavné ekonomické postavenie?
E1	V priebehu posledných 12 mesiacov zúčastnili ste sa prípravy na povolanie v škole alebo v učilišti?
E2	Na koľkých školách alebo študijných odboroch?
E3	Uvedte názov Vášho posledného vzdelávania.
F1	Boli ste na nejakom kurze alebo školení?
F2	Uvedte ich počet.
F3	Boli ste na nejakom workshope, seminári, webinári alebo prednáške?
F4	Uvedte ich počet.
F5	Boli ste na Vašom pracovisku odborne zaškolení alebo zaučení?
F6	Uvedte ich počet.
F7	Mali ste súkromné hodiny alebo doučovanie?
F8	Uvedte ich počet.
F12	Uvedte názov Vašej 1. vzdelávacej aktivity
F22	Uvedte názov Vašej 2. vzdelávacej aktivity
F32	Uvedte názov Vašej 3. vzdelávacej aktivity
F42	Uvedte názov Vašej 4. vzdelávacej aktivity
F52	Uvedte názov Vašej 5. vzdelávacej aktivity
J1	V priebehu posledných 12 mesiacov vzdelávali ste sa úmyselne v nejakej oblasti:
J1a	učením sa od príbuzných, priateľov, kolegov, známych
J1b	samoštúdiom tlačených materiálov
J1c	samoštúdiom na elektronických zariadeniach online alebo offline
J1d	účasťou na prehliadkach
J1e	vo vzdelávacích centrách?
K1	Aký je Váš materinský jazyk?

4.2.1 MODUL A – ZÁKLADNÉ ÚDAJE O DOMÁCNOSTI

Cieľom úvodného bloku otázok je zistiť veľkosť a zloženie domácnosti respondenta.

A1	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Uvedte a) celkový počet všetkých členov vo Vašej domácnosti (<i>vrátane Vás</i>) > jeden 1 > ak viac ako jeden, uveďte počet členov vo veku b) 0 až 13 rokov <input type="text"/> c) 14 až 24 rokov <input type="text"/> d) 25 a viac rokov <input type="text"/>

!UPOZORNENIE

Nakoľko sa jedná o dôležitý ukazovateľ, nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie pre otázky A1a až A1d.

A1a - Cieľom otázky je zistiť celkový počet osôb žijúcich v spoločnej domácnosti. **Domácnosť** tvoria osoby spoločne bývajúce a spoločne hospodáriace, t. j. tie, ktoré spoločne hradia hlavné výdavky domácnosti (na stravu, nájomné, údržbu bytu atď.).

A1b - Veková skupina 0 až 13 rokov zahŕňa všetky osoby, ktoré v deň zisťovania nedovърšili vek 14 rokov (t. j. patrí sem aj dieťa vo veku 13 rokov a 11 mesiacov).

A1c - Veková skupina 14 až 24 rokov zahŕňa všetky osoby, ktoré v deň zisťovania dovърšili vek 14 rokov, ale v čase zisťovania nedovърšili vek 25 rokov (t. j. patrí sem aj osoba vo veku 24 rokov a 11 mesiacov).

A1d - Veková skupina 25 rokov a viac zahŕňa všetky osoby, ktoré v deň zisťovania dovърšili vek 25 rokov (aj osoby vo veku 69 rokov a viac).

! NEPREHLIADNITE

Pri použití papierového dotazníka sa odporúča vizuálne skontrolovať nasledujúce vzťahy:

- $A1b < A1a$

Počet členov vo veku 0 až 13 rokov musí byť nižší ako celkový počet členov v spoločnej domácnosti v A1a.

- $A1b + A1c + A1d = A1a$

Súčet členov v domácnosti uvedený v jednotlivých vekových skupinách A1b až A1d musí byť rovný celkovému počtu v otázke A1a.

A2	
Cieľová skupina	A1a>1 (počet členov domácnosti je väčší ako jeden)
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	<p>Aké je zloženie Vašej domácnosti? (<i>dieťa = vlastné, partnerovo, adoptované okrem dieťaťa v pestúnskej starostlivosti</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ 1 rodič a aspoň 1 dieťa vo veku 0 až 24 rokov 1 ➢ 1 rodič a všetky deti vo veku 25 rokov a viac 2 ➢ manželia (<i>partneri</i>) žijúci v dvojčlennej domácnosti 3 ➢ manželia (<i>partneri</i>) a aspoň 1 dieťa vo veku 0 až 24 rokov 4 ➢ manželia (<i>partneri</i>) a všetky deti vo veku 25 rokov a viac 5 ➢ iný typ domácnosti (<i>napr. viacgeneračné domácnosti, kde spolu s rodičmi a deťmi žije napr. starý rodič, svokor, vnuk, teta; ďalej domácnosti s iným zložením ako je rodič a dieťa, napr. súrodenci, babka, dedko – vnuk, vnučka, teta s neeterou, svokra a nevesta, rodina s dieťaťom v pestúnskej starostlivosti</i>) 6

Cieľom otázky je zistiť zloženie domácnosti, v ktorej respondent žije.

!UPOZORNENIE

Na zloženie domácnosti nemá vplyv postavenie odpovedajúceho člena v domácnosti, preto je zloženie domácnosti pre každého jedného člena domácnosti vždy rovnaké. Napr. domácnosť zložená z manželského páru a dieťaťa do 24 rokov bude mať kód domácnosti vždy 4, t. j. je jedno či odpovedá rodič alebo dieťa, vždy sa jedná o rovnaký typ domácnosti.

Za **vlastné dieťa** sa považuje každé vlastné, partnerovo (to znamená nevlastné dieťa) alebo adoptované dieťa (vrátane) žijúce v spoločnej domácnosti respondenta. Okrem dieťaťa v pestúnskej starostlivosti!

Kód 1 - jedná sa o domácnosť zloženú z jedného rodiča (osamelého alebo bez partnera v spoločnej domácnosti) a jeho dieťaťa (detí) za podmienky, že aspoň jedno dieťa je mladšie ako 25 rokov (t. j. súčet $A1b+A1c \geq 1$).

Kód 2 sa použije, ak je domácnosť zložená z jedného rodiča (osamelého alebo bez partnera v spoločnej domácnosti) a jeho dieťaťa (detí) za podmienky, že všetky sú vo veku 25 rokov a viac.

V domácnosti, kde všetky deti sú staršie ako 24 rokov, by malo platiť, že všetci členovia by mali byť vo veku 25 rokov a viac (t. j. $A1a=A1d$, resp. $A1b+A1c=0$). V ojedinelých prípadoch sa môže stať, že rodič je mladší ako dieťa (napr. v prípade adoptovaného alebo osvojeného dieťaťa; dieťaťa staršieho partnera z prvého manželstva). Ak takýto prípad nastane ($A1c \geq 0$), je potrebné údaj overiť a do spinky napísať dôvod prepustenia informatívnej chyby. Na druhej strane v tomto type domácnosti sa nikdy nemôže nachádzať osoba vo veku 0-13 rokov ($A1b=0$).

Kód 3 sa použije, ak je domácnosť zložená iba z partnerského páru, to znamená má len dvoch členov. Platí, že $A1a$ je vždy rovné 2! Je jedno, či je ich vzťah legalizovaný sobášom alebo nie.

Kód 4 - jedná sa o domácnosť zloženú z manželského, resp. partnerského páru a jeho dieťaťa (detí) za podmienky, že aspoň jedno dieťa je mladšie ako 25 rokov (t. j. súčet $A1b+A1c \geq 1$). Tento typ domácnosti je zložený najmenej z troch členov ($A1a \geq 3$).

Kód 5 sa použije, ak zloženie domácnosti tvorí manželský, resp. partnerský pár a jeho dieťa (deti) za podmienky, že všetky deti sú vo veku 25 rokov a viac. Tento typ domácnosti musí byť vždy zložený najmenej z troch členov ($A1 \geq 3$) a zároveň sa v nej nenachádza osoba vo veku 0-13 rokov ($A1b=0$). Rovnako ako pri kóde 2 aj tu platí, že by rodič nemal byť mladší ako dieťa, a preto všetci členovia by mali byť vo veku 25 rokov a viac (t. j. $A1a=A1d$, resp. $A1b+A1c=0$). V ojedinelých prípadoch kedy je rodič mladší ako dieťa ($A1c \geq 0$ napr. v prípade adoptovaného alebo osvojeného dieťaťa; dieťaťa staršieho partnera z prvého manželstva), je potrebné tento údaj overiť a do spinky napísať dôvod prepustenia informatívnej chyby.

Kód 6 - patria sem všetky ostatné typy domácností (napr. viacgeneračné domácnosti, kde spolu s rodičmi a deťmi žije napr. starý rodič, svokor, vnuk, teta; ďalej domácnosti s iným zložením ako rodič a dieťa t. j. napr. súrodenci, babka, dedko – vnuk, vnučka, teta s neterou, svokra a nevesta, rodina s dieťaťom v pestúnskej starostlivosti).

! NEPREHLIADNITE

Typ domácnosti úzko súvisí s počtom osôb v jednotlivých vekových skupinách uvedených v otázke A1a až A1d. Kontroly v elektronickom dotazníku sú nastavené tak, aby dokázali upozorniť na ich prípadný logický nesúlad.

Prepustenie informatívnej chyby musí byť vždy zdôvodnené v spinke.

A3	
Cieľová skupina	A2=4, 5, 6, neviem a odmietam odpovedať
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Žijete v spoločnej domácnosti s manželom/manželkou, druhom/družkou alebo partnerom/partnerkou?
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ áno 1 ➤ nie 2

Cieľom otázky je zistiť či respondent žije v domácnosti spolu so svojím partnerom, partnerkou, pričom je jedno, či je ich vzťah legalizovaný sobášom alebo nie.

! NEPREHLIADNITE

V prípade kódu 2 pre typ domácnosti A2=4 a 5 opytovateľ uvedie do spinky, že respondent má v domácnosti postavenie dieťaťa.

4.2.2 MODUL B – ZÁKLADNÉ ÚDAJE O RESPONDENTOVI

Cieľom bloku otázok je zistiť základné informácie o respondentovi.

B1	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Otázka	Pohlavie
	> muž 1
	> žena 2

!UPOZORNENIE

Nakoľko sa jedná o dôležitý ukazovateľ, nie je možné akceptovať odmietnutie odpovede.

B2	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Otázka	Rok narodenia
	> rok <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Respondent uvedie rok narodenia, ktorý je potrebný pre výpočet veku respondenta.

!UPOZORNENIE

Nakoľko sa jedná o dôležitý ukazovateľ, ktorý je potrebný pre výpočet veku respondenta, nie je možné akceptovať odmietnutie odpovede.

V prípade, že respondent kategoricky odmieta uviesť rok narodenia, opytovateľ ho odhadne a do spinky uvedie, že sa jedná o odhad.

B3	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Mali ste už v tomto roku narodeniny?
	> áno 1
	> nie 2

!UPOZORNENIE

Nakoľko sa jedná o dôležitý ukazovateľ, ktorý je potrebný pre výpočet veku respondenta, nie je možné akceptovať odmietnutie odpovede.

VEK	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Vypočítaná premenná	

Premenná vek sa nachádza len v APV, jedná sa o odvodenú premennú na základe otázok B2 a B3. V prípade, ak je vek mimo intervalu 18 až 69 rokov (t. j. B2=2004 a B3=2 alebo B2=1952 a B3=1), opytovateľ s respondentom ukončí rozhovor a vyberie iného člena domácnosti v požadovanom veku. V prípade, ak sa v domácnosti nenachádza žiadna osoba v požadovanom veku, zisťovanie sa v danej domácnosti ukončí a kód výsledku návštevy 11 sa zmení na 24.

B4	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Otázka	Štátne občianstvo > slovenské SK > iné (<i>pozri číselník krajín</i>)

Cieľom je analyzovať štruktúru obyvateľstva podľa štátnej príslušnosti. Ukazovateľ patrí medzi kľúčové indikátory sociálnej štatistiky.

! NEPREHLIADNITE
Ak osoba nemá štátne občianstvo, uvedie sa kód 999 - bez štátneho občianstva.
Osoba so slovenským občianstvom označí kód „SK“ (APV vyberie kód 703 , je prednastavený).
Ak osoba vie, že má iné štátne občianstvo ako slovenské, ale nevie o aké občianstvo sa jedná, potom sa z číselníka vyberie kód 000 - Krajina narodenia alebo štátneho občianstva iná ako Slovenská republika.
Ak osoba nevie ani túto informáciu, uvedie sa „?“ . V prípade odmietnutia sa uvedie „!“ .
V prípade osôb s viacnásobným občianstvom sa postupuje nasledovne: <ul style="list-style-type: none"> - ak jedno je slovenské, označí sa kód „SK“ (APV je to kód 703). - ak má osoba všetky občianstva len z členských krajín EU (okrem slovenského), je na respondentovi, ktoré občianstvo EU uvedie. - ak osoba nemá slovenské občianstvo, a zároveň aspoň jedno jeho občianstvo je občianstvom členskej krajiny EU, uvedie sa kód príslušnej členskej krajiny EU. - ak ani jedno občianstvo nie je slovenské, a zároveň sa nejedná o občianstvo jednej z členských krajín EU, je na respondentovi, ktoré občianstvo uvedie.

B5	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Otázka	Krajina narodenia > Slovensko SK > iná (pozri číselník krajín) <u>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku B8.</u>

Krajina narodenia respondenta sa definuje ako krajina obvyklého pobytu jeho matky v čase narodenia.

V prípade pochybností je krajina narodenia respondenta definovaná ako krajina trvalého pobytu matky respondenta v čase jeho narodenia. Pri určovaní krajiny narodenia sa berú do úvahy súčasnú národnú hranicu!

! NEPREHLIADNITE	
V prípade, ak osoba vie len to, že sa narodila mimo Slovenska, uvedie sa kód 000 - Krajina narodenia alebo štátneho občianstva iná ako Slovenská republika.	
Ak osoba nevie ani túto informáciu, uvedie sa „?“ . V prípade odmietnutia sa uvedie „!“	

B6	
Cieľová skupina	B5=SK (osoby narodené na Slovensku)
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Žili ste najmenej 1 rok bez prerušenia v zahraničí? > áno 1 > nie 2

Cieľom otázky je identifikovať osoby narodené na Slovensku, ktoré žili najmenej 1 rok v zahraničí (bez prerušenia).

B7	
Cieľová skupina	B5≠SK alebo B6=1 (osoby narodené v zahraničí alebo na Slovensku, ktoré žili v zahraničí najmenej 1 rok bez prerušenia)
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Uvedte dĺžku pobytu v SR od Vášho posledného príchodu na Slovensko > menej ako 1 rok, ale s úmyslom pobytu najmenej 1 rok 0 > 1 až 69 rokov vrátane (uvedte presný počet rokov)

Dĺžku pobytu na území SR zisťujeme jednak u cudzincov s pobytom na území SR, ako aj u osôb narodených v SR, ktoré žili najmenej 1 rok v zahraničí. Zaujíma nás len dĺžka respondentovho pobytu od jeho posledného príchodu na Slovensku! Dĺžka pobytu sa počíta od dátumu posledného vstupu do krajiny. Pre osoby s pobytom na Slovensku do jedného roka, ale s úmyslom pobytu dlhšieho ako 1 rok sa uvedie **kód 0**.

!UPOZORNENIE

V prípade, ak osoba uvedie, že je na Slovensku menej ako 1 rok a zároveň nemá v úmysle tu pobudnúť minimálne 1 rok, potom s ním opytovateľ ukončí rozhovor a vyberie inú osobu zo zisťovanej domácnosti. V prípade, že sa jedná o jedinú osobu v domácnosti, kód výsledku návštevy sa zmení z 11 na 24 a zisťovanie sa v domácnosti ukončí.

B8

Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie <i>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku B11.</i>

V otázke zisťujeme úroveň (stupeň) najvyššie úspešne ukončeného vzdelania opytovanej osoby. V dotazníku uvedené stupne vzdelania sú upravené tak, aby bola zabezpečená ich prevoditeľnosť na medzinárodnú klasifikáciu ISCED 2011.

0 - bez školského vzdelania: do skupiny sa zaraďujú osoby, ktoré:

- neukončili 1. stupeň základnej školy (4. ročník ZŠ),
- sú bez akejkoľvek školy,
- ukončili len materskú školu, špeciálnu materskú školu, prípravný ročník, 0-tý ročník na základnej škole;

1 - základné - 1. stupeň: tento stupeň zahŕňa:

- ukončenie 4. ročníka základnej alebo špeciálnej školy,
- ľudová škola, 1. stupeň osobitnej školy, nižší a stredný stupeň špeciálnej základnej školy - stredný mentálny postih (Variant B), nižší a stredný stupeň pomocnej školy, špeciálna základná škola - ťažký mentálny postih (variant C);

2 - základné - 2. stupeň: sa uvádza v prípade ukončenia:

- 9. ročníka základnej či špeciálnej školy,
- 4. ročníka 8-ročného gymnázia,
- 2. ročníka 6-ročného gymnázia,
- patrí sem aj meštianka, vyšší a pracovný stupeň pomocnej školy, ukončený 2. stupeň osobitnej školy, kurzy na doplnenie základného vzdelania, ukončenie 1. ročníka 5-ročného vzdelávacieho programu na strednej škole (žiaci prijatí z 8. ročníka základnej školy);

3 - učňovské (stredné odborné) bez maturity a bez výučného listu: je stredné odborné vzdelanie ukončené *zaučením* alebo *zavčičením* získané na odbornom učilišti, strednom odbornom učilišti (SOU), učňovskej škole, strednej odbornej škole (SOŠ). Patria sem:

- 2-ročné vzdelávacie programy stredných odborných škôl,
- odbory so zvlášť upravenými učebnými plánmi,

- praktické školy,
- absolventi odborných učilíšť s mentálnym postihom zaškolení alebo zaučení,
- kurzy na doplnenie nižšieho stredného vzdelania (po ukončení sa získava vysvedčenie),
- bývalá odborná škola, podniková technická škola, konzervatórium (1-ročné štúdium), dievčenská škola (1-ročné štúdium), nižšia odborná škola (najmä poľnohospodárska a zdravotnícka) a pod.;

Trvanie tohto typu vzdelávania je zvyčajne 1 rok ale môže sa jednať aj o 1,5 alebo 2 roky.

4 - učňovské (stredné odborné) bez maturity s výučným listom: je stredné odborné vzdelanie získané vykonaním *učňovskej záverečnej skúšky* a získaním *výučného listu* na:

- odbornom učilíšti,
- strednom odbornom učilíšti (SOU),
- učňovskej škole,
- strednej odbornej škole (SOŠ);

Od predchádzajúcej skupiny sa líši získaním dokladu a dĺžkou, ktorá je zvyčajne 3 roky a viac.

5 - učňovské bez maturity (s výučným listom pre MP): je stredné odborné vzdelanie získané vykonaním *učňovskej záverečnej skúšky* a získaním *výučného listu* žiakmi odborných učilíšť s mentálnym postihom.

6 - stredné odborné bez maturity s vysvedčením o záverečnej skúške: patrí sem ukončené vzdelanie na:

- bývalej odbornej škole,
- nižšej odbornej škole (najmä poľnohospodárskej a zdravotníckej),
- bývalej podnikovej technickej škole,
- bývalom konzervatóriu (2-ročné štúdium),
- v súčasnosti na 3-ročnej dievčenskej odbornej škole,
- 2-ročnom štúdiu na obchodnej akadémii a pod.;

7 - stredné odborné (učňovské) s maturitou a výučným listom: je úplné stredné odborné vzdelanie ukončené *maturitou*, ktorej súčasťou je aj záverečná učňovská skúška a získanie *výučného listu* na:

- strednom odbornom učilíšti,
- učňovskej škole,
- strednej škole pre pracujúcich,
- hotelovej akadémii (úplné stredné odborné vzdelanie s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania);

8 - úplné stredné všeobecné s maturitou: za úplné stredné všeobecné vzdelanie sa považuje vzdelanie ukončené maturitou na:

- gymnáziu,

- bývalej reálke,
- strednej všeobecno vzdelávacej škole (11 a 12-ročná stredná škola);

9 - úplné stredné odborné s maturitou je vzdelanie ukončené maturitou na:

- strednej odbornej škole,
- konzervatóriu (4-ročné štúdium),
- bývalej vyššej odbornej škole (napr. vyššia priemyselná škola, vyššia hospodárska škola a obchodná akadémia, poľnohospodárska, lesnícka a technická škola a pod.),
- bývalej podnikovej škole (4-ročné štúdium) alebo na školách im podobných;

10 - maturita z nadstavbového štúdia: je úplné stredné odborné vzdelanie dosiahnuté absolvovaním vzdelávacích programov ukončených maturitou pre absolventov učebných odborov v nadstavbovom štúdiu. Jedná sa o prípad, kedy osoba získa odbornú maturitu v nadstavbovom štúdiu. Najčastejšie sa jedná o respondenta, ktorý mal len výučný list a neskôr sa rozhodol „dorobiť“ si maturitu. Ak by sa jednalo o štúdium súvislé (t.j. výučný list s maturitou) jednalo by sa o kód 7. Ak by si respondent s výučným listom „dorobil“ maturitu všeobecnú, jednalo by sa o kód 8.

11 - vyššie odborné (pomaturitné): za vyššie odborné vzdelanie pomaturitné sa považuje:

- pomaturitné kvalifikačné štúdium,
- inovačné štúdium,

Jedná sa aj o technické smery ako napr. mechanik počítačových sietí. Pre vstup do tohto typu štúdia je nutné ukončenie stredného vzdelania maturitou a je ukončené *maturitou* alebo *pomaturitnou* skúškou.

12 - vyššie odborné (neuniverzitné, absolventské): za vyššie odborné vzdelanie neuniverzitné sa považuje:

- špecializačné štúdium ukončené absolútoriom,
- v minulosti podnikový inštitút,
- 8-ročné tanečné konzervatórium,
- 5., 6. prípadne vyšší ročník konzervatória alebo
- 6-ročného vzdelávacieho programu na strednej odbornej škole;

Ukončené je absolútoriom, a nie maturitou. V súčasnosti sa jedná najmä o zdravotnícke, humanitné alebo umelecké odbory napr.: diplomovaný rádiologický asistent, učiteľ v základnej umeleckej škole. V niektorých prípadoch je sprevádzané aj získaním titulu DiS, t.j. diplomovaný absolvent (napr.: DiS.art - diplomovaný umelec, DiS – diplomovaný špecialista, diplomovaný technik, diplomovaná sestra).

13 - vysokoškolské - bakalárske: vzdelanie je najnižšou formou univerzitného vzdelania, ktoré sa získava na vysokej škole 3 až 4-ročným štúdiom ukončeným štátnou záverečnou skúškou a získaním titulu bakalár. Do tejto skupiny patrí len titul Bc.

14 - vysokoškolské - Mgr., Ing., Dr. je to typ vzdelania, ktoré sa získava štúdiom na vysokej škole a je ukončené štátnou záverečnou alebo rigoróznou skúškou. Úspešným ukončením získavajú absolventi tituly (píšu sa pred menom): Mgr., Ing., MUDr., MVDr., Ing. arch., MgA. A pod.; a na základe rigoróznej skúšky: JUDr., PhDr., RNDr., PharmDr., PaedDr., ThDr., a pod.

15 - vysokoškolské - vedecká kvalifikácia (PhD.): je vzdelanie ukončené získaním vedeckého titulu na vysokých školách a externých vzdelávacích inštitúciách (napr. Akadémia vied), ako: PhD., CSc., DrSc., Doc., Prof., Th.D. Získaný titul sa píše za menom.

! UPOZORNENIE

Na základe absolvovania špecifických typov vzdelania, ako napr. Univerzita tretieho veku alebo Večerná škola marxizmu-leninizmu (VUML), nezískava respondent vyššiu úroveň vzdelania, nakoľko sa nejedná o formálne, ale neformálne formy vzdelávania!

Pri rozhodovaní, ktorý stupeň vzdelania označiť, treba uprednostniť kritérium získaného diplomu (napr. výučný list) pred dĺžkou štúdia, ktorá sa môže najmä pri historických typoch vzdelania líšiť.

B9

Cieľová skupina	B8=4 až 15
Referenčné obdobie	-
Otázka	Odbor najvyššie dosiahnutého vzdelania

Odbor vzdelania sa kóduje podľa Klasifikácie študijných odborov ISCED-F 2013. Ak respondent dosiahol najvyššie vzdelanie vo viacerých odboroch (napr. absolvoval dva rozličné študijné odbory na univerzite) **uvedie sa posledný dokončený odbor.**

Pravidlá zaradovania študijných odborov podľa klasifikácie:

- Pri zaradovaní a kódovaní je prioritným odbor štúdia, nie celkové odborné zameranie školy alebo vzdelávacej inštitúcie.
- Odbor štúdia sa kóduje na všetky 4 miesta. V prípade, že nie je možné presne zaradiť respondenta do odboru so 4-miestnym kódom, uvedie sa nadradený 3-miestny kód, prípadne 2-miestny kód.
- Štúdium zložené z viacerých predmetov resp. disciplín by sa malo klasifikovať podľa pravidiel väčšiny:
  - odbor, ktorý tvorí viac ako 50% kreditov (predmetov);
  - odbor, ktorý tvorí viac ako 50% času výučby.
- Ak nie je možné použiť predchádzajúce kritérium:
  - uvedie sa odbor, ktorý je uvedený v názve prvý;
  - ak napriek vyššie uvedeným kritériám nie je možné odbor klasifikovať bude odbor klasifikovaný ako interdisciplinárny.
- Interdisciplinárny odbor kombinuje viacero odborov pričom ani jeden nie je dominantným. Takýto odbor bude klasifikovaný na úrovni skupiny: **xx8** alebo **xx88** s významom „Interdisciplinárne programy a kvalifikácie zahŕňajúce...(napr. pedagogiku 018 alebo 0188).

- f) Bližšie nedefinované odbory sú také, v prípade ktorých, nie je dostupná detailnejšia informácia. Z tohto dôvodu sa použije kód "0" na poslednom mieste 3(4)-miestneho kódu (Pedagogika ďalej nedefinovaná 0110).
- g) Inde neklasifikované odbory sú také odbory, ktoré sú jasne definované, ale klasifikácia ich neobsahuje. Použije sa kód „9“ na poslednom mieste kódu odboru (napr. 0619). Ak je odbor úplne neznámy použije sa kód „9999“

Príklady:
- Ak je najvyššie ukončené vzdelanie napr. SVŠ, gymnázium, potom sa použije kód 0011 Základné programy a kvalifikácie.
- Kód 0000 Všeobecné programy a kvalifikácie sa použije v prípade, ak nie je dostupná detailnejšia informácia o odbore všeobecné programy.

B10	
Cieľová skupina	B8=1 až 15
Referenčné obdobie	-
Otázka	Rok, v ktorom bolo dosiahnuté najvyššie vzdelanie.

Uvedie sa štvorčísle roka, v ktorom osoba dosiahla najvyššie vzdelanie uvedené v otázke B8. Ak respondent dosiahol najvyššie vzdelanie vo viacerých odboroch (napr. absolvoval dva rozličné študijné odbory na univerzite), **uvedie sa rok ukončenia pre posledný dokončený odbor uvedený v otázke B9.**

B11	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	<p>Je nejaký študijný odbor alebo stupeň vzdelania, ktorý ste zanechali a nikdy nedokončili? <i>(Zoberte do úvahy každé jedno vzdelávanie v škole, ktoré ste niekedy začali a nikdy úspešne nedokončili. Zahrňte aj zmenu odboru štúdia. Opakované prerušenie rovnakého študijného odboru, stupňa vzdelania sa započítava len jedenkrát. Nepatrí sem ani v minulosti prerušený (zanechaný), ale nakoniec úspešne ukončený študijný odbor.)</i></p> <p> > áno, jeden (patrí sem aj opakované prerušenie alebo zanechanie rovnakého stupňa vzdelania alebo študijného odboru) 1 > áno, niekoľko 2 > nie, nikdy (patrí sem aj zmena školy alebo prestup na inú školu bez zmeny stupňa vzdelania alebo študijného odboru) 3 </p> <p>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku B13.</p>

Cieľom otázky je zistiť, či osoba v minulosti zanechala nejakú školu (študijný odbor alebo stupeň vzdelania) v rámci formálneho vzdelávania (definícia pozri str. 45), ktorú napriek tomu, že ju začala navštevovať, nedokončila. Stupeň zanechaného vzdelania nemusí byť nevyhnutne vyšší ako je úroveň respondentovho najvyššieho dosiahnutého vzdelania, ktorú respondent uviedol v otázke B8.

Kód 1, 2 sa použije, ak osoba v minulosti zanechala vzdelávanie na akejkoľvek úrovni a zároveň ho doteraz úspešne nedokončila. Za zanechanie vzdelávania sa považuje každá zmena odboru štúdia alebo stupňa vzdelania.

Kód 3 sa použije aj v prípade prestupu na inú školu alebo univerzitu bez zmeny stupňa vzdelania a študijného odboru. Neúspech na prijímacích skúškach, resp. neprijatie do školy sa nepovažuje za zanechanie vzdelávania na škole. Patrí sem aj prerušenie vzdelávania na kratšie obdobie ako je obdobie prázdnin.

! NEPREHLIADNITE

Súčasnú formálne vzdelávanie

- Ak má osoba v čase zisťovania prerušené súčasné formálne vzdelávanie na dlhšie obdobie, potom sa toto vzdelávanie tiež považuje za zanechanie štúdia, aj napriek tomu, že osoba plánuje po tomto prerušení pokračovať v štúdiu. Dlhšie obdobie znamená akékoľvek obdobie dlhšie ako je typická dĺžka letných prázdnin pre daný typ školy. V tomto prípade sa použije kód 1 alebo 2.
- Situácia, ak osoba v minulosti prerušila svoje súčasné formálne vzdelávanie na dlhšie obdobie, ale v čase rozhovoru už znovu pokračuje v tomto štúdiu, sa nepovažuje za zanechanie vzdelávania, použije sa kód 3.

Príklady:

- Juraj, s ukončeným bakalárskym vzdelaním, začal študovať na strednej odbornej škole, z ktorej výučný list potreboval k podnikaniu, avšak zo zdravotných dôvodov túto školu nedokončil (kód 1).

- Peter prestúpil zo strojárskej strednej školy na stavebnú strednú školu (kód 1).

- Jozef v minulosti začal študovať obchodné právo, ale diplom získal v odbore trestné právo (kód 1).

- Johana študuje na filozofickej fakulte, počas štúdia zmenila odbor štúdia z angličtiny na japončinu (kód 1).

- Jakub v rámci strednej odbornej školy, ktorú navštevoval, zmenil 3 - ročný vzdelávací program bez maturity s výučným listom na 4 - ročný program s maturitou (kód 1).

- Janka študuje na ekonomickej fakulte. Kvôli zdravotným problémom má prerušené štúdium na pol roka. V štúdiu plánuje pokračovať v nasledujúcom semestri (kód 1).

- Johana študovala na filozofickej fakulte, počas štúdia zmenila odbor štúdia z angličtiny na japončinu. Nakoniec štúdium japončiny nedokončila a zo školy odišla (kód 2).

- Ján po 1. semestri zanechal štúdium na medicíne, po roku sa na školu znovu vrátil a momentálne je v druhom ročníku medicíny (kód 3).

- Ján dvakrát po 1. semestri zanechal štúdium na medicíne. Titul v medicíne získal až na treťi pokus (kód 3).

- Juraj kvôli zmene bydliska odišiel z gymnázia v Nitre a nastúpil na gymnázium v Bratislave (kód 3).

- Katka po úspešnom absolvovaní gymnázia nespravila prijímacie skúšky a nedostala sa na VŠ (kód 3).

- Janka študovala na ekonomickej fakulte. Počas školy prerušila svoje štúdium kvôli zdravotným problémom. Do školy sa po roku vrátila a úspešne ju ukončila (kód 3).

- Janka študovala na ekonomickej fakulte. V minulom roku prerušila svoje štúdium kvôli zdravotným problémom na jeden semester. Do školy sa vrátila, a v čase rozhovoru pokračuje v štúdiu (kód 3).

B12,12*

Cieľová skupina	B11=1, 2
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	O aký stupeň vzdelania sa jednalo? O aký najvyšší stupeň vzdelania sa jednalo?

V prípade, ak respondent v minulosti úspešne nedokončil viac odborov alebo stupňov vzdelania, **uvedie sa ten s najvyššou úrovňou**. Úroveň zanechaného vzdelania nemusí byť vždy vyššia, ako je úroveň respondentovho najvyššieho dosiahnutého vzdelania, ktorú respondent uviedol v otázke B8.

Pomôcka pre určenie vyššieho stupňa vzdelania

Stupeň vzdelania	Kódy s vyššou úrovňou vzdelania
1 - základné 1. stupeň	2 až 15
2 - základné 2. stupeň	4 až 15
3 - stredné odborné (učňovské) bez maturity bez výučného listu (zaškolenie, zaučenie)	4 až 15
4 - stredné odborné (učňovské) bez maturity s výučným listom	7 až 15
5 - stredné odborné (učňovské) bez maturity s výučným listom pre MP	4, 6 až 15
6 - stredné odborné (učňovské) bez maturity s vysvedčením o záverečnej skúške	7 až 15
7 - úplné stredné odborné (učňovské) s maturitou a výučným listom	10 až 15
8 - úplné stredné všeobecné s maturitou	10 až 15
9 - úplné stredné odborné s maturitou	10 až 15
10 - úplné stredné odborné s maturitou z nadstavbového štúdia	12 až 15
11 - vyššie odborné pomaturitné	12 až 15
12 - vyššie odborné neuniverzitné, absolventské	13 až 15
13 - vysokoškolské bakalárske	14
14 - vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	15
15 - vedecká kvalifikácia	-

B13

Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Otázka	Krajina narodenia Vášho otca <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovensko ➤ iná (<i>pozri číselník krajín</i>)

Pri určovaní krajiny narodenia sa berú do úvahy súčasné štátne hranice.

V prípade, ak by respondent po položení otázky uviedol, že okrem biologického otca má aj adoptívneho, resp. nevlastného otca, a teda nevie, ktorého z nich sa majú zbierané informácie týkať, usmerní sa v tom zmysle, že nás zaujíma ten otec, ktorý sa o neho staral a vychoval ho.

B14

Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Otázka	Krajina narodenia Vašej matky <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovensko ➤ iná (<i>pozri číselník krajín</i>)

Pri určovaní krajiny narodenia sa berú do úvahy súčasné štátne hranice. V prípade, ak by respondent po položení otázky uviedol, že okrem biologickej matky má aj adoptívnu, resp. nevlastnú mamu, a teda nevie, ktorej z nich sa majú zbierané informácie týkať, usmerní sa v tom zmysle, že nás zaujíma matka, ktorá sa o neho starala a vychovala ho.

B15

Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Aké je najvyššie dosiahnuté vzdelanie Vášho otca?

Uvedie sa najvyššie ukončené vzdelanie otca podľa medzinárodnej klasifikácie ISCED 2011.

B16

Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Aké je najvyššie dosiahnuté vzdelanie Vašej matky?

Uvedie sa najvyššie ukončené vzdelanie matky podľa medzinárodnej klasifikácie ISCED 2011.

4.2.3 MODUL C – EKONOMICKÉ POSTAVENIE

C1	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Aké je Vaše súčasné hlavné ekonomické postavenie? <ul style="list-style-type: none"> ➤ pracujúci(a) 1 ➤ nezamestnaný(á) 2 ➤ starobný, predčasný alebo výsluhový dôchodca (<i>dôchodkyňa</i>) 3 ➤ osoba zdravotne nespôsobilá pracovať vrátane invalidného dôchodcu (<i>dôchodkyne</i>) 4 ➤ žiak (<i>žiačka</i>), učeň (<i>učnica</i>), študent (<i>študentka</i>) 5 ➤ osoba v domácnosti 6 ➤ iné (<i>uved'te</i>) 7

!UPOZORNENIE

Nakoľko sa jedná o dôležitý ukazovateľ, nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

Cieľom otázky je zistiť súčasné hlavné ekonomické postavenie respondenta v deň rozhovoru. Súčasnú ekonomickú postavenie sa určuje spontánne na základe samodefinovania, t. j. ako sa osoba sama vníma, resp. ako posudzuje svoju situáciu (napr. pracujúci starobný dôchodca sa označí podľa svojho vlastného uváženia kódom 1 alebo 3).

Ak sa respondent rozhoduje medzi viacerými možnosťami, vyberie si tú, ktorá najlepšie popisuje jeho súčasnú situáciu na trhu práce. Hoci nie sú určené žiadne výberové kritériá, respondent sa môže rozhodovať podľa toho, v ktorom postavení trávi viac času. Opytovateľ nikdy nerobí rozhodnutia za respondenta, ani mu nedáva konkrétne návrhy, ktorú možnosť si má vybrať!

Nie sú stanovené žiadne definície a kritériá pre určovanie pracujúceho, nezamestnaného, osoby v domácnosti, ženy na materskej resp. rodičovskej dovolenke a podobne. To znamená:

- osoba sa môže považovať za nezamestnaného aj napriek tomu, že nie je registrovaná na úrade práce;
- rovnako nezamestnaný môže popri hľadaní zamestnania vykonávať drobné práce;
- osoba sa môže vnímať hlavne ako žena v domácnosti aj napriek tomu, že má prácu, resp. je na dôchodku a poberá dôchodok;
- dôchodca, ktorý prestal pracovať a odišiel do dôchodku, na ktorom si aj privyrába, sa môže považovať ako za dôchodcu, tak aj za pracujúceho;
- starobný dôchodca sa môže cítiť ako pracujúci, pretože po dovŕšení dôchodkového veku neodíšiel do dôchodku a stále pracuje;
- osoba na materskej alebo rodičovskej dovolenke sa môže rozhodovať medzi kódom 1 „pracujúci“, alebo kódom 6 „osoba v domácnosti“;
- študentka, ktorá prerušila štúdium kvôli narodeniu dieťaťa sa môže vnímať stále ako študentka (kód 5), ale tiež ako osoba v domácnosti (kód 6), a dokonca ako nezamestnaná (kód 2).

Kód 6 „osoba v domácnosti“ pokrýva všetky činnosti, ktoré slúžia na zabezpečenie chodu domácnosti alebo súvisia s výchovou detí, so starostlivosťou o choré, staré alebo odkázané osoby.

Kód 7 „iné“ sa môže respondentovi ponúknuť len v tom prípade, ak si nedokáže vybrať spomedzi ostatných kódov 1 až 6! Patria sem napr. osoby venujúce sa dobrovoľníctvu.

! NEPREHLIADNITE
Nasledujúce otázky C2 až C8 sa týkajú respondentovho hlavného zamestnania. Pre účely zisťovania sa za hlavné zamestnanie považuje každé jediné zamestnanie. V prípade súbežných sa za hlavné zamestnanie považuje to, v ktorom respondent zvyčajne odpracuje vyšší počet hodín. Pokiaľ je zvyčajný počet odpracovaných hodín rovnaký vo všetkých jeho zamestnaniach, potom je hlavným zamestnaním to s najvyšším príjmom.

C2	
Cieľová skupina	C1=1 (všetci pracujúci)
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	<p>Vo Vašom hlavnom zamestnaní pracujete ako</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ zamestnanec 1 ➢ podnikateľ bez zamestnancov (<i>spoločník firmy, živnostník, samostatne hospod. roľník, slobodné povolanie</i>) 2 ➢ podnikateľ so zamestnancami (<i>spoločník firmy, živnostník, samostatne hospod. roľník, slobodné povolanie</i>) 3 ➢ vypomáhajúci (<i>neplatený</i>) člen rodiny v rodinnom podniku alebo farme 4 <p><u>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku C4.</u></p>

Cieľom otázky je zistiť postavenie respondenta v jeho hlavnom zamestnaní.

Kód 1 - Zamestnanec je definovaný ako osoba, ktorá pracuje pre zamestnávateľa vo verejnom alebo súkromnom sektore a dostáva protihodnotu vo forme mzdy, stáleho platu, odmeny, odmeny na výsledkoch, odmeny v naturáliách.

Osoby, ktoré súčasne pracujú vo svojej profesionálnej praxi a pre zamestnávateľa vo verejnom sektore (napr. lekári vo svojej vlastnej ordinácii a zároveň pracujúci v nemocnici) sa klasifikujú podľa toho, **kde odpracujú väčší počet hodín.**

! NEPREHLIADNITE
Za zamestnanca považujeme aj:
✓ členov rodiny, ktorí pracujú pre rodinný podnik alebo farmu, a za vykonávanú prácu poberajú pravidelnú peňažnú mzdu,
✓ osobu, ktorá opatruje deti, starých a odkázaných občanov na základe dohody s miestnym úradom alebo iným orgánom verejnej správy,
✓ kňaza akéhokoľvek vierovyznania,

✓ osoby pracujúce na dohody bez ohľadu na to, či sa jedná o príležitostnú prácu na dohodu, alebo pravidelnú činnosť.

Kód 2 - patria sem podnikatelia bez zamestnancov (napr. spoločník firmy, živnostník, samostatne hospodáriaci roľník, slobodné povolanie). Ide o osoby zapísané v obchodnom registri, v živnostenskom registri, osoby podnikajúce na základe osobitných predpisov (lekári, advokáti, znalci, audítori, umelci, atď.).

! NEPREHLIADNITE
Patria sem aj:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ členovia produkčných družstiev, ✓ podnikatelia, ktorým pri chode podniku pomáhajú <u>iba</u> neplatení členovia rodinného podniku či farmy.

Kód 3 - patria sem osoby, ktoré zamestnávajú v rámci svojho podnikania ďalšie osoby - zamestnancov (napr. spoločník firmy, živnostník so zamestnancami, samostatne hospod. roľník, slobodné povolanie). Patria sem aj podnikatelia, ktorým pri chode podniku pomáhajú platení členovia rodinného podniku či farmy.

Kód 4 - jedná sa o osoby, ktoré pomáhajú inému členovi rodiny pri chode rodinného podniku alebo farme, pričom ich práca nie je platená. To znamená, že sú zahrnutí aj príbuzní, ktorí žijú inde, ale prichádzajú pomáhať s podnikaním počas sezóny, napr. so zberom úrody.

! NEPREHLIADNITE
Patria sem aj napr.:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ syn alebo dcéra pracujúci v rodičovskom podniku alebo na rodičovskej farme bez platu, ✓ manželka, ktorá pomáha svojmu manželovi v jeho podnikaní bez toho, aby dostávala akúkoľvek mzdu.

Osoby vykonávajúce slobodné povolanie sú vo všeobecnosti kódované ako podnikatelia v prípade, že svoje výkony poskytujú ekonomicky samostatne a nezávisle, a tým znášajú podnikateľské riziko, napr. lekár vykonávajúci slobodné povolanie v rámci vlastnej súkromnej praxe sa zakóduje kódom 2, resp. 3, v závislosti od toho či má alebo nemá zamestnancov.

Na druhej strane, osoba vykonávajúca slobodné povolanie bude zakódovaná kódom 1 ako zamestnanec v prípade, že pracuje ako zamestnanec, má so svojím zamestnávateľom uzatvorenú pracovno-právnu zmluvu a podľa zákonníka práce sa na neho vzťahujú práva a povinnosti zamestnanca (napr. lekár vykonávajúci slobodné povolanie je zamestnaný ako lekár v štátnej klinike, mladý zubár je zamestnaný v súkromnej ambulancii iného zubára a pod.).

Príklady:

- osoba, ktorá poskytuje súkromné hodiny (napr. výučba cudzieho jazyka, spevu, tanca, doučovanie matematiky a podobne) sa považuje za podnikateľa, resp. živnostníka v prípade, že je platená priamo od svojich študentov, resp. objednávateľov služby, pričom nezáleží či osoba má na túto činnosť zriadenú živnosť alebo nie.

- opatrovatelka poskytujúca domácu starostlivosť o jedno alebo viac detí (alebo iné odkázané osoby) môže byť zakódovaná dvomi spôsobmi:

1) ako zamestnanec, a to v prípade, ak pracuje v rodine ako au-pair; ak pracuje ako zamestnanec opatrovateľskej firmy, resp. organizácie alebo na základe pracovno-právnej zmluvy s obcou; ak pracuje na základe rozhodnutia UPSVAR-u a poberá za túto činnosť príspevok na opatrovanie,

2) ako podnikateľ v prípade, že poskytuje svoje služby starostlivosti v rámci slobodného povolania, alebo v rámci SZČO, resp. poskytuje svoje služby súkromne.

- upratovačka môže byť zakódovaná dvomi spôsobmi:

1) ako zamestnanec, v prípade, že pracuje ako zamestnanec upratovacej firmy,

2) ako živnostník v prípade, že poskytuje svoje služby v rámci svojej živnosti, resp. poskytuje svoje služby súkromne bez nej.

C3

Cieľová skupina	C2=1 (zamestnanci)
Referenčné obdobie	Deň rozhovoru
Otázka	Aký charakter má Vaša práca v hlavnom zamestnaní? ➤ práca stála 1 ➤ práca dočasná, príležitostná, sezónna 2

Cieľom otázky je zistiť charakter práce v hlavnom zamestnaní z hľadiska stability zamestnania.

Stálym zamestnaním sa rozumie činnosť, ktorá je vykazovaná ako trvalá práca, t. j. práca bez časového obmedzenia alebo na základe pracovného pomeru na neurčitú dobu.

Činnosť pracovníkov, ktorá nemá charakter stálej práce sa posudzuje ako **dočasná, príležitostná alebo sezónna**. V tomto zmysle je každý pracovný pomer dojednaný na určitú dobu považovaný za prácu dočasnú bez ohľadu na dobu jeho trvania. Za dočasnú, príležitostnú či sezónnu sa považuje aj práca vykonávaná na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti a dohoda o brigádnickej práci študentov). Za dočasnú sa považuje aj práca počas zastupovania osoby na materskej alebo rodičovskej dovolenke, dlhodobo práceneschopnej osoby a pod..

Špecifické prípady:

- dočasné preradenie alebo prevelenie respondenta sa považuje za stálu prácu v prípade, ak má respondent istotu návratu do pôvodného zamestnania - použije sa kód 1.

- osoba prijatá na dobu neurčitú je v dvojmesačnej skúšobnej dobe - použije sa kód 1. V prípade, ak sa jedná o dočasnú zmluvu s charakterom skúšobnej doby, použije sa kód 2.

- zaradenie zamestnancov agentúr dočasného zamestnávania závisí od typu zmluvy s agentúrou. Kód 1 sa použije len v tom prípade, ak majú pracovnú zmluvu na dobu neurčitú s danou agentúrou. V prípade, ak sa jedná o dočasnú zmluvu použije sa kód 2 bez ohľadu na to, či sa jedná o vlastného zamestnanca ADZ alebo či prácu vykonáva pre inú firmu.

- ak má respondent uzatvorenú zmluvu na dobu určitú, ktorá sa vyžaduje na preukázanie spôsobilosti na danú pracovnú pozíciu, sa použije kód 2 aj napriek tomu, že sa očakáva na jej konci zmena na trvalý pracovný pomer.

- ak osoba pracuje na dohodu alebo má zmluvu na dobu určitú (aj v prípade, že sa zmluva pravidelne obnovuje), takúto prácu nepovažujeme za prácu stálu, ale za prácu dočasnú, priradíme kód 2. Ten istý kód 2 použijeme aj v prípade, ak osoba bola zvolená a vykonáva prácu napríklad starostu, poslanca na obdobie 4 - 5 rokov.

C4

Cieľová skupina	C1=1 (všetci pracujúci)
Referenčné obdobie	Posledné 4 týždne resp. 3 mesiace.
Otázka	Vo svojom hlavnom zamestnaní pracujete na <ul style="list-style-type: none"> ➢ plný pracovný čas 1 ➢ kratší pracovný čas 2

Cieľom otázky je identifikovať rozvrhnutie pracovného času z hľadiska jeho dĺžky.

V otázke sa požaduje spontánna odpoveď respondenta. To znamená rozhodnutie, či sa jedná o plný alebo kratší pracovný čas, sa má nechať na respondentovo vnímanie svojich obvyklých hodín v hlavnom zamestnaní.

Referenčným obdobím pre túto otázku sú posledné 4 týždne predchádzajúce dňu zisťovania, ideálne posledné 3 mesiace. Netypické pracovné týždne kvôli absenciám napr. z dôvodu sviatkov, rôznym druhov voľna, PN, OČR alebo štrajkov, by sa nemali brať do úvahy. V prípade veľmi nepravidelného pracovného času alebo práce, ktorá sa práve začala, sa môže použiť priemer.

Len v prípade, ak respondent nedokáže dať spontánnu odpoveď, opytovateľ pomôže respondentovi s odporúčaním, že osoba s kratším pracovným časom pracuje menej v porovnaní s osobou pracujúcou na plný pracovný čas v rovnakom zamestnaní a v rovnakej miestnej jednotke.

C5

Cieľová skupina	C1=1 (všetci pracujúci)
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Koľko osôb pracuje na pracovisku Vášho hlavného zamestnania? (vrátane Vás) <ul style="list-style-type: none"> ➢ 1 až 9 osôb (uved'te presný počet) <input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/> ➢ 10 až 19 osôb 10 ➢ 20 až 49 osôb 11 ➢ 50 až 249 osôb 12 ➢ 250 a viac osôb 13 ➢ neviem presne, ale menej ako 10 osôb 14 ➢ neviem presne, ale 10 osôb a viac 15

Otázka sa týka všetkých pracujúcich a jej cieľom je zobraziť profil zamestnancov pracujúcich vo veľkostne rôznych podnikoch. Ukazovateľ je dôležitý aj pre porovnanie s podnikovou štatistikou (napr. CVTS).

Do celkového počtu osôb na pracovisku patria:

- ✓ všetky osoby pracujúce v miestnej jednotke firmy, t. j. stáli aj dočasní zamestnanci (vrátane osôb s kratším pracovným časom, študentov na brigáde, sezónnych zamestnancov), aj krátkodobo neprítomní zamestnanci (napr. pre chorobu, dovolenku na zotavenie, štrajk, výluky, prestoj),
- ✓ osoby, ktoré organizačne patria pod miesta jednotku, ale miesto výkonu práce majú inde (napr. vodič autobusu, obchodný zástupca, údržbári, opravári),
- ✓ pracujúci samotní respondenti alebo majitelia či partneri firiem,
- ✓ vypomáhajúci (neplatení) členovia rodiny v rodinnom podniku alebo farme.

Do tohto počtu nepatria:

- * osoby na materskej a rodičovskej dovolenke,
- * uční a študenti vykonávajúci u podnikateľa prevádzkovú prax podľa školských predpisov.

! NEPREHLIADNITE
Podnikateľ bez zamestnancov uvedie počet osôb =1.
Podnikatelia so zamestnancami sa tiež zaraďujú do celkového počtu osôb pracujúcich v miestnej jednotke.
Dočasní zamestnanci agentúry dočasného zamestnávania sa zahrnú do celkového počtu zamestnancov u svojho užívateľského zamestnávateľa, kde konkrétne vykonávajú svoju činnosť a nie do počtu zamestnancov agentúry dočasného zamestnávania!
Ak na pracovisku pracujú aj osoby z iných firiem či inštitúcií, potom sa tieto osoby nezahŕňajú do celkového počtu.
Ak samostatne zárobkovo činná osoba zdieľa jedno pracovisko s inými samostatne zárobkovo činnými osobami, potom do počtu zahrnie len seba samého.

C6	
Cieľová skupina	C1=1 (všetci pracujúci)
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Čo sa u Vášho zamestnávateľa (resp. vo Vašej firme), kde vykonávate Vaše hlavné zamestnanie vyrába, príp. aké služby alebo činnosti sa prevádzkujú? (Uveďte druh činnosti - či ide napr. o spracovanie, distribúciu, služby a pod., aké výrobky sa vyrábajú alebo aký materiál sa spracúva a pod.)

Cieľom otázky je zistiť ekonomickú činnosť zamestnávateľa (podľa SK NACE 2), u ktorého respondent vykonáva svoje hlavné zamestnanie.

V otázke zaraďujeme respondenta do odvetvia, v ktorom pracuje. Z tohto dôvodu sa nepýtame na konkrétnu prácu vykonávanú respondentom na jeho pracovnom mieste, ale na činnosť organizácie, ktorá ho zamestnáva, konkrétne nás zaujíma činnosť miestnej

jednotky. Ak sa jedná o podnikateľa sledujeme činnosť jeho firmy. V prípade vypomáhajúceho člena domácnosti zase činnosť rodinného podniku.

Miestna jednotka je podnik alebo časť podniku (napr. továreň, úrad, dielňa, sklad, obchod) situovaný v geograficky vymedzenom priestore, ktorý je určený adresou (napr. odštepny závod, továreň, prevádzkareň, hospodárske stredisko, dielňa, pracovisko, sklad, depo, predajňa, stavba, stavenisko, výrobná, opravovňa, statok, baňa, nálezisko, lom). Na tomto mieste vykonáva jedna alebo viacero osôb činnosť pre jeden a ten istý podnik. To znamená, že podnik môže mať niekoľko miestnych jednotiek, ale miestna jednotka nemôže patriť ku viac ako jednému podniku.

Slovnú odpoveď na otázku je dôležité vyplniť čo najpodrobnejšie, aby bolo neskôr možné ekonomickú činnosť presne zakódovať. Ekonomická činnosť sa kóduje podľa klasifikácie ekonomických činností na 2 miesta.

! NEPREHLIADNITE

V súvislosti so správnym kódovaním je potrebné si uvedomiť, že v prípade, ak je osoba svojím zamestnávateľom vysielaná priamo k zákazníkovi, u ktorého vykonáva dohodnuté služby (ako je napríklad upratovanie, opatrovanie, zabezpečenie bezpečnostných služieb, poskytovanie vzdelávacích kurzov a pod.), uvedie sa ekonomická činnosť miestnej jednotky organizácie, ktorá respondentu zamestnáva a nie ekonomická činnosť zákazníka, u ktorého danú činnosť vykonáva!

Toto pravidlo si je nevyhnutné uvedomovať hlavne pri správnom rozlišovaní a kódovaní osôb vo verejnej správe, aby sa predišlo nesprávnemu zaradeniu a tým k umelému zvyšovaniu počtu pracovníkov v rámci tohto odvetvia.

Dočasní zamestnanci agentúry dočasného zamestnania uvedú v otázke C6 odvetvie zamestnania, v ktorom konkrétne vykonávajú svoju činnosť u užívateľského zamestnávateľa a nie činnosť agentúry dočasného zamestnávania! Činnosť agentúry môžu uviesť len stáli zamestnanci agentúry!

Príklady:

- *technické služby napr.:*

- *čistenie a odvod odpadových vôd - SK NACE 37000*
- *zber iného ako nebezpečného odpadu - SK NACE 38110*
- *zber papiera - SK NACE 38110*
- *zber nebezpečného odpadu - SK NACE 38120*
- *vodárne a kanalizácie - SK NACE 36000 - Zber, úprava a dodávka*

- *kuchárka v školskej jedálni:*

- *ak jedáleň patrí ku škole, kuchárka pracuje v odvetví vzdelávania (SK NACE 85..)*
- *ak jedáleň tvorí samostatný právny subjekt prevádzkujúci závodné stravovanie (napr. spol. s.r.o.), respondentka je zamestnankyňou tejto organizácie, preto pridáme SK NACE 56290 - Ostatné jedálenské služby*

<p>- rovnako postupujeme v prípade šoféra sanitky pracujúceho v nemocnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ak je zamestnancom nemocnice, zaradujeme ho do odvetvia zdravotníctva (86100) - ak dopravu pre nemocnicu zabezpečuje samostatná firma, priradíme SK NACE firmy, ktorá zamestnáva šoféra sanitky
<p>- upratovačka pracujúca na ministerstve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ak je zamestnankyňou priamo ministerstva (okrem ministerstva obrany alebo zahraničných vecí), použije sa SK NACE 84110 (v rámci sekcie O - Verejná správa a obrana) - ak je zamestnankyňou ministerstva obrany, použije sa SK NACE 84220 - ak je zamestnankyňou ministerstva zahraničných vecí, použije sa SK NACE 84210 - ak je upratovačka zamestnankyňou samostatného právneho subjektu poskytujúceho upratovacie služby (napr. spol. s.r.o.), ako ekonomická činnosť sa uvedie SK NACE 81210 – Generálne čistenie budov (v rámci sekcie N - Administratívne a podporné služby)
- bezpečnostný technik, ktorý robí pre rôzne firmy na živnosť - SK NACE 80100 - Súkromné bezpečnostné služby
- požiarny technik pracujúci pre štátnu správu na živnosť - SK NACE 80100 - Súkromné bezpečnostné služby
- bezpečnostná strážna služba - SK NACE 80100 Súkromné bezpečnostné služby
- geologický prieskum - SK NACE 71122
- geodézia - SK NACE 71123 - Geodetické činnosti
- činnosť záložne - SK NACE 47790 Maloobchod s použitým tovarom v predajniach
- advokátska kancelária - SK NACE 69100 - právne činnosti
- opatrovatel' člena rodiny platený obcou (okrem dieťaťa)- SK NACE 84120
- opatrovatel' ako zamestnanec opatrovateľskej služby- SK NACE 88100 - Sociálna práca bez ubytovania pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím
- denná opatrovateľská služba pre zdravotne postihnuté deti SK NACE - 88910
- Národná banka Slovenska - SK NACE 64110 - Činnosti centrálnej banky
- VÚB, Slovenská sporiteľňa, Tatra banka a iné komerčné banky - SK NACE 64190 - Ostatné peňažné sprostredkovanie
- au-pair - SK NACE 97000 - Činnosti domácností ako zamestnávateľov domáceho personálu
- pekárneň - SK NACE 10710 - Výroba chleba, výroba čerstvého pečiva a koláčov
- cukrárenská výroba - SK NACE - 10710 Výroba chleba, výroba čerstvého pečiva a koláčov
- cukráreň - SK NACE 56100 - Reštauračné činnosti a mobilný predaj jedál
- kožená galantéria (veľkoobchod) SK NACE 46160 - Sprostredkovanie obchodu s textilom, odevmi, obuvou a koženým tovarom
- požičovňa svadobných šiat - SK NACE 77290 - Prenájom a leasing ostatných osobných potrieb a potrieb pre domácnosť
- výroba kolotočov, výroba zábavných dráh - SK NACE 28990 - Výroba ostatných strojov na špeciálne účely i. n.
- výroba radiátorov - SK NACE 25210 - Výroba radiátorov ústredného kúrenia a bojlerov
- domov sociálnych služieb - SK NACE 87200 - Starostlivosť o osoby s mentálnym postihnutím, duševne choré a drogovovo závislé osoby v pobytových zariadeniach

- regionálna správa ciest - SK NACE 52210 - Vedľajšie činnosti v pozemnej doprave
- katastrálny úrad - SK NACE 84130 - Podpora a usmerňovanie ekonomiky
- colný úrad – SK NACE 84110 - Všeobecná verejná správa
- zamestnanci Ministerstva zahraničných vecí – SK NACE 84210 - Zahraničné veci
- zamestnanci Ministerstva obrany – SK NACE 84220 - Obrana
- zamestnanec vojenskej nemocnice – SK NACE 86100 - „Činnosti nemocníc“
- všetky ostatné ministerstvá Slovenskej republiky - NACE 84110 - Všeobecná verejná správa
- zamestnanec Ministerstva vnútra – SK NACE 84110 - Všeobecná verejná správa
- zamestnanec polície – SK NACE 84240 - Verejná bezpečnosť a obrana“

! NEPREHLIADNITE

Upozorňujeme na odlišnosť otázok C6 a C7: napr. upratovačka zamestnaná na základnej škole bude v otázke C6 vedená ako pracovníčka v odvetví vzdelávania (podľa SK NACE 85200 - „Základné školstvo“, ale ako zamestnanie v otázke C7 uvedieme kód SK ISCO-08 91120 - „Pomocníci a upratovači...“)

C7

Cieľová skupina	C1=1 (všetci pracujúci)
Referenčné obdobie	Ku dňu zisťovania
Otázka	Akú prácu Vy sami v súčasnosti robíte? a) Uveďte názov zamestnania. b) Popíšte, čo konkrétne vo svojej práci robíte.

Otázkou chceme zistiť konkrétnu prácu (**zamestnanie podľa SK ISCO-08**), ktorú respondent vykonáva u svojho zamestnávateľa (resp. vo svojej firme). **Predmetom záujmu je teda činnosť respondenta v jeho hlavnom zamestnaní a nie činnosť podniku!** Aby opytovateľ neskôr mohol presne zakódovať zamestnanie podľa klasifikácie SK ISCO-08, uvedie do odpovedí a) a b) čo najpodrobnejšie údaje. (Kód SK ISCO-08 sa uvádza pre odpoveď a), odpoveď b) má len doplnkový charakter.)

Pri vkladaní údajov do počítača opytovateľ vpisuje názov zamestnania a vyrolujú sa mu možnosti kódov podľa SK ISCO-08, ktoré obsahujú časť zadaného textu, z ktorých opytovateľ vyberie ten správny. Môže sa stať, že žiaden z kódov sa nezhoduje s textom, prípadne opytovateľ pri CAPI zisťovaní v snahe nezdržiavať respondenta, odsúhlasí prvý – nesprávny kód. Je dôležité si kódy následne v práci skontrolovať podľa popisu a ak treba opraviť ich.

Zaradovanie majiteľov súkromných podnikov podľa SK ISCO-08:

- majiteľ väčšej firmy zaradenej do obchodného registra - jeho činnosť bude väčšinou charakterizovaná ako riadiaca (trieda 1) - majiteľ živnosti - pracujúci vlastník sa klasifikuje podľa toho, či jeho úlohy a povinnosti sú podobné úlohám manažéra (riadiaceho pracovníka) alebo iných pracovníkov v rovnakej oblasti práce
- možno predpokladať, že u podnikateľov, ktorí podnikajú len sami (prípadne s vypomáhajúcimi členmi rodiny) alebo s jedným až dvoma zamestnancami, bude prevažovať výkon vlastnej činnosti nad činnosťou manažérskou (riadiacou)

- pri zaradovaní do tried SK ISCO-08 je vhodné aplikovať pravidlá priority, napr. pekár, ktorý pečie a zároveň predáva, by mal byť klasifikovaný ako pekár a podobne.

! NEPREHLIADNITE

Pre určenie povolania sú rozhodujúce pracovná pozícia a opis hlavných úloh pri výkone zamestnania. Ak osoba pre svojho zamestnávateľa vykonáva dve alebo viac úloh, ktoré sa od seba navzájom líšia tak, že spadajú pod 2 odlišné kódy, vyberie kód rozsiahlejšej úlohy. Osoby, ktoré vykonávajú odbornú prípravu alebo učňovskú prípravu na základe pracovnej zmluvy, by mali byť zaradené do povolania zodpovedajúceho ich pracovnej zmluve.

C8

Cieľová skupina	C1=1 (všetci pracujúci)
Referenčné obdobie	-
Otázka	Uvedte rok, kedy začalo Vaše súčasné hlavné zamestnanie. > rok

Uvedie sa rok na štyri miesta.

C9

Cieľová skupina	C1 ≠ 1 (všetky osoby okrem pracujúcich)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru.
Otázka	V priebehu posledných 12 mesiacov mali ste akúkoľvek platenú prácu alebo zamestnanie? (<i>vrátane neplatennej práce vypomáhajúceho člena rodiny v rodinnom podniku alebo farme</i>) > áno 1 > nie 2

Cieľom otázky je zistiť, či osoba mala za posledných 12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru nejaké zamestnanie alebo vykonávala podnikateľskú činnosť.

4.2.4 MODUL D – PRÍSTUP K INFORMÁCIÁM O MOŽNOSTIACH VZDELÁVANIA A PORADENSTVU

Modul sa začína sprievodným textom, ktorý je určený respondentovi, preto je mu ho nevyhnutné na úvod prečítať!

SPRIEVODNÝ TEXT:

Nasledujúci blok otázok sa zameriava na hľadanie informácií a získanú pomoc a poradenstvo v oblasti Vašich možností vzdelávania. Možnosti vzdelávania sa môžu týkať Vášho ďalšieho vzdelávania v rámci školského systému (*napr. na vysokých školách, univerzitách, v zahraničí*), ďalej rozširovania vzdelávania formou rôznych odborných alebo záujmových kurzov, prednášok, školení, seminárov a workshopov, alebo aj rôznych foriem vzdelávania (*ako je napr. dištančné, online vzdelávanie*). Je jedno, či sa jednalo o Vaše súčasné, budúce alebo ukončené vzdelávanie. **Zaujíma nás situácia za posledných 12 mesiacov!**

D1

Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Hľadali ste si <u>cielené</u> akékoľvek informácie o Vašich možnostiach vzdelávania? ➤ áno 1 ➤ nie 2

Cieľom otázky je zistiť respondentov záujem o vyhľadávanie informácií o možnostiach vzdelávania alebo odbornej prípravy, **pričom nezáleží, či sa jednalo o formálne alebo neformálne vzdelávanie** (pozri definíciu na strane 45, resp. na strane 64).

Kód 1 sa použije v prípade úmyselného vyhľadávania informácií o možnostiach vzdelávania za účelom respondentovho vlastného vzdelávania, pričom nie je dôležité, či informácie, ktoré hľadal, aj získal. Použije sa aj v prípade, ak respondent hľadal informácie u priateľov alebo známych.

! NEPREHLIADNITE

× Ak osoba vyhľadávala informácie len za účelom vzdelávania svojho dieťaťa, člena rodiny, priateľa alebo niekoho iného, uvedie sa **kód 2**. Patrí sem aj náhodné získanie informácií o vzdelávaní.

Príklady:

- nezamestnaný Juraj hľadal informácie o možnostiach rekvalifikácie na portáli úradu práce (kód 1).

- Katka sa snaží nájsť všetky dostupné informácie o rôznych možnostiach štúdia na vysokej škole v odbore počítačovej grafiky, informácie hľadala na internete, medzi priateľmi, u výchovnej poradkyne (kód 1).

- Katka chce ísť študovať do zahraničia. Keďže test TOEFL je vstupnou bránou, na internete <u>hľadala</u> všetky dostupné informácie o možnostiach testovania svojich jazykových zručností v angličtine (kód 1).
- Jozef si chce zdokonaľiť jazykové znalosti v Anglicku, preto <u>navštívil</u> sprostredkovaciu agentúru, kde mu poskytli informácie o jazykových kurzoch a podmienkach štúdia jazyka v zahraničí, (kód 1).
- Jozef <u>dostal</u> na ulici leták jazykovej školy s informáciou o ponúkaných kurzoch (kód 2).
- pani Anna potrebuje k svojej práci získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti v zariadeniach o ľudské telo, na internete <u>hľadá</u> potrebné informácie k jeho získaniu (kód 1).
- pani Johana <u>kontaktovala</u> e-mailom ministerstvo školstva ohľadom uznania <u>svojho</u> dokladu o vzdelaní zo zahraničia (kód 1).
- pani Johana <u>kontaktovala</u> e-mailom ministerstvo školstva ohľadom uznania <u>dcérinho</u> dokladu o vzdelaní zo zahraničia (kód 2).
- pani Oľga si chce urobiť vodičský preukaz, preto si na internete <u>vyhľadávala</u> dostupné informácie o všetkých autoškolách v jej okolí (kód 1).
- pani Oľga <u>našla</u> v poštovej schránke informačný leták novej autoškoly (kód 2).
- Ján, ktorý zvažuje štúdium v Brne, <u>vyhľadal</u> kamaráta Miša, ktorý tam študuje, aby z „prvej ruky“ zistil všetko, čo ho o tomto štúdiu zaujíma (kód 1).
- Anna <u>hľadá</u> informácie o podmienkach prijatia na základnú umeleckú školu <u>pre svoju dcéru</u> Mišku (kód 2).

D2	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Poskytla Vám nejaká organizácia (<i>inštitúcia</i>) pomoc alebo poradenstvo o Vašich možnostiach vzdelávania? (<i>organizácia resp. inštitúcia = zamestnávateľ, škola, univerzita, akadémia vzdelávania, vzdelávacie centrum, personálna alebo sprostredkovacia agentúra, úrad práce, ministerstvo, veľvyslanectvo, komora a pod.</i>)</p> <p>➤ <i>áno (aj pomoc pri hľadaní informácií a pri uchádzaní sa o ďalšie vzdelávanie)</i> 1</p> <p>➤ <i>nie (aj informácie získané bez vzájomnej komunikácie napr. len formou letákov)</i> 2</p>

Cieľom otázky je zistiť či respondent na základe komunikácie s nejakou organizáciou, resp. inštitúciou získal nejakú pomoc, poradenstvo alebo informácie ohľadne vlastného vzdelávania.

Pod pojmom organizácia alebo inštitúcia rozumieme vzdelávaciu organizáciu ako je napr. odborná stredná škola, vysoká škola, univerzita, akadémia vzdelávania, jazyková škola, vzdelávacie centrum či inštitút, súkromná škola, ďalej úrad práce (vzdelávacie a rekvalifikačné kurzy), odborové organizácie, personálne alebo sprostredkovacie agentúry alebo iné inštitúcie napr. veľvyslanectvo, ministerstvo.

! NEPREHLIADNITE

✓ Zaujímá nás len pomoc a poradenstvo ohľadom respondentovho vzdelávania.

✓ Zaujímá nás len pomoc resp. poradenstvo poskytnuté, resp. získané od nejakej organizácie alebo inštitúcie na základe vzájomnej komunikácie!

✗ Získanie informácií bez komunikácie sem nepatrí (napr. cez informačný leták, surfovanie na webových stránkach alebo v online databázach).

✗ Informácie získané od priateľov, rodiny, susedov alebo spolupracovníkov nie sú predmetom tejto otázky.

✗ Nepatria sem ani informácie, ku ktorým sa respondent dostal náhodou napr. cez inzeráty v novinách, cez plagáty vyvesené v meste, na stanici, či cez plagátky a letáky rozdávané na ulici. V takomto prípade, sa použije **kód 2**.

Kód 1 zahŕňa pomoc alebo poradenstvo oblasti vzdelávania (napr. na vysokých školách, univerzitách, v zahraničí), rozširovania vzdelávania v súvislosti s lepšou uplatniteľnosťou na trhu práce (napr. formou jazykových, rekvalifikačných kurzov, resp. kurzov odbornej prípravy), o možnostiach a metódach vzdelávania zohľadňujúcich životný štýl a záujmy respondenta (napr. záujmové kurzy ako kurz keramiky, hry na gitaru, kurz varenia), o rôznych flexibilných formách vzdelávania sa (napr. dištančnom, elektronickom vzdelávaní) a pod..

Patrí sem aj:

- ✓ pomoc alebo poradenstvo v oblasti prijímacích pohovorov na vysokú školu a univerzitu, v oblasti záverečných skúšok pre získanie vodičského preukazu,
- ✓ pomoc alebo poradenstvo o možnostiach vzdelávania od vlastného zamestnávateľa,
- ✓ platená tak aj neplatená pomoc alebo poradenstvo.

Príklady:

- nezamestnaný Juraj sa išiel na úrad práce informovať o možnostiach rekvalifikácie. Zamestnankyňa úradu mu poskytla všetky potrebné informácie o pripravovaných rekvalifikačných kurzoch (kód 1).

- študentka Katka sa stretla so školskou výchovnou poradkyňou, s ktorou prediskutovali rôzne možnosti štúdia v odbore počítačová grafika po ukončení gymnázia ako na Slovensku tak aj v zahraničí (kód 1).

- Anna chce ísť študovať do zahraničia, preto komunikovala so študijným oddelením danej školy o podmienkach vzdelávania zahraničných študentov. Študijné oddelenie jej poskytlo všetky relevantné informácie o podmienkach štúdia (kód 1).

- Anna chce ísť študovať do zahraničia, keďže test TOEFL je vstupnou bránou k vysokoškolskému vzdelaniu, na stránke jazykovej školy si sama vyhľadala všetky dostupné informácie o možnostiach testovania svojich jazykových zručností v angličtine (kód 2).

- Jozef si chce zdokonaľiť jazykové znalosti v Anglicku, preto navštívil sprostredkovaciu agentúru, kde mu poskytli informácie o jazykových kurzoch a podmienkach štúdia jazyka v zahraničí, domov si od zamestnankyne agentúry odniesol aj brožúrku so všetkými potrebnými informáciami (kód 1).

- pani Anna potrebuje k svojej práci získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti pre prácu v kozmetickom salóne, na stránke regionálneho úradu verejného zdravotníctva našla potrebné informácie k jeho získaniu (kód 2).

- *Olga si chce urobiť vodičský preukaz, po prieskume dostupných autoškôl na internete, navštívi vybranú autoškolu a získa konkrétne informácie o podmienkach a ponuke kurzov (kód 1).*

- *pani Olga našla v poštovej schránke informačný leták jazykovej školy o poskytovaných kurzoch na školský rok 2022/2023 (kód 2).*

- *Ján, ktorý zvažuje štúdium v Brne, sa stretol s kamarátom Mišom, ktorý tam študuje v 2. ročníku, a z „prvej ruky“ si zistil všetko, čo ho o tomto štúdiu zaujímalo (kód 2).*

- *Anna hľadá informácie o podmienkach prijatia dospelých na základnú umeleckú školu, preto navštívila deň otvorených dverí základnej umeleckej školy, kde jej poradili ako postupovať, aby ju prijali na základnú umeleckú školu (kód 1).*

- *Anna hľadala informácie o podmienkach prijatia na základnú umeleckú školu pre svoju dcéru. Preto navštívila deň otvorených dverí základnej umeleckej školy, kde jej poradili ako postupovať, aby jej dcéru prijali na základnú umeleckú školu (kód 2).*

D3

Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Absolvovali ste odborné testovanie s cieľom zistiť, v čom by ste sa mali alebo potrebovali vzdelávať? (testovanie v rámci nejakej organizácie alebo inštitúcie formou odborných testov a pohovorov vytvorených odborníkom napr. psychologické, IQ, SCIO testy o študijných predpokladoch)
	➤ áno 1
	➤ nie 2

Cieľom otázky je zistiť, či osoba robila, resp. podstúpila nejaké odborné testovanie alebo pohovory za účelom posúdenia svojich individuálnych vzdelávacích potrieb alebo študijných predpokladov.

Kód 1 zahŕňa aj absolvovanie odborných testov a pohovorov za účelom posudzovania osobných zručností, schopností, vedomostí a kvalifikácie za účelom ďalšieho vzdelávania. Patrí sem aj **online** testovanie zastrešované nejakou organizáciou alebo inštitúciou napr. SCIO.

D4

Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Poskytla Vám nejaká organizácia (<i>inštitúcia</i>) pomoc alebo poradenstvo o postupe overovania a uznávania Vášho vzdelania alebo odbornej kvalifikácie? (<i>organizácia resp. inštitúcia = zamestnávateľ, škola, univerzita, akadémia vzdelávania, vzdelávacie centrum, personálna alebo sprostredkovacia agentúra, úrad práce, ministerstvo, veľvyslanectvo, komora a pod.</i>)
	➤ áno 1
	➤ nie (<i>aj informácie získané bez vzájomnej komunikácie napr. len formou letákov</i>) 2

Patrí sem pomoc alebo poradenstvo v oblasti uznávania predchádzajúceho vzdelania, zručností, schopností a kvalifikácie, uznávania vzdelania zo zahraničia, uznávanie vzdelania v zahraničí.

Kód 1 zahŕňa nielen pomoc a poradenstvo v oblasti overovania a uznávania vzdelania získaného v zahraničí, ale aj napr. pomoc a poradenstvo pri uznávaní znalosti cudzích jazykov, počítačových zručností, pri overovaní profesijných kompetencií pedagógov získaných samoštúdiom alebo praxou, overovanie odbornej spôsobilosti, napr. elektrotechnikov, technikov požiarnej ochrany, overovanie odbornej spôsobilosti pre kvalifikáciu kozmetička, vizážista, kaderník a pod..

! NEPREHLIADNITE
✓ Zaujímá nás <u>len</u> pomoc resp. poradenstvo poskytnuté, resp. získané od organizácie alebo inštitúcie na základe <u>vzájomnej komunikácie!</u>
* Získanie informácií bez komunikácie sem nepatrí (napr. cez informačný leták, surfovanie na webových stránkach alebo v online databázach).
* Informácie získané od priateľov, rodiny, susedov alebo spolupracovníkov nie sú predmetom otázky.

Príklady:
- Johana e-mailom komunikovala s referentkou ministerstva školstva, ktorá jej poradila, ako má postupovať pri uznávaní <u>svojich</u> dokladov o vzdelaní zo zahraničia (kód 1).
- Johana e-mailom komunikovala s referentkou ministerstva školstva, ktorá jej poradila, ako má postupovať pri uznávaní <u>dcériných</u> dokladov o vzdelaní zo zahraničia (kód 2).
- Anna komunikáciou cez chatbox ministerstva školstva získala všetky potrebné informácie o uznaní dokladu o vzdelaní zo zahraničia (kód 1).
- Anna si na stránke ministerstva školstva našla všetky potrebné informácie o uznaní dokladu o vzdelaní zo zahraničia (kód 2).
- Jozef komunikoval so zamestnancom Slovenskej technickej inšpekcie ohľadne overenia odbornej spôsobilosti na vykonávanie obsluhy vyhradených tlakových zariadení (kód 1).
- Alena potrebuje overiť svoju odbornú spôsobilosť pre kvalifikáciu kozmetička, cez chatbox regionálneho úradu verejného zdravotníctva získala potrebné informácie ako postupovať (kód 1).

D5	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	-
FILTER	-
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osoba <u>odpovedala kladne aspoň na jednu z otázok D2, D3 a D4</u> 1 ➤ osoba <u>neodpovedala kladne ani na jednu z otázok D2, D3 a D4</u> 2

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

D6	
Cieľová skupina	D2=1 alebo D3=1 alebo D4=1
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu zisťovania
Otázka	Kto Vám poskytol túto pomoc alebo poradenstvo, resp. kto Vás testoval? (Uvedte <u>všetky</u> možnosti, ktoré sa Vás týkajú!) a) vzdelávacia organizácia (ako je napr. škola, akadémia vzdelávania, univerzita, vzdelávacie centrum) b) úrad práce c) zamestnávateľ (aj budúci) d) iná organizácia alebo inštitúcia (napr. ministerstvo, veľvyslanectvo, komora, sprostredkovacia alebo personálna agentúra)

Cieľom otázky je zistiť, kto poskytol pomoc alebo poradenstvo, resp. druh organizácie alebo inštitúcie, ktorá zastrešovala odborné testovanie respondenta.

Možnosť a) zahŕňa vzdelávacie organizácie resp. inštitúcie typu škola, akadémia, univerzita, vzdelávacie centrum, vzdelávací inštitút, jazykové školy, umelecké školy, autoškola a pod..

Príklady:

- študentka Katka sa informovala u školskej výchovnej poradkyne o rôznych možnostiach štúdia na vysokej škole v odbore počítačovej grafiky po ukončení gymnázia (označí sa D6a).
- pani Johana dostala e-mailom informácie od autoškoly, u ktorej sa informovala o možnostiach získania vodičského preukazu (označí sa D6a).

Možnosť d) zahŕňa všetky ostatné inštitúcie alebo organizácie nezahrnuté v možnostiach a) až c), napr. veľvyslanectvá, ministerstvá, rôzne komory, regionálne úrady mimo úradu práce, slovenská akademická informačná agentúra, personálne agentúry, sprostredkovateľské agentúry (STUDENT AGENCY, InterStudy), neškolská organizácia WorkSpace Europe, Európska komisia (portál o vzdelávaní v Európe Ploteus) vytvorený Európskou komisiou, spravovaný Spolok slovenských knihovníkov a knižníc (portál InfoLib), IUVENTA - slovenský inštitút mládeže (príspevková organizácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR), spoločnosť Education (vzdelávací portál) a pod..

Príklady:

- Jozef si chce zdokonaľiť jazykové znalosti v Angličtuku, preto navštívil sprostredkovaciu agentúru, kde mu poskytli poradenstvo v oblasti štúdia jazyka v zahraničí, domov si od zamestnankyne agentúry odniesol aj brožúrku so všetkými potrebnými informáciami (označí sa D6d),
- Johana získala informácie na ministerstve školstva o uznaní svojho dokladu o vzdelaní z zahraničia (označí sa D6d),
- Anna potrebuje k svojej práci získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti pre prácu v kaderníctve, cez chatbox regionálneho úradu verejného zdravotníctva získala potrebné informácie k jeho získaniu (označí sa D6d).

D7	
Cieľová skupina	D2=1 alebo D3=1 alebo D4=1
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Uvedte <u>všetky</u> spôsoby, ktorými ste vzájomne komunikovali.</p> <p>a) s osobou (<i>napr. formou osobného stretnutia, telefonicky, e-mailom, video hovorom, s osobou prostredníctvom web stránok a aplikácií</i>)</p> <p>b) iným spôsobom (<i>napr. pomocou online automatických aplikácií, resp. dotazníkov, internetových al. telefonických robotov, počítačových automatov</i>)</p>

Cieľom otázky je identifikovať spôsob komunikácie s organizáciou alebo inštitúciou, od ktorej osoba získala pomoc alebo poradenstvo o možnostiach vzdelávania, resp. u ktorej absolvovala odborné testovanie alebo pohovor.

4.2.5 MODUL E - FORMÁLNE VZDELÁVANIE

V nasledujúcom bloku otázok sa budeme venovať formálnemu vzdelávaniu.

Formálne vzdelávanie je chápané ako príprava na povolanie v škole alebo v učilišti (ZŠ, SŠ, VŠ, denné alebo diaľkové štúdium, večerné školy). Je uskutočňované v rámci sústavy základných, stredných a vysokých škôl, organizovane a štruktúrovane vzhľadom na miesto, ciele, čas a prostriedky. Vzťahuje sa k inštitúciám určeným na vzdelávanie a odbornú prípravu. Vedie k nadobudnutiu kvalifikácie a udeleniu oficiálne uznávaných dokladov. Formálne vzdelávanie poskytujú základné, stredné, vysoké školy a univerzity, a iné formálne vzdelávacie inštitúcie spravidla formou denného štúdia pre deti/študentov v štandardnom veku od 6 do 25 rokov. Patrí sem aj externé štúdium na riadnych školách a univerzitách. Vzdelávací program vo formálnom vzdelávaní má jasne stanovené vzdelávacie osnovy, definované učebné pomôcky a stanovený rozsah poznatkov a zručností, ktoré si má absolvent osvojiť. Tento rozsah je na konci vzdelávania overovaný spravidla záverečnou skúškou (okrem základnej školy) a je hodnotený. Formálne vzdelávanie je ukončené vydaním štátom uznaného dokladu o dosiahnutom vzdelaní (vysvedčenie, výučný list, absolútorium, vysokoškolský diplom, postgraduálny diplom). Pr vstupe do formálneho vzdelávania sa vyžaduje vopred stanovený stupeň dosiahnutého vzdelania (okrem prvého stupňa základnej školy).

Podľa definície ISCED 2011:

- Formálne vzdelávanie je chápané ako komplexné stupne vzdelávania, kedy uznaním úspešného završenia jedného stupňa sa poskytuje prístup k ďalšiemu, vyššiemu stupňu.
- Pre formálne vzdelávanie je typické, že obsahuje niekoľko požiadaviek, ktoré majú byť splnené najmä vo vzťahu k dosahovanému veku, zatiaľ čo u neformálneho tieto podmienky neexistujú.
- Typickou podstatou pre formálne vzdelávanie je zápis do vzdelávacieho programu, zatiaľ čo u neformálneho vzdelávania táto podmienka neexistuje.
- Minimálna dĺžka je 1 semester resp. 1 polrok.

! NEPREHLIADNITE

× Jazyková škola sa nepovažuje za formálne vzdelávanie!

× Univerzita tretieho veku sa nepovažuje za formálne vzdelávanie!

Modul o formálnom vzdelávaní sa začína sprievodným textom, ktorý je určený respondentovi, preto je mu ho nevyhnutné na úvod prečítať!

SPRIEVODNÝ TEXT:

Formálne vzdelávanie je chápané ako príprava na povolanie v škole alebo v učilišti. Je uskutočňované v rámci sústavy základných, stredných a vysokých škôl. Vedie k nadobudnutiu kvalifikácie a udeleniu oficiálne uznávaných dokladov o dosiahnutom vzdelaní (*vysvedčenie, výučný list, absolútorium, vysokoškolský diplom, postgraduálny diplom*).

E1	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	V priebehu posledných 12 mesiacov zúčastnili ste sa prípravy na povolanie v škole alebo v učilišti? > áno 1 > nie (aj študent univerzity tretieho veku, aj registrovaný žiak, študent, ktorý počas posledných 12 mesiacov nebol na vyučovaní napr. z dôvodu choroby, materskej dovolenky, pobytu v zahraničí) 2

! UPOZORNENIE	
Jedná sa o dôležitý ukazovateľ, preto nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.	
✓ Patrí sem aj účasť na doplňujúcom pedagogickom štúdiu pre absolventov vysokých škôl neučiteľských študijných odborov, pre nekvalifikovaných alebo potencionálnych pedagogických zamestnancov (napr. pedagogické minimum).	
✓ Patrí sem aj účasť na rozširujúcom štúdiu pre pedagogických zamestnancov vysokoškolským vzdelaním.	
✓ Patrí sem aj účasť na špecializovanom štúdiu lekárov (získava sa diplom o špecializácii v špecializačnom odbore pre zdravotnícke povolanie)	
✗ Jazyková škola sa nepovažuje za formálne vzdelávanie!	
✗ Univerzita tretieho veku sa nepovažuje za formálne vzdelávanie!	

Kód 1 sa uvedie, ak sa respondent zúčastnil aspoň na jednej vyučovacej hodine formálneho vzdelávania niekedy v priebehu posledných 12 mesiacov, pričom nezáleží na tom, či vzdelávanie stále trvá, je prerušené, zanechané alebo úspešne ukončené.

Kód 2 sa použije, ak respondent v priebehu posledných 12 mesiacov nechodil do školy. Zaradí sa sem aj respondent, ktorý aj napriek tomu, že bol v priebehu stanoveného referenčného obdobia registrovaný ako žiak, študent alebo učeň, sa počas posledných 12 mesiacov nezúčastnil vyučovania ani hodinu (to znamená, študent prerušil štúdium na škole na viac ako 1 rok, napr. z dôvodu dlhodobej choroby, materskej dovolenky, pobytu v zahraničí a pod.). Použije sa aj v prípade, ak osoba ukončila posledné vzdelávanie pred viac ako 12 mesiacmi, je prijatá na napr. vysokú školu, ale toto vzdelávanie začne po dni zisťovania (napr. študent 1. ročníka VŠ, ktorý je síce zapísaný, pre chorobu ešte nebol na vyučovaní ani hodinu).

Príklady:
- Katka ukončila v júni tohto roku 3. ročník gymnázia, v čase zisťovania je na prázdninách, do 4. ročníka nastúpi v septembri, použije sa kód 1.
- Ján v júni tohto roku úspešne zmaturoval, neprijali ho na medicínu a je evidovaný na úrade práce, o rok chce skúsiť šťastie na vysokej škole znovu, použije sa kód 1 (chodil na strednú školu).
- Miška úspešne zmaturovala v júni 2021, ale na vysokú školu ju neprijali. Celý rok sa poctivo pripravovala na prijímacie skúšky a v júli 2022 sa jej podarilo dostať na vysnívanú školu. Keďže je Miška v čase zisťovania (október 2022) už mesiac študentkou vysokej školy, použije sa kód 1.

- Miška úspešne zmaturovala v júni 2021, ale na vysokú školu ju neprijali. Celý rok sa poctivo pripravovala na prijímacie skúšky a v júli 2022 sa jej podarilo dostať na vysnivanú školu. Nakoľko rozhovor prebieha v auguste a Miška nastupuje na vysokú školu až v septembri, použije sa kód 2.

- Miška úspešne zmaturovala v júni 2021, ale na vysokú školu ju neprijali. Po roku vyskúšala šťastie znovu a podarilo sa jej na školu dostať. V čase zisťovania je už síce Miška zapísaná do 1. ročníka VŠ, ale z dôvodu choroby do školy ešte nenastúpila, použije sa kód 2.

- k 1.7. 2021 Miško prerušil po 3. ročníku štúdium na bilingválnom gymnáziu a odišiel na rok študovať na strednú školu do Anglicka, použije sa kód 1.

- študentka vysokej školy Katka k 30.6.2021 prerušila štúdium a išla robiť au-pair do Anglicka, v čase zisťovania 15.8.2022 je už doma a po dohode so študijným oddelením nastupuje d školy 1.10.2022, použije sa kód 2.

- Ján bol študentom vysokej školy do 30. septembra 2021, kedy úspešne urobil štátnice a obhájl diplomovú prácu. V prípade, že sa rozhovor s Jánom uskutočnil do 29.9.2022 použije sa kód 1, ak sa rozhovor s Jánom uskutočnil až po 29. septembri, použije sa kód 2.

- Katka prerušila k 1.11.2021 štúdium na vysokej škole z dôvodu starostlivosti o svoje dieťa. V prípade, ak by sa rozhovor s Katkou uskutočnil do 31.10.2022 použije sa kód 1, ak by sa rozhovor s Katkou uskutočnil až po 31. októbri, použije sa kód 2.

- pani Anna už tretí rok navštevuje Univerzitu tretieho veku odbor talianske reálie, nakoľko sa nejedná o formálne vzdelávanie použije sa kód 2.

E2	
Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Na koľkých školách alebo študijných odboroch? (vrátane tých, ktoré ešte trvajú) (prechod z ročníka do ročníka = 1, prechod zo strednej školy na vysokú = 2) > počet škôl, študijných odborov (nepočíta sa škola, na ktorú je študent síce zapísaný, ale na vyučovaní sa nezúčastnil ani hodinu napr. študent 1. ročníka VŠ, ktorý pre chorobu ešte nebol na vyučovaní)

! UPOZORNENIE
Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

Respondent uvedie počet škôl alebo študijných odborov, ktorých sa zúčastňoval.

! NEPREHLIADNITE
Prestup na inú školu alebo univerzitu bez zmeny stupňa vzdelania a študijného odboru sa počíta ako jedna škola, resp. študijný odbor (E2=1).
Prechod zo strednej školy na vysokú školu v priebehu posledných 12 mesiacov sa považuje za dve školy, rovnako ak osoba študuje súčasne na dvoch vysokých školách alebo na univerzite dva odlišné odbory, uvedie sa počet 2.

Príklady:

- študentka Katka ukončila v júni tohto roku 3. ročník gymnázia, v čase zisťovania je na prázdninách, do 4. ročníka nastúpi v septembri, uvedie sa počet 1,

- Juraj sa s rodinou presťahoval do Bratislavy, preto odišiel z gymnázia v Nitre a nastúpil na gymnázium v Bratislave, počet=1.

- Peter začal v septembri 2021 študovať na gymnáziu, po 2 mesiacoch prestúpil na strednú stavebnú školu, uvedie sa počet 2 (zmena odboru zo všeobecného na stavebníctvo).

- Ján v júni tohto roku úspešne zmaturoval, v júli ho prijali na medicínu, v čase zisťovania už študuje na vysokej škole, uvedie sa počet 2.

- študent Miško v júni tohto roku úspešne ukončil bakalárske štúdium, v čase zisťovania už navštevuje 2. stupeň vysokoškolského štúdia, uvedie sa počet 2.

- vysokoškoláčka Miška v decembri 2021 prerušila štúdium na vysokej škole a vo februári odišla na jeden semester študovať na univerzitu do Španielska, uvedie sa počet 2.

E3

Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Uvedte názov Vášho <u>posledného</u> vzdelávania

! UPOZORNENIE

Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

Určenie posledného vzdelávania:

1. V prípade, ak sa respondent v priebehu posledných 12 mesiacov vzdelával na viacerých školách, resp. študijných odboroch (otázka E2>1), za posledné vzdelávanie sa považuje to, ktoré ešte trvá, resp. skončilo ako posledné.
2. V prípade, ak v čase rozhovoru študuje na viacerých školách, resp. študijných odboroch, posledné vzdelávanie je to, ktoré začalo ako posledné.
3. Ak osoba v čase rozhovoru už neštuduje na žiadnej škole, potom sa za posledné vzdelávanie považuje to vzdelávanie, ktoré skončilo (hoci aj neúspešne) ako posledné.
4. Ak osoba začala súbežne študovať na viacerých školách, resp. viacerých odboroch, potom sa za posledné vzdelávanie považuje to na vyššom stupni.

Príklady:

- študent Juraj v júni tohto roku úspešne zmaturoval na gymnáziu, v júli ho prijali na medicínu. Na vysokú školu nastúpi až v septembri. Nakoľko v čase zisťovania (v auguste) ešte neštuduje na vysokej škole, za posledné vzdelávanie sa považuje štúdium na gymnáziu, a preto sa nasledujúce otázky E3 až E26 budú týkať práve tohto vzdelávania.

- študent Juraj v júni tohto roku úspešne zmaturoval na gymnáziu, v júli ho prijali na medicínu a v čase zisťovania už študuje na vysokej škole. Za posledné vzdelávanie sa považuje štúdium na vysokej škole, ktorého sa budú týkať aj nasledujúce otázky E3 až E26

- študent Miško v júni tohto roku úspešne ukončil bakalárske štúdium, v čase zisťovania už navštevuje 2. stupeň vysokoškolského štúdia. Za posledné vzdelávanie sa považuje 2. stupeň vysokoškolského štúdia.

- Miška začala študovať na vysokej škole v septembri 2020, v decembri 2021 toto štúdium prerušila, a vo februári odišla na jeden semester študovať na univerzitu do Španielska. V čase zisťovania je už doma, a v čase rozhovoru pokračuje v štúdiu na vysokej škole, ktorú pred svojím odchodom prerušila. V tomto prípade sa za poslednú vzdelávaciu aktivitu považuje štúdium na vysokej škole na Slovensku, ktoré ešte trvá.

- vysokoškolák Ján začal študovať na škole v septembri 2019, v decembri 2021 prerušil štúdium na vysokej škole a vo februári odišiel na dva semestre študovať na univerzitu do Anglicka. V čase zisťovania je doma na prázdninách a od októbra sa vracia späť do Anglicka, aby pokračoval v štúdiu. Pretože Ján študoval počas posledných 12 mesiacov na viac ako jednej škole, za poslednú vzdelávaciu aktivitu sa považuje štúdium v Anglicku, pretože sa začalo ako posledné, a zároveň v čase rozhovoru stále trvá.

- Lenka v máji úspešne zmaturovala a začala študovať právo. Štúdium ju neoslovilo, a preto po dvoch mesiacoch zo školy odišla. Nakoľko v čase rozhovoru Lenka neštuduje na žiadnej škole, za posledné vzdelávanie sa považuje štúdium práva, pretože skončilo hoci neúspešne ako posledné.

- Peter v čase zisťovania začal súbežne študovať na dvoch školách, je na inžinierskom štúdiu v odbore financie a dane a zároveň externe študuje bakalársky program právo. Za posledné vzdelávanie sa považuje štúdium v odbore financie a dane, nakoľko sa jedná o vyšší stupeň vzdelania (2. stupeň vysokoškolského vzdelania).

E4

Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	V deň začiatku posledného vzdelávania.
Otázka	Uveďte rok a mesiac, kedy začalo.

V otázke respondent uvedie rok a mesiac, kedy začalo jeho vzdelávanie, ktoré identifikoval v otázke E3 ako svoje posledné. V prípade, ak to respondent presne nevie uviesť, uvedie sa odhad.

Nakoľko sa školský rok až na nejaké výnimky (napr. štúdium v zahraničí, niektoré externé formy) začína v septembri, predpokladáme, že väčšina respondentov uvedie práve tento mesiac.

E5

Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	V deň začiatku posledného vzdelávania.
Otázka	Aké bolo vtedy Vaše hlavné ekonomické postavenie? <ul style="list-style-type: none"> > pracujúci(a) 1 > nezamestnaný(á) 2 > iné (mimo trhu práce napr. študent, dôchodca, osoba v domácnosti) 3

Cieľom otázky je zistiť ekonomické postavenie respondenta na začiatku tohto vzdelávania, to znamená v čase, ktorý uviedol ako začiatok svojho vzdelávania v otázke E4.

! NEPRIEHLIADNITE

Ekonomické postavenie sa určuje spontánne na základe samodefinovania, t. j. ako sa osoba sama vníma, resp. ako posudzuje svoju situáciu (napr. pracujúci študent sa označí podľa svojho vlastného uváženia kódom 1 alebo 3).

Kód 3 zahŕňa všetky osoby mimo trhu práce ako je napr. študent, študentka, osoba zdravotne nespôsobilá pracovať vrátane invalidného dôchodcu (dôchodkyne), starobný alebo výsluhový dôchodca (dôchodkyňa), osoba v domácnosti.

V prípade, ak sa respondent rozhoduje medzi viacerými možnosťami, vyberie si tú, ktorá najlepšie popisuje jeho vtedajšiu situáciu na trhu práce. Hoci nie sú určené žiadne výberové kritériá, respondent sa môže rozhodovať podľa toho, v ktorom postavení trávi viac času.

E6	
Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	-
Otázka	Uveďte úroveň tohto vzdelávania <i>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú <u>na otázku E8.</u></i>

V otázke zisťujeme úroveň vzdelávania, ktoré respondent identifikoval v otázke E3 ako svoje posledné. Bližší popis jednotlivých stupňov vzdelania nájdete v metodike pre otázku B8.

E7	
Cieľová skupina	E6=4 až 15
Referenčné obdobie	-
Otázka	Uveďte odbor tohto vzdelávania

V otázke zisťujeme odbor vzdelávania respondenta, ktoré identifikoval v otázke E3 ako svoje posledné. Odbor posledného vzdelávania sa kóduje podľa Klasifikácie študijných odborov ISCED-F 2013.

Pre všeobecné vzdelanie (gymnázium, SVŠ) E6=8 vždy uveďte kód 0011.

E8	
Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	-
Otázka	Dokončili ste toto vzdelávanie <u>úspešne</u>? ➤ nie, zanechal(a) som ho počas štúdia 1 ➤ nie, štúdium ešte trvá 2 ➤ áno 3

Cieľom otázky je zistiť, či respondent v čase zisťovania dokončil svoje vzdelávanie, ktoré identifikoval v otázke E3 ako svoje posledné.

Kód 1 sa použije aj v prípade, ak má osoba v čase rozhovoru prerušené štúdium na obdobie dlhšie ako sú letné prázdniny (bez ohľadu na to, či osoba plánuje pokračovať v štúdiu alebo nie), napr. pre dlhšiu chorobu, jazykový pobyt v zahraničí, starostlivosť o maloleté dieťa.

Kód 2 zahŕňa aj krátkodobé prerušenie štúdia v čase rozhovoru (napr. z dôvodu prázdnin, krátkodobej choroby). Krátkodobé prerušenie znamená prerušenie na dobu kratšiu ako letné prázdniny.

Kód 3 sa použije, ak osoba úspešne urobila záverečnú skúšku (napr. maturitu, štátnice), ktorá je podmienkou k úspešnému ukončeniu vzdelania a vedie k získaniu štátom uznaného dokladu o dosiahnutom vzdelaní (napr. výučný list, maturitné vysvedčenie, diplom).

E9	
Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Ako prebiehalo vyučovanie? <ul style="list-style-type: none"> ➤ úplne online 1 ➤ prevažne online (<i>aspoň polovica vyučovania bola online</i>) 2 ➤ prevažne prezenčne (<i>viac ako polovica vyučovania bola prezenčne</i>) 3 ➤ úplne prezenčne 4

Cieľom otázky je zistiť, ako prebiehalo vyučovanie vo vzdelávaní, ktoré respondent identifikoval v otázke E3 ako svoje posledné.

Online vyučovanie je vyučovanie, pri ktorom sú učiteľ a žiak oddelení v čase alebo mieste, prípadne v oboch. To znamená, že vyučovanie prebieha v online priestore cez internet pomocou IT technológií a sociálnych sietí.

Kód 1 znamená, že vyučovanie v rámci posledného vzdelávania prebiehalo iba (na 100%) online.

Kódy 2 a 3 predstavujú kombinované vyučovanie, v ktorom prevláda buď online alebo prezenčná forma.

! NEPRIEHLIADNITE
Týka sa len času vyučovania. Aktivity súvisiace so vzdelávaním mimo vyučovania nie sú predmetom otázky. Napr. domáce úlohy, príprava resp. samoštúdium sa do úvahy neberú.
Zaujíma nás, ako prebiehalo vyučovanie <u>počas celého obdobia</u> posledných 12 mesiacov. A to aj v prípade, ak do obdobia posledných 12 mesiacov spadajú 2 ročníky štúdia na jednej škole (napr. 3 a 4. ročník na gymnáziu), pretože 2 ročníky na rovnakej škole sa považujú za jedno vzdelávanie.
V prípade, že posledné vzdelávanie trvá kratšie ako 1 rok, potom nás zaujíma ako prebiehalo vyučovanie od jeho začiatku do dňa rozhovoru.

Nakoľko v školskom roku 2021/2022 bolo z dôvodu pandémie zavedené dištančné vzdelávanie, kód 4 „úplne prezenčné“ môže vo väčšine prípadov nastať len pre vzdelávanie, ktoré začalo po marci 2022.

✘ To, akým spôsobom bude vyučovanie prebiehať v budúcnosti nie je predmetom zisťovania.

Príklady:

- Ján je študentom 1. ročníka vysokej školy. Do školy nastúpil v septembri 2022 a do dňa zisťovania (október 2022) prebiehalo jeho vyučovanie výlučne prezenčne. Od novembra sa to však zmení a pribudnú mu nejaké predmety online. Uvedie sa kód 4, pretože situácia po referenčnom období nás nezaujíma.

- Juraj v júni tohto roku úspešne zmaturoval na gymnáziu, kedy posledný rok štúdia prebiehal prevažne online. V čase zisťovania už študuje na vysokej škole, vyučovanie prebieha výlučne prezenčne. Uvedie sa kód 4, nakoľko nás zaujíma len priebeh vyučovania posledného vzdelávania t. j. vyučovanie na vysokej škole.

- v čase zisťovania (október 2022) Anna študuje v treťom ročníku bakalárskeho programu, z dôvodu pandémie mala celý 2. ročník online, v 3. ročníku, ktorý začal v septembri, prešli na prezenčné vyučovanie. Použije sa kód 2, nakoľko prevažná časť vyučovania počas posledných 12 mesiacov prebiehala online.

- počas posledných 12 mesiacov pred dňom zisťovania Katka chodila do 3. ročníka gymnázia, v čase zisťovania je už vo 4. ročníku, zaujíma nás ako mala vyučovanie v priebehu posledných 12 mesiacov za oba ročníky spolu.

E10

Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Ako často Vám vyučujúci dali alebo odporučili učebný materiál prostredníctvom internetu? <i>(jedná sa o učebný materiál týkajúci sa tohto vzdelávania v elektronickej forme napr. sprístupnenie, zdieľanie elektronických dokumentov, skript, digitálnych prezentácií, audiovizuálnych materiálov, online vzdelávacích programov atď. na internete pomocou webu, e-mailu, sociálnych médií, online aplikácií a pod.)</i></p> <p> > často 1 > niekedy 2 > nikdy 3 </p>

Cieľom otázky je zistiť online poskytovanie učebného materiálu vyučujúcimi v rámci posledného vzdelávania.

Pod učebným materiálom sa rozumejú dokumenty v elektronickej podobe, elektronické knihy, digitálne prezentácie, audiovizuálny materiál, online vzdelávacie programy a pod. Zahŕňajú sa všetky materiály dostupné alebo poskytované v digitálnej forme napr. pomocou webovej stránky školy, e-mailu, WhatsApp-u, sociálnych skupín, médií a pod..

! NEPRIEHLIADNITE

Nie je podstatné či respondent tento učebný materiál aj použil alebo nie.

✘ Používanie digitálneho učebného materiálu z vlastnej iniciatívy bez odporúčenia vyučujúcim nás nezaujima.

✘ Jednoduché zdieľanie vyučovacej látky na obrazovke počas online vyučovania, sa považuje za vyučovaciu metódu a nie za učebný materiál, a preto sa použije kód 3.

✓ Ak ale učiteľ sprístupní pre študenta svoju prednášku v digitálnej forme po vyučovaní, toto sa už považuje za poskytnutie učebného materiálu a použije sa kód 1 alebo 2.

E11

Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Ako často ste komunikovali s vyučujúcimi o obsahu tohto vzdelávania <u>online</u> ?
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ často 1 ➤ niekedy 2 ➤ nikdy 3

Cieľom otázky je zistiť, ako často respondent online komunikoval s učiteľmi v súvislosti s obsahom vzdelávania, ktoré identifikoval v otázke E3 ako svoje posledné (napr. pomocou webovej stránky školy, e-mailu, WhatsApp-u, sociálnych skupín, médií a pod.).

! NEPRIEHLIADNITE

Pýtame sa na obdobie posledných 12 mesiacov.

✓ Zahŕňa sa aj komunikácia o obsahu vzdelávania mimo vyučovacích hodín.

✘ Komunikácia týkajúca sa len organizačných alebo spoločenských otázok sem nepatrí (kód 3).

E12

Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Ako často ste komunikovali so spolužiakmi o obsahu tohto vzdelávania <u>online</u> ?
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ často 1 ➤ niekedy 2 ➤ nikdy 3

Cieľom otázky je zistiť, ako často respondent komunikoval so svojimi spolužiakmi online v súvislosti s obsahom vzdelávania, ktoré identifikoval v otázke E3 ako svoje posledné (napr. pomocou webovej stránky školy, e-mailu, WhatsApp-u, sociálnych skupín, médií a pod.).

! NEPRIEHLIADNITE

Pýtame sa na obdobie posledných 12 mesiacov.

✓ Zaujímá nás aj komunikácia o obsahu vzdelávania mimo vyučovacích hodín.

✗ Komunikácia týkajúca sa len organizačných alebo spoločenských otázok sem nepatrí (kód 3).

E13-E16**Otázky o vyučovacích hodinách**

Nasledujúce otázky E13 až E16 slúžia na výpočet celkového počtu hodín v poslednom vzdelávaní za obdobie posledných 12 mesiacov. Jedná sa o sledovaný ukazovateľ, preto je nevyhnutné, v čo najväčšej možnej miere minimalizovať počet neodpovedí za jednotlivé otázky.

Celkový počet vyučovacích hodín je skutočný počet hodín, počas ktorých bol respondent prítomný na vyučovaní, pričom nezáleží, či sa jednalo o prezenčné alebo online vyučovanie, resp. o teoretické alebo praktické vyučovanie.

- ✗ čas strávený mimo vyučovania nás nezaujíma (napr. prípravou na vyučovanie, učením sa na skúšky, samoštúdiom, písaním esejí či úvah, robením domácich úloh či seminárnych prác).
- ✗ rovnako sa nezapočítava ani čas strávený na prestávkach, cestovaním do a zo školy, absencia z dôvodu choroby alebo prázdnin.

E13

Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>V priebehu posledných 12 mesiacov ste boli na vyučovaní (<i>prezenčnom, online alebo aj praktickom</i>)</p> <p>➢ 1 týždeň alebo menej ako 1 týždeň 1</p> <p>➢ viac ako 1 týždeň (<i>uved'te počet</i>). <input type="text"/></p> <p><u>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku E17.</u></p>

Ak má respondent s odpoveďou ťažkosti, a zároveň aby sa minimalizovala miera neodpovede, opytovateľ požiada respondenta aspoň o približný odhad.

Pomôcka na odhadnutie počtu týždňov na vyučovaní:

- podľa vysokoškolského študijného a skúšobného poriadku SR v každom semestri denného štúdia je maximálne 15 vyučovacích týždňov.
- počet týždňov na strednej škole za jeden školský rok by nemal presiahnuť 44 týždňov

E14	
Cieľová skupina	E13=1 (osoby, ktoré sa vzdelávali 1 týždeň, alebo menej ako 1 týždeň)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Koľko vyučovacích hodín to bolo spolu? <i>(čas strávený na prestávkach, cestovaním do a zo školy, domácimi úlohami, prípravou na vyučovanie sa nepočíta)</i></p> <p>> počet hodín <input type="text"/></p> <p><u>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku E17.</u></p>

Respondent uvedie, resp. odhadne, koľko hodín to v rámci jedného týždňa bolo. Zaujímajú nás všetky vyučovacie hodiny, na ktorých sa respondent zúčastnil, bez ohľadu na to, či sa jednalo o prezenčné, online alebo praktické vyučovanie. Pri vysokoškolskom štúdiu nás zaujíma týždenný počet hodín strávených na prednáškach, seminároch a cvičeniach. Ak má respondent s odpoveďou ťažkosti, a zároveň aby sa minimalizovala miera neodpovede, opytovateľ požiada respondenta aspoň o približný odhad.

Pomocné otázky:

1. Približne koľko dní to bolo? (max. 5 dní)
2. Približne koľko vyučovacích hodín to bolo za deň? Ak je to rôzne, uveďte priemer.
3. Opytovateľ si údaje poznačí a urobí výpočet za respondenta:

počet vyučovacích hodín za týždeň = počet dní x počet hodín

Pomôcka pre odhadnutie týždenného počtu vyučovacích hodín:

- vyučovanie žiaka v jednom vyučovacom dni by malo ideálne trvať najviac 8 vyučovacích hodín vrátane nepovinných predmetov, okrem športovej prípravy a umeleckej prípravy, t. j. maximálne 40 hodín týždenne;
- maximálny počet hodín (prednášok, cvičení a seminárov) vo vysokoškolskom štúdiu by nemal presiahnuť 30 hodín týždenne;
- vyučovanie by nemalo za 24 hodín presiahnuť 12 hodín.

E15	
Cieľová skupina	E13>1 (osoby, ktoré sa vzdelávali viac ako 1 týždeň)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Koľko vyučovacích hodín ste mali týždenne? <i>(čas strávený na prestávkach, cestovaním do a zo školy, domácimi úlohami, prípravou na vyučovanie sa nepočíta)</i></p> <p>> počet hodín <input type="text"/></p> <p><u>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku E17.</u></p>

Respondent uvedie, resp. odhadne, zvyčajný počet vyučovacích hodín za týždeň. Zaujímajú nás všetky vyučovacie hodiny, na ktorých sa respondent zúčastnil, bez ohľadu na to, či sa jednalo o prezenčné, online alebo praktické vyučovanie. Pri vysokoškolskom štúdiu nás zaujíma týždenný počet hodín strávených na prednáškach, seminároch a cvičeniach. Ak má

respondent s odpoveďou ťažkosti, a zároveň aby sa minimalizovala miera neodpovede, opytovateľ požiada respondenta aspoň o približný odhad.

Pomocné otázky:

1. Približne koľko dní vyučovania ste mali v rámci bežného vyučovacieho týždňa? (max. 5 dní) Ak sa počet v jednotlivých týždňoch líši, uveďte priemer.
2. Približne koľko vyučovacích hodín to bolo za deň? Ak je to rôzne, uveďte priemer.
3. Opytovateľ si poznačí údaje a urobí výpočet za respondenta:

počet vyučovacích hodín za bežný týždeň = počet dní x počet hodín

Pomôcka pre odhadnutie týždenného počtu vyučovacích hodín:

- vyučovanie žiaka v jednom vyučovacom dni by malo ideálne trvať najviac 8 vyučovacích hodín vrátane nepovinných predmetov, okrem športovej prípravy a umeleckej prípravy, t. j. maximálne 40 hodín týždenne;
- maximálny počet hodín (prednášok, cvičení a seminárov) vo vysokoškolskom štúdiu by nemal presiahnuť 30 hodín týždenne;
- vyučovanie by nemalo za 24 hodín presiahnuť 12 hodín.

E16	
Cieľová skupina	E14≥1 alebo E15≥1 (osoby, ktoré mali aspoň 1 vyučovaciu hodinu)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Koľko zvyčajne trvala jedna vyučovacia hodina? ➤ dĺžka vyučovacej hodiny v minútach (ak sa dĺžka vyučovacích hodín líši, uveďte priemer)

Uvedie sa skutočná dĺžka vyučovacej hodiny v minútach.

Otázka je dôležitá na prepočet vyučovacích hodín na celé hodiny. Ak má respondent s odpoveďou ťažkosti, a aby sa zároveň minimalizovala miera neodpovede, opytovateľ požiada aspoň o približný odhad.

Pomôcka:

- Dĺžka vyučovacej hodiny na strednej škole trvá 45 minút.
- Vyučovanie v školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením môže trvať 40 minút.
- Pri odbornom výcviku alebo praktickom vyučovaní trvá vyučovacia hodina 60 minút.
- V prípade vysokých škôl nás zaujíma priemerná dĺžka prednášok a cvičení spolu (môže trvať aj 90 minút).

! NEPRIEHLIADNITE

Ak sa dĺžka vyučovacích hodín líši, uvedie sa priemer. Týka sa napr. duálneho vzdelávania, alebo odborných škôl s pravidelným praktickým vyučovaním.

E17	
Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	<p>Uvedte <u>všetky</u> dôvody, pre ktoré ste sa zúčastnili tohto vzdelávania.</p> <p>a) lepší pracovný výkon, chcem robiť svoju prácu lepšie</p> <p>b) kariérny rast, postup</p> <p>c) zníženie možnosti straty zamestnania</p> <p>d) zvýšenie možnosti získať alebo zmeniť prácu, resp. povolanie</p> <p>e) začatie vlastného podnikania</p> <p>f) povinnosť zúčastniť sa</p> <p>g) získanie poznatkov/zručností pre môj vlastný všeobecný záujem a zvedavosť</p> <p>h) získanie štátom uznaného dokladu o dosiahnutom vzdelaní</p> <p>i) možnosť stretávania sa s ľuďmi, pre zábavu</p> <p>j) iný dôvod (<i>uvedťe</i>)</p>

Cieľom otázky je zistiť všetky dôvody, pre ktoré sa respondent zúčastňuje, resp. zúčastňoval vzdelávania, ktoré identifikoval v otázke E3 ako svoje posledné. Opytovateľ položí respondentovi každú podotázku a) až j) samostatne a zaznačí odpoveď do dotazníka.

Dôvod h) pod pojmom štátom uznaný doklad o dosiahnutom vzdelaní sa rozumie napr. výučný list, maturita, diplom.

Dôvod j) pod iný dôvod patrí napr. toto vzdelávanie mi navrhol zamestnávateľ, kamarát; musel som ísť študovať kvôli rodičom, chcel som urobiť radosť rodičom, bola to príležitosť odísť z domu, nechcel som ostať doma nezamestnaný a pod..

! NEPRIEHLIADNITE	
<p><u>Iný dôvod</u> sa do dotazníka zaznačí aj v prípade, ak respondent odpovie, že žiadny z dôvodov a) až i) to nie je, a zároveň bližšie nešpecifikuje, čo ho motivovalo k poslednému vzdelávaniu. V tomto prípade opytovateľ do poznámky (aj v APV) zaznačí odpoveď žiaden z vyššie uvedených dôvodov.</p>	
<p>Ak osoba nevie alebo na otázku odmietne odpovedať, potom v papierovom dotazníku ostane otázka E17 nevyplnená a do APV sa zaznačí možnosť neviem = ? alebo odmietam = !.</p>	

E18	
Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	-
<i>FILTER</i>	-
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osoba v otázke E17 uviedla <u>jeden</u> dôvod 1 ➤ osoba v otázke E17 uviedla <u>viac ako jeden</u> dôvod 2 ➤ osoba v otázke E17 neuviedla <u>ani jeden</u> dôvod 3

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

Kód 3 znamená osoba na otázku E17 neodpovedala.

E19	
Cieľová skupina	Osoba v otázke E17 uviedla viac ako 1 dôvod
Referenčné obdobie	-
Otázka	Uvedte hlavný dôvod. <i>(okrem možnosti j – iný dôvod)</i> ➤ odpoveď a) až i) otázky E17

Respondent uvedie hlavný dôvod, pre ktorý sa zúčastnil svojho posledného vzdelávania. Ak sa osoba nevie rozhodnúť, ktorý z dôvodov je pre ňu hlavný, vyberie sa možnosť, ktorá sa v otázke nachádza vyššie v poradí.

! NEPRIEHLIADNITE
Iný dôvod nemôže byť uvádzaný ako hlavný dôvod! (na základe nariadenia Eurostatu). Z tohto dôvodu si respondent vyberá len z možností a) až i).
Ak by osoba aj napriek tomu chcela uviesť ako hlavný dôvod možnosť j) iný dôvod, potom to opytovateľ uvedie do poznámky (aj v rámci APV), a opýta sa respondenta na jeho 2. hlavný dôvod a odpoveď zaznamená do dotazníka.

E20	
Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Kedy prebiehalo toto vzdelávanie? <i>(Zaujímá nás posledných 12 mesiacov.) (Do plateného pracovného času zahrňte aj vyučovacie hodiny mimo Vášho pracovného času, za ktoré ste dostali pracovné voľno alebo náhradu mzdy.)</i> ➤ len v platenom pracovnom čase 1 ➤ väčšinou v platenom pracovnom čase <i>(aspoň polovica bola v platenom čase)</i> 2 ➤ väčšinou mimo plateného pracovného času <i>(viac ako polovica mimo plateného času)</i> 3 ➤ len mimo plateného pracovného času 4 ➤ v čase vzdelávania som nemal(a) prácu 5 <i>(ak osoba počas posledných 12 mesiacov mala aj nemala prácu, zaujíma nás situácia za obdobie, ktoré počas vzdelávania trvalo dlhšie)</i>

Cieľom je získať informácie o tom, ako zamestnávateľia podporujú vzdelávanie svojich zamestnancov, t. j. či im umožňujú vzdelávanie v rámci plateného pracovného času, pričom nie je podstatné, či zamestnávateľ hradí svojim zamestnancom náklady spojené so vzdelávaním alebo nie.

Kód 1 - patria sem všetci respondenti, ktorí sa v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov zúčastnili svojho posledného vzdelávania:

- počas svojej pracovnej doby, pričom všetky hodiny im zamestnávateľ započíta do plateného pracovného času. To znamená, nemusia si tieto hodiny žiadnym spôsobom nahradiť, resp. zamestnávateľ od nich nevyžaduje odpracovanie týchto hodín navyše,
- mimo pracovnej doby v rámci svojho voľného času za podmienky, že im zamestnávateľ započíta tieto hodiny do plateného pracovného času (bude im za tieto hodiny vyplatený plat) alebo im zamestnávateľ umožní uplatniť si tieto hodiny formou plateného pracovného voľna.

Kód 2 - patria sem všetci respondenti, ktorí sa zúčastnili svojho posledného vzdelávania:

- počas svojej pracovnej doby, pričom aspoň polovicu hodín (ale nie všetky), ktoré strávili v rámci referenčného obdobia v tomto vzdelávacom procese, im zamestnávateľ započíta do plateného pracovného času. To znamená, že si nemusia tieto hodiny žiadnym spôsobom nahradiť resp. zamestnávateľ od nich nevyžaduje odpracovanie týchto hodín navyše,
- mimo pracovnej doby v rámci svojho voľného času za podmienky, že im zamestnávateľ započíta aspoň polovicu hodín (ale nie všetky) do plateného pracovného času (resp. im tieto hodiny riadne zaplatí) alebo im zamestnávateľ umožní uplatniť si väčšiu časť týchto hodín formou plateného pracovného voľna.

Kód 3 - respondent sa zúčastnil posledného vzdelávania väčšinou mimo plateného pracovného času. Patria sem všetci respondenti, ktorí sa zúčastnili vzdelávacej aktivity:

- počas svojej pracovnej doby, pričom väčšinu hodín, ktoré strávili v rámci referenčného obdobia v tomto vzdelávacom procese, im zamestnávateľ nezapočíta do plateného pracovného času. To znamená, že si musia tieto hodiny nahradiť, resp. zamestnávateľ od nich vyžaduje odpracovanie týchto hodín navyše, pričom sa tieto hodiny nepovažujú za nadčas,
- mimo pracovnej doby v rámci svojho voľného času za predpokladu, že im zamestnávateľ menšiu časť týchto hodín započíta do plateného pracovného času alebo im zamestnávateľ umožní uplatniť menšiu časť týchto hodín formou voľných hodín (resp. náhradného voľna).

Kód 4 - respondent sa zúčastnil posledného vzdelávania len mimo plateného pracovného času. Patria sem všetci respondenti, ktorí sa zúčastnili vzdelávacej aktivity:

- počas svojho voľného času, pričom zamestnávateľ nezapočíta zamestnancovi tieto hodiny do jeho plateného pracovného času (nezáleží na tom či zamestnávateľ hradí svojmu zamestnancovi náklady na toto vzdelávanie!),
- počas dovolenky alebo neplateného voľna,
- v rámci svojho pracovného času v prípade, že zamestnávateľ nezapočíta zamestnancovi tieto hodiny do jeho plateného pracovného času a požaduje od zamestnancov odpracovanie si tohto počtu hodín navyše, pričom odpracovanie tohto počtu hodín sa nepovažuje za nadčas.

Pod kód 4 sa zahrnú aj vypomáhajúci (neplatení) členovia rodiny v rodinnom podniku; osoby vykonávajúce dobrovoľnícku prácu alebo inú neplatenú prácu, ktoré sa počas posledných 12 mesiacov zúčastnili formálneho vzdelávania.

Kód 5 - patria sem všetci respondenti, ktorí v rámci referenčného obdobia **v čase posledného vzdelávania** nemali žiadnu prácu.

! NEPRIEHLIADNITE

Pre osoby, ktoré nemali posledných 12 mesiacov zamestnanie (C9=2) sa vždy uvedie kód 5.

U osôb, ktoré počas predchádzajúcich 12 mesiacov **mali aj nemali zamestnanie** nás zaujíma to obdobie, ktoré počas tohto vzdelávania prevláda. To znamená, ak bol respondent väčšinu času bez práce, zakódujeme ho kódom 5. Ak však bol respondent väčšiu časť vzdelávania zamestnaný, potom ho zakódujeme kódom 1 až 4, podľa vyššie stanovených podmienok a príkladov.

U podnikateľov je niekedy ťažké posúdiť, kedy sa vzdelávajú v rámci svojich platených hodín a kedy nie. Väčšina podnikateľov si zvykne počas dňa, resp. týždňa určiť hodiny, počas ktorých zvyčajne pracuje. Tieto hodiny sa budú považovať za platené pracovné hodiny.

Nakoľko sa odpoveď podnikateľov bude týkať práve týchto hodín, odporúčame im položiť otázku v nasledujúcom znení:

“Prebiehalo toto vzdelávanie v čase, kedy zvyčajne pracujete?”

E21

Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	-
Otázka	<p>Kto zaplatil výdavky na toto vzdelávanie? Aj formou poskytnutia štipendia, grantu alebo sponzorstva. <i>(výdavky = školné, registrácia, študijné materiály, knihy, študijné pomôcky, poplatky za skúšky, nevyhnutné technické vybavenie ako notebook, počítač, softvér aj výdavky, ktoré boli alebo budú uhradené mimo obdobia posledných 12 mesiacov)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ v plnej výške ja sám(<i>sama</i>) 1 ➤ čiastočne ja sám(<i>sama</i>), čiastočne niekto iný 2 ➤ v plnej výške niekto iný 3 ➤ jedná sa, resp. jednalo sa o bezplatné štúdium 4 <p><i>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku E23.</i></p>

! NEPRIEHLIADNITE

✓ Zaujímajú nás všetky priame výdavky na celé posledné vzdelávanie bez ohľadu na to, kedy sa tieto náklady na vzdelávanie vyskytli, či ešte pred začiatkom vzdelávania alebo dokonca až po jeho konci (napr. školné, poplatok za registráciu sa často platia ešte pred začiatkom nástupu do školy, študijné pomôcky).

✓ Zaujímajú nás všetky priame výdavky ako je napr. školné, registrácia, výdavky na študijné materiály, knihy, skriptá, študijné pomôcky, napr. zošity, perá; poplatky za skúšky, nevyhnutné technické vybavenie ako notebook, počítač, softvér.

× Životné náklady ako napr. na obedy v škole, ubytovanie na internáte, na prenájom, či dopravu sem nepatria.

Kód 2 alebo 3 sa uvedie v prípade, ak sa na výdavkoch na posledné vzdelávanie podieľal čiastočne alebo úplne niekto iný ako respondent, napr. rodič, člen domácnosti, príbuzný, priateľ, zamestnávateľ, akákoľvek verejná alebo súkromná inštitúcia (štát, nadácia, úrad práce,

samospráva cirkevná inštitúcia a pod.). Uvedie sa aj v prípade, ak respondent je (bol) podnikateľom a financoval toto vzdelávanie z firemných zdrojov.

Kód 4 sa môže použiť aj v prípade, ak osoba nemala na vzdelávanie žiadne výdavky a zároveň nevie uviesť, či niekto za ňu za vzdelávanie platil.

E22	
Cieľová skupina	E21=2, 3
Referenčné obdobie	-
Otázka	<p>Kto Vám pomohol s platbou? (Uvedte <u>všetky možnosti</u>, ktoré sa Vás týkajú!)</p> <p>a) zamestnávateľ (aj budúci)</p> <p>b) úrad práce</p> <p>c) iné verejné alebo súkromné organizácie (napr. štát, samospráva, škola, nadácia, cirkev aj formou štipendia, grantu, sponzorstva, dobročinnosti)</p> <p>d) člen domácnosti, príbuzný, priateľ, známy, súkromná osoba formou sponzorstva alebo dobročinnosti</p>

Otázka sa týka všetkých respondentov, ktorí v predchádzajúcej otázke E21 uviedli, že ich výdavky na posledné vzdelávanie boli plne alebo čiastočne hrazené niekým iným. Opytovateľ položí respondentovi postupne jednotlivé podotázky a zaznačí kladné odpovede.

Podotázka a) označí sa aj v prípade podnikateľa, ktorý financoval toto vzdelávanie z firemných zdrojov, pričom nezáleží, či išlo o financovanie v plnej miere alebo čiastočnej. Rovnako sa označí aj v prípade, ak bol respondent zamestnaný členom rodiny rodinného podniku, od ktorého dostal finančnú podporu ako zamestnanec.

Podotázka c) zahŕňa napr. nadácie, verejné, resp. štátne školy poskytujúce štipendium, financovanie štátom, krytie vzdelávania prostriedkami samosprávy a súkromnými inštitúciami.

! NEPRIEHLIADNITE
Ak podpora na vzdelávanie pre vypomáhajúceho člena rodiny v rodinnom podniku išla zo zdrojov rodinnej firmy označí sa možnosť a). Ak podpora na vzdelávanie išla z rodinného rozpočtu, potom je potrebné vybrať možnosť d).

E23	
Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	<p>Vedomosti alebo zručnosti získané týmto vzdelávaním v súčasnosti využívate</p> <p>➤ veľa 1</p> <p>➤ primerane 2</p> <p>➤ málo 3</p> <p>➤ vôbec (vrátane doteraz som nezískal(a) žiadne vedomosti alebo zručnosti). 4</p>

Cieľom otázky je zistiť užitočnosť zručností a poznatkov získaných z tohto posledného vzdelávania pre respondenta. Zaujímá nás v akom rozsahu, resp. do akej miery respondent v súčasnosti využíva získané poznatky a zručnosti vo svojom pracovnom alebo každodennom živote. Očakáva sa spontánna odpoveď.

E24	
Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	<p>Tieto nové vedomosti alebo zručnosti Vám pomohli k (Uved'te <u>všetky</u> možnosti, ktoré sa Vás týkajú!)</p> <p>a) získaniu práce (aj novej) b) vyššej mzde, príjmu c) postupu, povýšení v zamestnaní d) novým pracovným úlohám e) lepšiemu pracovnému výkonu, zlepšeniu kvality práce f) osobným benefitom (napr. stretávanie s ľuďmi, zábava, uznanie priateľov) g) niečomu inému (uved'te) h) zatiaľ k ničomu (vrátane doteraz som nezískal(a) žiadne vedomosti al. zručnosti)</p>

Cieľom otázky je identifikovať, aký úžitok alebo benefit respondentovi priniesla účasť na vzdelávaní, ktoré identifikoval v otázke E3 ako svoje posledné. Opytovateľ respondentovi postupne prečíta jednotlivé možnosti a) až h) a kladnú odpoveď zaznačí do dotazníka.

! UPOZORNENIE
V prípade, ak respondent uvedie možnosť h), to znamená vzdelávanie mu zatiaľ neprinieslo žiadne výsledky, potom nemôže byť označená ani jedna z možností a) až g).

! NEPRIEHLIADNITE
Ak osoba uvedie, že nevie alebo na otázku odmietne odpovedať, potom v papierovom dotazníku ostane otázka E24 nevyplnená a do APV sa zaznačí možnosť neviem = ? alebo odmietam = !.

E25	
Cieľová skupina	E1=1 (všetky osoby vo formálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	-
FILTER	-
	<ul style="list-style-type: none"> ➢ osoba v otázke E24 uviedla <u>jednu</u> možnosť a) až h) 1 ➢ osoba v otázke E24 uviedla <u>viac ako jednu</u> možnosť a) až g) 2 ➢ osoba v otázke E24 neuviedla <u>ani jednu</u> možnosť 3

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

Kód 3 - osoba v otázke E24 uviedla neviem alebo odmietam odpovedať.

E26	
Cieľová skupina	E25=2
Referenčné obdobie	-
Otázka	Ktorá z uvedených možností je pre Vás najdôležitejšia? (<i>okrem možnosti g - iné</i>) ➤ odpoveď a) až f) otázky E24

Respondent uvedie hlavný úžitok alebo benefit z posledného vzdelávania. Ak sa respondent nevie rozhodnúť, ktorý je pre neho najdôležitejší, vyberie sa možnosť, ktorá sa v otázke nachádza vyššie v poradí.

! NEPRIEHLIADNITE

Na základe nariadenia Eurostatu sa možnosť iné nesmie uvádzať ako hlavný dôvod. Z tohto dôvodu si respondent vyberá len z možností a) až f).

Ak by osoba aj napriek tomu chcela uviesť ako hlavnú možnosť možnosť g) iné, potom to opytovateľ uvedie do poznámky (aj v rámci APV), a opýta sa respondenta na jeho 2. hlavný benefit a odpoveď zaznamená do dotazníka.

4.2.6 MODUL F - NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE.

V nasledujúcom bloku otázok sa budeme venovať neformálnemu vzdelávaniu.

Neformálne vzdelávanie - predstavuje všetky výučbové vzdelávacie aktivity mimo formálneho vzdelávania. Výučbová vzdelávacia aktivita je **vždy založená na vzťahu vyučujúci - žiak, prednášajúci - študent, tréner, resp. cvičiteľ - cvičenec a pod.!**

Neformálne vzdelávanie je definované ako organizovaná a spravidla štruktúrovaná vzdelávacia aktivita alebo vzdelávací program, ktorý sa od formálneho vzdelávania odlišuje tým, že po absolvovaní nie je absolventovi vydaný doklad o dosiahnutom vzdelaní, ktorý by bol zahrnutý do sústavy dokladov uznaných a garantovaných štátom (napr. diplom, maturitné vysvedčenie, výučný list). Toto vzdelávanie prebieha popri formálnom systéme vzdelávania a odbornej prípravy. Cieľom neformálneho vzdelávania je doplniť, rozšíriť alebo prehĺbiť vedomosti, zručnosti a kompetencie jednotlivca. Môže sa organizovať na školách mimo ich hlavnej činnosti, v organizáciách, ktoré boli vytvorené na doplnenie programov vzdelávania vo formálnom systéme, na pracoviskách, v záujmových organizáciách, v súkromí a pod. Nemusí byť stanovený rozsah vedomostí a zručností, ktoré má absolvent nadobudnúť a nemusí byť z týchto dosiahnutých vedomostí preskúšaný a hodnotený. Neformálna vzdelávacia aktivita môže mať rôznu dĺžku trvania.

!UPOZORNENIE

Za neformálne vzdelávanie sa považujú nielen kurzy, semináre, konferencie a iné formy neformálneho vzdelávania, ktoré sú zamerané pre rozvoj a zvyšovanie profesijnej kvalifikácie, resp. pracovných schopností respondenta za účelom uplatnenia sa na trhu práce, ale aj tie, ktorých sa respondent zúčastňuje z osobných dôvodov, napr. záujmové kurzy, ako sú napríklad tanečné kurzy, kurzy keramiky, šitia, paličkovania, kurz sebaobranu a pod..

Modul o neformálnom vzdelávaní sa začína sprievodným textom, ktorý je určený respondentovi, preto je mu ho nevyhnutné na úvod prečítať!

SPRIEVODNÝ TEXT:

Nasledujúci blok otázok je venovaný neformálnemu vzdelávaniu. Jedná sa o doplnok k vzdelávaniu v škole a jeho cieľom je zlepšiť vedomosti, poznatky alebo zručnosti v akejkoľvek oblasti. Zahŕňa kurzy, školenia, workshopy, semináre, prednášky, súkromné hodiny, ale aj odborné zaučenie na pracovisku. Výučba prebieha vždy s vyučujúcim, či už prezenčne alebo online. Môže prebiehať z pracovných alebo z osobných dôvodov, v pracovnom alebo voľnom čase. **Zaujímá nás obdobie posledných 12 mesiacov!**

(Vzdelávanie, na ktoré je respondent zapísaný al. ktoré má dopredu zaplatené al. dohodnuté sem nepatrí v prípade, ak sa respondent zatiaľ nezúčastnil na žiadnej hodine napr. z dôvodu choroby, posunutia vzdelávania a pod.)

F1	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Boli ste na nejakom kurze alebo školení? <i>(patria sem napr. jazykové, počítačové, účtovnícke, ekonomické, manažérske, rekvalifikačné kurzy, autoškola, trénerský alebo rozhodcovský kurz, záujmové kurzy spevu, tanca, hry na hudobný nástroj, varenia, kváskovania, keramiky, univerzita tretieho veku, školenie BOZP, kurzy prvej pomoci, odborné kurzy a školenia v práci)</i></p> <p>➤ áno (aj online) 1</p> <p>➤ nie (aj samovzdelávacie kurzy <u>bez učiteľa</u> v televízii, v rozhlase, na internete) 2</p>

! UPOZORNENIE

Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

Kurz, školenie - orientujú sa na konkrétny vyučovací predmet, majú stanovený učebný plán a dĺžku trvania. Jeho cieľom môže byť získanie alebo prehĺbenie poznatkov a zručností, osobnostný rozvoj. Vyučovanie prebieha pod vedením učiteľa, resp. lektora odbornej výučby, ktorý sa špecializuje na výučbu daného predmetu. Organizáciu zabezpečuje vzdelávacia inštitúcia alebo zamestnávateľ. Kurzy môžu byť externé a interné; môžu sa uskutočňovať v triede, školiaciach pracoviskách alebo aj dištančne online. Jeho absolvovanie a ukončenie je potvrdené certifikátom alebo osvedčením o absolvovaní.

Kód 1 patrí sem aj vzdelávanie, ktoré stále trvá. Použije sa, ak sa v referenčnom období respondent zúčastnil aspoň jedného kurzu alebo školenia v trvaní najmenej jednej vyučovacej hodiny, pričom je jedno či toto vzdelávanie aj úspešne dokončil alebo nie. Tento kód sa použije bez ohľadu na to, či väčšina výučby prebehla pred referenčným obdobím, alebo väčšina bude prebiehať po dni rozhovoru.

✓ Patrí sem napr.:
- kurzy jazykové, počítačové, prípravy na vysokú školu, účtovnícke, ekonomické, manažérske, trénerské, rozhodcovské, zdravotnícke a pod., organizované zamestnávateľom alebo navštevované z vlastnej iniciatívy,
- rekvalifikačné kurzy (napr. kuchár - čašník, kozmetičky, kadernička, masér, pekáč, podnikanie v cestovnom ruchu, opatrovateľstva a pod.),
- záujmové kurzy ako napr. autoškola; hodiny hudby resp. hry na hudobný nástroj; kurz tanca; šitie, keramiky, háčkovania, paličkovej čipky, kváskovania, varenia; kurz meditácie, asertivity, sebadôvery, pozitívneho myslenia, sebaúcty, rétoriky,
- korešpondenčné kurzy,
- dištančný kurz,
- online kurz,
- školenie BOZP, PO, preškolenie/poučenie vodičov,
- univerzita tretieho veku,
- šport a športové aktivity organizované formou kurzu, pod vedením trénera, cvičiteľa resp. odborníka a sú zamerané na získavanie a zdokonaľovanie zručností a vedomostí

v súvislosti s pravidlami, taktickou prípravou a technikou v rámci profesionálneho a amatérskeho športu, tréningu, dodržiavania životného štýlu alebo prevencie zdravia ako napr. kurz jazdeckva, plávania, bojového umenia, sebaobrany, jogy, šachu; teoretická príprava športovcov, rozhodcov.

* Nepatrí sem:

- zaučenie a zaškolenie zamestnancov na pracovisku pod odborným vedením,
- samovzdelávacie kurzy bez učiteľa v televízii, v rozhlase alebo na internete
- vzdelávanie, za ktoré respondent zaplatil dopredu, ale ktoré začne až po uskutočnení rozhovoru
- kurzy a školenia, ktoré boli súčasťou formálneho vzdelávania (vyučovania) na škole

F2

Cieľová skupina	F1=1
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Uvedte ich počet (vrátane tých, ktoré ešte trvajú) <ul style="list-style-type: none"> ➤ počet kurzov a školení

! UPOZORNENIE

Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

! NEPRIEHLIADNITE

Započíta sa každý kurz a školenie, ktoré trvali počas referenčného obdobia aspoň jednu vyučovaciu hodinu.

Prechod z ročníka do ročníka na univerzite tretieho veku alebo jazykovej škole sa považuje za jednu vzdelávaciu aktivitu, započíta sa len 1x.

Štúdium dvoch rôznych odborov na univerzite 3. veku alebo dvoch jazykov na jazykovej škole sa považujú za dve vzdelávacie aktivity.

F3

Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Boli ste na nejakom workshope, seminári, webinári alebo prednáške? <i>(napr. pracovné, zážitkové, kreatívne workshopy, náučné semináre a prednášky)</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ áno (aj online) 1 ➤ nie (aj workshopy, semináre, webináre alebo prednášky, ktoré boli súčasťou vyučovania na strednej, vysokej škole a univerzite) 2

! UPOZORNENIE

Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

Workshop predstavuje viacstrannú vzájomnú výmenu informácií. Nie je jasne vymedzený vzťah prednášajúci – poslucháč, ale účastníci workshopu sa spravidla považujú za rovnocenných

z hľadiska úloh workshopu. Workshop alebo pracovný seminár znamená formu vzdelávacej aktivity, pri ktorej lektor predstaví program tak, aby prostredníctvom rôznych techník účastníci pomocou vlastných skúseností a znalostí dospeli k výstupu, ktorý je pre nich užitočný a využiteľný v ich ďalšej práci alebo praxi. Lektor je pri tom väčšinou v roli moderátora. Výstup workshopu sa formuluje vďaka vopred danej téme a cieľu workshopu. Workshop väčšinou nie je určený pre začiatočníkov, ale slúži hlavne pre ďalšie vzdelávanie a prehĺbovanie znalostí. V priebehu workshopu nie je ľuďom predstavovaná teória, predpokladá sa, že každý účastník už má určitý teoretický základ. Vďaka interaktívnym formám spolupráce medzi účastníkmi tohto typu vzdelávania dochádza k tomu, že si ľudia odnášajú nové podnety pre svoje ďalšie praktické pôsobenie.

Seminár (webinár) je druh kolektívneho odborného štúdia, ktorého podstatou je spojenie prednášky či série prednášok s diskusiou poslucháčov. Jedná sa prevažne o jednostranné sprostredkovávanie informácií vrátane znalostí a skúseností od prednášajúceho k ostatným účastníkom. Sústreďuje sa na špecifický predmet vzdelávania. Jeho absolvovanie a ukončenie nemusí byť potvrdené certifikátom.

Prednáška je výklad k určitej téme, ktorý prednášajúci prezentuje v stanovenom čase určitému publiku. Ide o jednostranný prenos informácií, interaktivita nie je príliš žiadúca, pretože by mohla narušiť pôvodný plán prednášky. Často sa usporadúva pre veľké publikum, čo znemožňuje počas prednášky individuálne sa venovať otázkam publika, či viesť s účastníkmi diskusiú. Záver prednášky je zvyčajne určený na kladenie otázok.

Kód 1 sa použije aj prípade, ak vzdelávanie stále trvá.

* Nepatrí sem:

- *workshop, semináre, webináre alebo prednášky, ktoré boli súčasťou formálneho vzdelávania (vyučovania) na škole alebo univerzite.*

F4

Cieľová skupina	F3=1
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Uvedte ich počet (<i>vrátane tých, ktoré ešte trvajú</i>) ➤ počet workshopov, seminárov, webinárov a prednášok

! UPOZORNENIE

Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

F5	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Boli ste na Vašom pracovisku odborne zaškolení alebo zaučení? <i>(patrí sem napr. mentoring, vstupná inštruktáž určená novým zamestnancom o organizácii, štruktúre podniku, bezpečnosti pri práci, pracovnom poriadku, ďalej preškolenie z dôvodu preloženia na iné pracovisko, inú pozíciu, odborné zaškolenie z dôvodu zavedenia novej technológie, pracovného postupu alebo prostriedku)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ áno 1 ➤ nie <i>(aj učenie sa od kolegov a bežné zdieľanie vedomostí na pracovisku)</i> 2 ➤ v priebehu posledných 12 mesiacov som nemal prácu (C9=2) 3

! UPOZORNENIE

Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

Zaučenie, zaškolenie na pracovisku je charakterizované ako dopredu naplánovaná inštruktáž alebo praktická výučba na pracovisku s použitím bežných pracovných nástrojov alebo simulácia pracovného úkonu pod odborným vedením (napr. mentorom). Je zvyčajne organizované zamestnávateľom s cieľom uľahčiť adaptáciu alebo zabezpečiť získanie potrebnej kvalifikácie pre nových, sezónnych, dočasných, najatých zamestnancov. Patrí sem aj vstupná inštruktáž o organizácii, štruktúre podniku, bezpečnosti pri práci, pracovnom poriadku zamestnávateľa.

Kód 1 použijú aj tí respondenti, ktorí sa zúčastnili preškolenia z dôvodu preloženia na iné pracovisko, zaradenia alebo prevedenia na inú prácu, zavedenia novej technológie, nového pracovného postupu alebo nového pracovného prostriedku. Použije sa aj prípadne, ak vzdelávanie stále trvá.

Kód 3 je určený len pre skupinu respondentov C9=2, t. j. osoba nemala posledných 12 mesiacov prácu.

* Nepatrí sem:

- odovzdávanie informácií, inštrukcií alebo skúseností medzi kolegami (jedná sa o neinštitucionálne vzdelávanie – modul J).

- ďalšie vzdelávanie zamestnancov s cieľom prehlbovania ich vzdelania napr. odborné školenia a kurzy na prehlbovanie kvalifikácie, zručností a vedomostí za účelom lepšieho vykonávania ich práce (F1=1).

F6	
Cieľová skupina	F5=1
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Uvedte ich počet (<i>vrátane tých, ktoré ešte trvajú</i>) ➤ počet zaškolení alebo zaučení na pracovisku

! UPOZORNENIE
 Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

F7	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Mali ste súkromné hodiny alebo doučovanie? <i>(jedná sa o platené aj bezplatné súkromné hodiny alebo doučovanie založené na profesionálnom vzťahu <u>vyučujúci-študent</u> ako napr. lekcie cudzieho jazyka, matematiky, maľby, tanca, klavíra poskytované lektorom alebo odborníkom v danej oblasti, pre ktorého je to zdroj príjmu.)</i> ➤ áno (<i>aj online</i>) 1 ➤ nie (<i>aj učenie sa s priateľmi, príbuznými alebo kolegami a zdieľanie vedomostí</i>) 2

! UPOZORNENIE
 Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

Súkromné hodiny alebo doučovanie sú vždy založené na profesionálnom vzťahu vyučujúci-študent. Sú poskytované učiteľom, lektorom alebo odborníkom v danej oblasti, pre ktorého je to zdroj príjmu.

Kód 1 sa použije aj prípade, ak vzdelávanie stále trvá.

Kód 2 zahŕňa aj doučovanie iba vo forme pomoci za základe priateľských, príbuzenských, pracovných alebo iných vzťahov. Patrí sem aj učenie sa od priateľov, príbuzných alebo kolegov, zdieľanie informácií a zaškolenie a zaučenie na pracovisku aj formou mentoringu.

Príklady:
- Jozef sa rozhodol popracovať na svojej angličtine, preto navštevuje individuálne hodiny s anglickým lektorom (kód 1).
- Jozef sa rozhodol popracovať na svojej angličtine, preto si dopredu zaplatil 15 individuálnych hodín s anglickým lektorom, ale hodiny začne navštevovať až týždeň po uskutočnení rozhovoru, kód 2.
- Katka má 2x do týždňa hodiny konverzácie so svojou súkromnou učiteľkou španielčiny Manuelou, kód 1.
- Katka sa raz do týždňa stretáva so svojou kamarátkou Manuelou v kaviarni, aby sa porozprávali. Aby im nik nerozumel konverzujú po španielsky, kód 2.

- Katka sa 2x do týždňa stretáva so svojou kamarátkou Manuelou v kaviarni. Chce sa zdokonaľiť v španielčine, preto konverzujú po španielsky, kód 2.
- Janka má vodičský preukaz, ale dlho nejazdila. Potrebovala by sa zdokonaľiť v šoférovaní a obnoviť si zručnosti. Preto navštevovala kondičné jazdy so súkromným inštruktorom, kód 1.
- Janka má vodičský preukaz, ale dlho nejazdila. Aby sa zdokonalila v šoférovaní a obnovila si svoje zručnosti, začala jazdiť so svojim otcom, ktorý jej vysvetľoval všetko potrebné, kód 2.
- Andrea sa chce dostať na medicínu, preto chodí na doučovanie k bývalému učiteľovi chémie. Učiteľ si doučovaním prilepšuje k dôchodku, ale pretože je Andrea sociálny prípad, on od nej nechce žiadne peniaze, kód 1.
- Peter chodí so svojou manželkou na individuálne lekcie tanca s diplomovaným učiteľom, kód 1.
- Peter chodí so svojou manželkou na tanečný kurz, kód 2.
- Johana sa potrebuje doučiť matematiku na prijímačky na vysokú školu, s matematikou jej pomáha brat Juraj, kód 2.
- Peter začal hrať golf pod vedením profesionálneho trénera, ktorý ho učí základné pravidlá a techniky golfu, kód 1.

F8	
Cieľová skupina	F7=1
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Uvedte ich počet (vrátane tých, ktoré ešte trvajú) <ul style="list-style-type: none"> ➤ počet vzdelávacích aktivít formou súkromných hodín a doučovania <i>(Usmernenie: blok súkromných hodín týkajúcich sa jednej oblasti (predmetu) sa považujú za jednu vzdelávaciu aktivitu, bez ohľadu na to, či mal respondent s lektorom 5, 10 alebo 15 hodín výučby!)</i>

! UPOZORNENIE
Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.
Blok súkromných hodín týkajúcich sa jednej oblasti (predmetu) sa považujú za jednu vzdelávaciu aktivitu, bez ohľadu na to, či mal respondent s lektorom 5, 10 alebo 15 hodín výučby!

Príklady:
- Jozef sa rozhodol popracovať na svojej angličtine, preto si dopredu zaplatil 15 individuálnych hodín s anglickým lektorom. Pred dňom uskutočnenia rozhovoru absolvoval už dvanásť týchto hodín, F8=1.
- Jozef sa rozhodol popracovať na svojej angličtine, počas posledného roka absolvoval už 15 hodín konverzácie s anglickým lektorom. V čase zisťovania sa už nevzdeláva, F8=1.
- Janka chodí na doučovanie francúzštiny a zároveň navštevuje súkromné hodiny hry na klavír, F8=2.

F9	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
<i>FILTER</i>	-
	- osoba sa <u>zúčastnila</u> neformálneho vzdelávania (F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1) 1
	- osoba sa <u>nezúčastnila</u> neformálneho vzdelávania (F1=2 a F3=2 a F5≠1 a F7=2) 2

Filter je určený pre papierový dotazník a zabezpečuje správny odskok podľa kombinácii odpovedí respondenta. V elektronickom dotazníku sú odskoky zabezpečené automaticky.

F11-F57
Základné informácie o 5. vzdelávacích aktivitách

Nasledujúci sled otázok F11 až F57 je zameraný na získanie základných informácií o vzdelávacích aktivitách, ktorých sa respondent zúčastnil v rámci neformálneho vzdelávania v priebehu posledných 12 mesiacoch. V prípade, ak sa respondent zúčastnil na viac ako 5 vzdelávacích aktivitách, vyberie si náhodne päť!

F11	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu zisťovania
Otázka	-
	Poradové číslo 1. vzdelávacej aktivity 1

F12	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Uveďte názov Vašej 1. vzdelávacej aktivity.

! UPOZORNENIE
Pri tejto otázke nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

Respondent si vyberie 1. vzdelávaciu aktivitu a uvedie jej názov, resp. popis, aby bolo neskôr jednoznačné, o aké vzdelávanie sa jednalo (napr. autoškola, školenie BOZP, kurz kváskovania, kurz účtovníctva a pod.).

F13	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Jednalo sa o <ul style="list-style-type: none"> ➤ kurz, školenie 1 ➤ workshop, seminár, webinár, prednášku 2 ➤ odborné zaučenie alebo zaškolenie na pracovisku 3 ➤ súkromné hodiny, doučovanie 4

Zaujíma nás druh 1. vzdelávacej aktivity.

F14	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Aké bolo Vaše hlavné ekonomické postavenie na začiatku tohto vzdelávania? <ul style="list-style-type: none"> ➤ pracujúci(a) 1 ➤ nezamestnaný(á) 2 ➤ iné (mimo trhu práce napr. študent, dôchodca, osoba v domácnosti) 3

Cieľom otázky je zistiť ekonomické postavenie respondenta na začiatku tohto vzdelávania.

! NEPRIEHLIADNITE
Ekonomické postavenie sa určuje spontánne na základe <u>samodefinovania</u> , t. j. ako sa osoba sama vníma, resp. ako posudzuje svoju situáciu (napr. pracujúci študent sa označí podľa svojho vlastného uváženia kódom 1 alebo 3).
Nie sú stanovené žiadne definície a kritériá pre určovanie pracujúceho, nezamestnaného, študenta.
Ak sa respondent rozhoduje medzi viacerými možnosťami, vyberie si tú, ktorá najlepšie popisuje jeho vtedajšiu situáciu na trhu práce. Hoci nie sú určené žiadne výberové kritériá, respondent sa môže rozhodovať podľa toho, v ktorom postavení trávil viac času.

Kód 3 zahŕňa všetky osoby mimo trhu práce ako je napr. študent, študentka, osoba zdravotne nespôsobilá pracovať vrátane invalidného dôchodcu (dôchodkyne), starobný alebo výsluhový dôchodca (dôchodkyňa), osoba v domácnosti.

F15	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Tohto vzdelávania ste sa zúčastnili hlavne</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ z pracovných dôvodov (<i>napr. získavanie vedomostí alebo zručností pre Vaše súčasné či budúce zamestnanie, zvýšenie príjmu, kariérny rast, získanie lepšej práce, zníženie možnosti straty zamestnania a pod.</i>) 1 ➤ z osobných dôvodov 2

Kód 1 sa použije, ak sa respondent zúčastnil tejto vzdelávacej aktivity s cieľom získať vedomosti a nové zručnosti pre súčasné alebo budúce zamestnanie, získať vyššiu mzdu alebo príjem, zvýšiť šancu zamestnať sa alebo nájsť si novú prácu, dosiahnuť povýšenie, získať lepšie pracovné príležitosti alebo úlohy, zlepšiť si svoj pracovný výkon, znížiť možnosť straty zamestnania, začať podnikáť a pod.. Patrí sem aj vzdelávanie, ktorého sa respondent zúčastnil na návrh alebo príkaz zamestnávateľa, resp. úradu práce.

Kód 2 sa použije v prípade, ak sa respondent zúčastnil tejto vzdelávacej aktivity z iných dôvodov ako sú pracovné, napr. rozšírenie si vedomostí o téme, ktorá respondentu zaujíma, ďalej získať resp. rozšíriť si poznatky alebo zručnosti užitočné pre každodenný život, pre zábavu, príležitosť stretávania sa s novými ľuďmi, rozvíjanie svojich záľub a voľnočasových aktivít, zvýšenie sebavedomia.

! NEPRIEHLIADNITE
V prípade, ak ani jeden dôvod nedominuje, je na respondentovi, akú odpoveď uvedie.
Pre odborné zaučenie alebo zaškolenie na pracovisku (F13=3) sa vždy uvedie kód 1, pracovné dôvody!

F16	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Kedy prebiehalo toto vzdelávanie? (<i>Zaujímá nás posledných 12 mesiacov.</i>) <i>(Do plateného pracovného času zahrňte aj vyučovacie hodiny mimo Vášho pracovného času, za ktoré ste dostali pracovné voľno alebo náhradu mzdy.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ len v platenom pracovnom čase 1 ➤ väčšinou v platenom pracovnom čase (<i>aspoň polovica bola v platenom čase</i>) 2 ➤ väčšinou mimo plateného pracovného času (<i>viac ako polovica mimo plateného času</i>) 3 ➤ len mimo plateného pracovného času 4 ➤ v čase vzdelávania som nemal(a) prácu 5 <p><i>(ak osoba počas posledných 12 mesiacov mala aj nemala prácu, zaujíma nás situácia za obdobie, ktoré počas vzdelávania trvalo dlhšie)</i></p>

Cieľom je získať informácie o tom, či zamestnávateľa podporujú vzdelávacie aktivity svojich zamestnancov, konkrétne, či im **umožňujú vzdelávanie v rámci plateného**

pracovného času, pričom nie je podstatné, či zamestnávateľ hradí svojim zamestnancom náklady spojené so vzdelávaním alebo nie.

Kód 1 - patria sem všetci respondenti, ktorí sa zúčastnili neformálnej vzdelávacej aktivity:

- počas svojej pracovnej doby v rámci svojho pracoviska, pričom všetky hodiny im zamestnávateľ započíta do plateného pracovného času. To znamená, nemusia si tieto hodiny žiadnym spôsobom nahradiť, resp. zamestnávateľ od nich nevyžaduje odpracovanie týchto hodín navyše,
- počas svojej pracovnej doby mimo svojho pracoviska, pričom všetky hodiny im zamestnávateľ započíta do plateného pracovného času. To znamená, nemusia si tieto hodiny žiadnym spôsobom nahradiť, resp. zamestnávateľ od nich nevyžaduje odpracovanie týchto hodín navyše,
  - mimo pracovnej doby v rámci svojho voľného času za podmienky, že im zamestnávateľ započíta tieto hodiny do plateného pracovného času (bude im za tieto hodiny vyplatený plat) alebo im zamestnávateľ umožní uplatniť si tieto hodiny formou plateného pracovného voľna.

Patria sem aj osoby, ktoré sa zúčastnili na celodennom alebo viacdennom kurze, workshope, seminári resp. školení mimo pracoviska, na ktorý boli vyslané svojím zamestnávateľom, ako aj osoby na celodennom alebo viacdňovom kurze, workshope, seminári resp. školení v rámci služobnej cesty na Slovensku alebo v zahraničí.

Príklady:

✓ ekonómka Eva sa pravidelne zúčastňuje celoročného jazykového kurzu v rámci pracovnej doby, pričom sa čas strávený na tomto kurze započítava do jej plateného pracovného času.

✓ prihradkový pracovník banky Ján sa zúčastnil seminára mimo jeho normálneho pracovného času. Pretože mu zamestnávateľ umožnil čerpať tieto dni v rámci plateného náhradného voľna, respondenta musíme zakódovať ako toho, čo sa zúčastňuje vzdelávacej aktivity len v platenom pracovnom čase.

Kód 2 - patria sem všetci respondenti, ktorí sa zúčastnili vzdelávacej aktivity:

- počas svojej pracovnej doby v rámci svojho pracoviska, pričom aspoň polovicu hodín (ale nie všetky), ktoré strávili v rámci referenčného obdobia v tomto vzdelávacom procese, im zamestnávateľ započíta do plateného pracovného času. To znamená, že si nemusia tieto hodiny žiadnym spôsobom nahradiť resp. zamestnávateľ od nich nevyžaduje odpracovanie týchto hodín navyše,
- počas svojej pracovnej doby mimo svojho pracoviska, pričom aspoň polovicu hodín (ale nie všetky), ktoré strávili v rámci referenčného obdobia v tomto vzdelávacom procese, im zamestnávateľ započíta do plateného pracovného času. To znamená, že si nemusia tieto hodiny žiadnym spôsobom nahradiť resp. zamestnávateľ od nich nevyžaduje odpracovanie týchto hodín navyše,
- mimo pracovnej doby v rámci svojho voľného času za podmienky, že im zamestnávateľ započíta aspoň polovicu hodín (ale nie všetky) do plateného pracovného času (resp. im tieto hodiny riadne zaplatí) alebo im zamestnávateľ umožní uplatniť si väčšiu časť týchto hodín formou plateného pracovného voľna.

Príklady:

✓ účasť lekára Michala na seminári v rámci pracovného času v prípade, ak mu zamestnávateľ započítal najmenej polovicu týchto hodín do jeho plateného pracovného času a zvyšnú časť požaduje odpracovať navyše, pričom odpracovanie tohto počtu hodín sa nepovažuje za nadčas.

✓ účasť Anny na manažérskom kurze mimo pracovného času v prípade, že jej zamestnávateľ započítal aspoň polovicu týchto hodín do jej plateného pracovného času, resp. si mohla túto časť hodín vybrať ako platené náhradné voľno.

Kód 3 - respondent sa zúčastnil vzdelávacej aktivity väčšinou mimo plateného pracovného času. Patria sem všetci respondenti, ktorí sa zúčastnili vzdelávacej aktivity:

- počas svojej pracovnej doby v rámci svojho pracoviska, pričom väčšiu časť hodín, ktoré strávili v tomto vzdelávacom procese, im zamestnávateľ nezapočíta do plateného pracovného času. To znamená, že zamestnávateľ od nich vyžaduje odpracovanie týchto hodín navyše, resp. od nich vyžaduje adekvátny spôsob náhrady,
- počas svojej pracovnej doby mimo svojho pracoviska, pričom väčšinu hodín, ktoré strávili v tomto vzdelávacom procese, im zamestnávateľ nezapočíta do plateného pracovného času. To znamená, že si musia tieto hodiny nahradiť resp. zamestnávateľ od nich vyžaduje odpracovanie týchto hodín navyše, pričom sa tieto hodiny nepovažujú za nadčas,
- mimo pracovnej doby v rámci svojho voľného času za podmienky, že im zamestnávateľ menšiu časť týchto hodín započíta do plateného pracovného času alebo im zamestnávateľ umožní uplatniť menšiu časť týchto hodín formou voľných hodín (resp. náhradného voľna).

Príklady:

✓ Ján sa zúčastnil jazykového kurzu v rámci svojho pracovného času na pracovisku, pričom zamestnávateľ mu započítal len menšiu časť týchto hodín do jeho plateného času a zvyšok požadoval odpracovať navyše.

✓ účasť na počítačovom kurze mimo pracovného času v prípade, ak zamestnávateľ započítal zamestnancovi menšiu časť týchto hodín do jeho plateného pracovného času, resp. si za ne uplatnil náhradné voľno.

Kód 4 - respondent sa zúčastnil vzdelávacej aktivity len mimo plateného pracovného času. Patria sem všetci respondenti, ktorí sa zúčastnili vzdelávacej aktivity:

- počas svojho voľného času, pričom zamestnávateľ nezapočíta zamestnancovi tieto hodiny do jeho plateného pracovného času (nezáleží na tom či zamestnávateľ hradí svojmu zamestnancovi náklady na toto vzdelávanie!),
- počas dovolenky alebo neplateného voľna,
- v rámci pracovného času v prípade, že zamestnávateľ nezapočíta zamestnancovi tieto hodiny do jeho plateného pracovného času a požaduje od neho odpracovanie tohto počtu hodín navyše, pričom odpracovanie tohto počtu hodín sa nepovažuje za nadčas,
- vypomáhajúci (neplatení) členovia rodiny v rodinnom podniku; osoby vykonávajúce dobrovoľnícku prácu alebo neplatenú prácu, ktorí sa počas posledných 12 mesiacov zúčastnili neformálneho vzdelávania.

Príklady:
✓ autoškola vo voľnom čase
✓ hodiny jazdy v rámci autoškoly počas pracovnej doby, ak si osoba musela odpracovať tieto hodiny navyše
✓ súkromné hodiny spevu,
✓ dlhodobý jazykový kurz v zahraničí počas neplateného voľna
✓ kurz varenia vo voľnom čase
✓ kurz účtovníctva počas platenej dovolenky

Kód 5 - patria sem všetci respondenti, ktorí v čase navštevovania vzdelávacej aktivity nemali žiadnu prácu.

! NEPRIEHLIADNITE
✓ Pre osoby, ktoré nemali posledných 12 mesiacov zamestnanie (C9=2), sa <u>vždy</u> uvedie kód 5.
✗ Pre odborné zaučenie alebo zaškolenie na pracovisku (F13=3), sa <u>nikdy</u> nepoužije kód 5.
U osôb, ktoré počas predchádzajúcich 12 mesiacov mali aj nemali zamestnanie nás zaujíma to obdobie, ktoré počas tohto vzdelávania <u>dominuje</u> . To znamená, ak bol respondent väčšinu času bez práce, zakódujeme ho kódom 5. Ak však bol respondent väčšiu časť počas vzdelávania zamestnaný, potom ho zakódujeme kódom 1 až 4, podľa vyššie stanovených podmienok a príkladov.
U podnikateľov je niekedy ťažké posúdiť, kedy sa vzdelávajú v rámci svojich platených hodín a kedy nie. Väčšina podnikateľov si zvykne počas dňa, resp. týždňa určiť hodiny, počas ktorých zvyčajne pracuje. Tieto hodiny sa budú považovať za platené pracovné hodiny. Nakoľko sa odpoveď podnikateľov bude týkať práve týchto hodín, odporúčame im položiť otázku v nasledujúcom znení: "Prebiehalo toto vzdelávanie v čase, kedy zvyčajne pracujete?"

F17	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Podieľal sa na výdavkoch za toto vzdelávanie Váš zamestnávateľ (aj budúci)? (výdavky = školné, registrácia, študijné materiály, knihy, študijné pomôcky, poplatky za skúšky, nevyhnutné technické vybavenie ako notebook, počítač, softvér; aj výdavky, ktoré boli alebo budú uhradené mimo obdobia posledných 12 mesiacov)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ áno (vrátane všetky výdavky uhradil zamestnávateľ) 1 ➤ nie 2

Cieľom otázky je zistiť, či sa respondentov zamestnávateľ (**aj budúci**) podieľal na platbe za túto vzdelávaciu aktivitu, pričom je jedno, či sa jednalo o plný alebo čiastočný príspevok.

! NEPRIEHLIADNITE

✓ Zaujímajú nás všetky priame výdavky za celé vzdelávanie bez ohľadu na to, kedy sa tieto náklady na vzdelávanie vyskytli, či ešte pred začiatkom vzdelávania alebo dokonca až po jeho konci (napr. školné, poplatok za registráciu sa často platia ešte pred začiatkom nástupu do školy).

✓ Zaujímajú nás všetky priame výdavky na toto vzdelávanie ako je napr. školné, registrácia, výdavky na študijné materiály, knihy, študijné pomôcky napr. zošity, perá; poplatky za skúšky, nevyhnutné technické vybavenie ako notebook, počítač, softvér.

✓ Pre odborné zaučenie alebo zaškolenie na pracovisku (F13=3), sa vždy uvedie kód 1.

× Príspevok zamestnávateľa na stravovanie počas vzdelávania, ubytovanie, dopravu nás nezaujímá.

Kód 1 označí sa aj v prípade podnikateľa, ktorý si financoval toto vzdelávanie z firemných zdrojov, pričom nezáleží, či išlo o financovanie v plnej miere alebo čiastočnej. Rovnako sa označí aj v prípade, ak bol respondent členom rodiny rodinného podniku (platený aj neplatený), od ktorého dostal na vzdelávanie finančnú podporu ako zamestnanec.

Kód 2 sa použije v prípade podnikateľa, plateného či neplateného člena rodinného podniku v prípade, ak bolo vzdelávanie hradené z rodinného rozpočtu a nie z rozpočtu firmy.

F18	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
FILTER	-
	- osoba sa zúčastnila <u>jednej</u> vzdelávacej aktivity 1 ($F2+F4+F6+F8=1$)
	- osoba sa zúčastnila <u>viac ako jednej</u> vzdelávacej aktivity 2 ($F2+F4+F6+F8>1$)

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

Ak sa respondent zúčastnil jednej vzdelávacej aktivity v rámci neformálneho vzdelávania, potom opytovateľ pokračuje v zisťovaní otázkou G3. V prípade, že sa respondent zúčastnil najmenej dvoch vzdelávacích aktivít v rámci neformálneho vzdelávania, potom opytovateľ pokračuje na otázku F21, t. j. pokračuje sekvenciou otázok zameraných na zisťovanie 2. vzdelávacej aktivity.

2. VZDELÁVACIA AKTIVITA

Otázky F21 až F27 sa vzťahujú k 2. vzdelávacej aktivite v rámci neformálneho vzdelávania. Tieto otázky sa zakódujú presne podľa metodických pokynov stanovených pre 1. vzdelávaciu aktivitu (otázky F11 až F17) s tým rozdielom, že sa **budú týkať 2. vzdelávacej aktivity neformálneho vzdelávania**. Ak sa respondent zúčastnil len dvoch vzdelávacích aktivít v rámci neformálneho vzdelávania, potom opytovateľ pokračuje v zisťovaní otázkou G2. V prípade, že sa respondent zúčastnil viac ako na dvoch vzdelávacích aktivitách v rámci neformálneho vzdelávania, potom opytovateľ pokračuje v zisťovaní otázkou F31, to znamená pokračuje sekvenciou otázok zameraných na zisťovanie 3. vzdelávacej aktivity respondenta.

3. VZDELÁVACIA AKTIVITA

Blok sa vzťahuje k 3. vzdelávacej aktivite v rámci neformálneho vzdelávania. Otázky F31 až F37 sa zakódujú presne podľa metodických pokynov stanovených pre 1. vzdelávaciu aktivitu (otázky F11 až F17) s tým rozdielom, že sa **budú týkať 3. vzdelávacej aktivity neformálneho vzdelávania**. Ak sa respondent zúčastnil troch vzdelávacích aktivít v rámci neformálneho vzdelávania, potom opytovateľ pokračuje v zisťovaní otázkou G1. V prípade, že sa respondent zúčastnil viac ako na troch vzdelávacích aktivitách v rámci neformálneho vzdelávania, potom opytovateľ pokračuje v zisťovaní otázkou F41

4. VZDELÁVACIA AKTIVITA

Blok sa vzťahuje k 4. vzdelávacej aktivite v rámci neformálneho vzdelávania. Otázky F41 až F47 sa zakódujú presne podľa metodických pokynov stanovených pre 1. vzdelávaciu aktivitu (otázky F11 až F17) s tým rozdielom, že sa **budú týkať 4. vzdelávacej aktivity neformálneho vzdelávania**. Ak sa respondent zúčastnil štyroch vzdelávacích aktivít v rámci neformálneho vzdelávania, potom opytovateľ pokračuje v zisťovaní otázkou G1. V prípade, že sa respondent zúčastnil viac ako štyroch vzdelávacích aktivít v rámci neformálneho vzdelávania, potom opytovateľ pokračuje v zisťovaní otázkou F51.

5. VZDELÁVACIA AKTIVITA

Blok sa vzťahuje k 5. vzdelávacej aktivite v rámci neformálneho vzdelávania. Otázky F51 až F57 sa zakódujú presne podľa metodických pokynov stanovených pre 1. vzdelávaciu aktivitu (otázky F11 až F17) s tým rozdielom, že sa **budú týkať 5. vzdelávacej aktivity neformálneho vzdelávania**. Ak sa respondent zúčastnil piatich alebo viacerých vzdelávacích aktivít v rámci neformálneho vzdelávania, potom opytovateľ pokračuje v zisťovaní otázkou G1.

4.2.7 MODUL G – NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE – 1. NÁHODNE VYBRATÁ VZDELÁVACIA AKTIVITA

Nasledujúci blok otázok je zameraný na 1. náhodne vybranú neformálnu vzdelávaciu aktivitu, ktorej sa respondent zúčastnil počas posledných 12 mesiacov.

G1	
Cieľová skupina	$F2+F4+F6+F8 \geq 3$
Referenčné obdobie	-
Otázka	<p>Z ponúknutých kartičiek si vytiahnite jednu a ukážte mi ju.</p> <p>➤ zapíšte číslo vytiahnutej karty [x]</p> <p>Nasledujúce otázky sa budú týkať [doplňte názov vzdelávania z Fx2]. Jednalo sa o [doplňte druh vzdelávania z Fx3]. <i>(Opytovateľ pripomenie respondentovi názov a druh vzdelávania, ktorého poradové číslo Fx1 sa zhoduje s číslom x na vytiahnutej kartičke.)</i></p>

Postup pri výbere 1. náhodnej vzdelávacej aktivity:

- Opytovateľ si pripraví príslušný počet kariet podľa počtu vzdelávacích aktivít, ktoré respondent uviedol (minimálne 3 a maximálne 5 kariet).
- Respondent si vytiahne z ponúknutých kariet jednu kartu a ukáže ju opytovateľovi. Číslo karty, ktorú si respondent vytiahol, predstavuje konkrétnu vzdelávaciu aktivitu uvedenú pod týmto poradovým číslom, to znamená karta 1 zodpovedá vzdelávacej aktivite uvedenej v dotazníku pod poradovým číslom F11=1; karta 2 zodpovedá vzdelávacej aktivite uvedenej v dotazníku pod poradovým číslom F21=2, ..., karta 5 zodpovedá vzdelávacej aktivite uvedenej v dotazníku pod poradovým číslom F51=5.
- Opytovateľ si poznačí toto číslo do dotazníka a v dotazníku vyhladá, o aké vzdelávanie sa jednalo.
- Následne informuje respondenta, ktorého vzdelávania sa nasledujúce otázky G3 až G30 budú týkať.

V praxi: Ak si respondent vytiahne číslo 3, 1. náhodne vybraná vzdelávacia aktivita bude aktivita uvedená pod F31. Opytovateľ respondentovi prečíta jej názov, resp. popis z F32 a druh z F33. Následne ho inštruuje, že nasledujúce otázky budú zamerané práve na toto vzdelávanie. Ak je potrebné, pripomenie mu aj ďalšie informácie, ktoré zatiaľ o tomto vzdelávaní získal.

G2	
Cieľová skupina	$F2+F4+F6+F8 = 2$
Referenčné obdobie	-
Otázka	<p>Nasledujúce otázky sa budú týkať [doplňte názov vzdelávania z F12]. Jednalo sa o [doplňte druh vzdelávania z F13].</p> <p>➤ číslo 1. vzdelávacej aktivity 1</p> <p><i>(Opytovateľ pripomenie respondentovi názov a druh 1. vzdelávacej aktivity.)</i></p>

Otázka identifikuje 1. vzdelávaciu aktivitu u respondenta s dvoma vzdelávacími aktivitami. Jedná sa vždy o aktivitu, ktorú respondent uviedol pod F12!

Opytovateľ vyhledá názov a druh 1. vzdelávacej aktivity pod F12 resp. F13, prečíta ich respondentovi a inštruuje ho, že ďalšie otázky sa budú týkať práve tejto vzdelávacej aktivity F12.

G3	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	Ku dňu zisťovania
Otázka	Uvedte odbor resp. oblasť tohto vzdelávania.

Otázka sa vzťahuje k 1. náhodne vybranej vzdelávacej aktivite, resp. 1. vzdelávacej aktivite v rámci neformálneho vzdelávania a je zameraná na získanie informácií o oblasti resp. odbore tohto štúdia. Odpoveď sa zakoduje podľa Klasifikácie študijných odborov ISCED-F 2013.

G4	
Cieľová skupina	(F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1) (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	ku dňu zisťovania
Otázka	<p>Aké hlavné zručnosti alebo schopnosti ste <u>doteraz</u> získali týmto vzdelávaním? (Uvedte <u>len jednu</u> možnosť!)</p> <ul style="list-style-type: none"> - IT zručnosti 1 - riadiace, manažérske 2 - v oblasti tímovej práce 3 - v jednaní so zákazníkmi, študentmi a pacientmi 4 - schopnosť riešiť problémy 5 - administratívne, sekretárske 6 - jazykové 7 - technické alebo praktické 8 - komunikačné 9 - schopnosť čítať, písať alebo počítať 10 - v oblasti zdravia a bezpečnosti 11 - tvorivé, hudobné, manuálne alebo remeselné; zručnosti v oblasti záhradníčenia alebo varenia 12 - v oblasti vlastného osobnostného rozvoja (<i>napr. mentálna odolnosť, sebapoznanie alebo emócie</i>) 13 - fyzické, telesné 14 - iné (<i>uvedte</i>) ..... 15 - zatiaľ som nezískal(a) žiadne zručnosti ani schopnosti 16

Zaujímajú nás všetky zručnosti alebo schopnosti získané do dňa rozhovoru.

! NEPRIEHLIADNITE
Uvedie sa len jedna hlavná možnosť!
V prípade, ak sa osoba nevie rozhodnúť medzi viacerými možnosťami, uvedie sa tá, ktorá sa nachádza v poradí vyššie.

* Zručnosti, resp. schopnosti, ktoré respondent očakáva vzdelávaním ešte len získať, nie sú predmetom zisťovania.

G5

Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Ako prebiehalo vyučovanie? (<i>Zaujímá nás posledných 12 mesiacov.</i>)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ úplne online 1 ➤ prevažne online (<i>aspoň polovica vyučovania bola online</i>) 2 ➤ prevažne prezenčne (<i>viac ako polovica vyučovania bola prezenčne</i>) 3 ➤ úplne prezenčne 4

Cieľom otázky je zistiť, ako prebiehala výučba v tomto vzdelávaní.

Online vyučovanie je vyučovanie, pri ktorom sú učiteľ a žiak oddelení v čase alebo mieste, prípadne v oboch. To znamená prebieha v online priestore cez internet pomocou IT technológií a sociálnych sietí.

Kód 1 znamená vyučovanie prebiehalo iba (na 100%) online.

Kódy 2 a 3 predstavujú kombinované vyučovanie, v ktorom prevláda buď online alebo prezenčné vyučovanie. Ak pomer online a prezenčného vyučovania bol pol na pol, použije sa kód 2.

! NEPRIEHLIADNITE

Týka sa len času vyučovania. Aktivity súvisiace so vzdelávaním mimo vyučovania nie sú predmetom otázky. Napr. domáce úlohy, príprava resp. samoštúdium sa do úvahy neberú.

V prípade vzdelávania dlhšieho ako 1 rok nás zaujíma len obdobie posledných 12 mesiacov.

Ak respondent absolvoval počas roka 2 ročníky napr. jazykového kurzu, zaujíma nás spôsob výučby v rámci referenčného obdobia za oba ročníky spolu, nakoľko sa jedná o jednu vzdelávaciu aktivitu.

Ak vzdelávanie trvá kratšie ako 1 rok, potom nás zaujíma ako prebiehalo vyučovanie od jeho začiatku ku dňu zisťovania.

* To, akým spôsobom bude vyučovanie prebiehať v budúcnosti nie je predmetom zisťovania.

G6	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Ako často Vám vyučujúci dali alebo odporučili učebný materiál prostredníctvom internetu? (<i>Zaujíma nás posledných 12 mesiacov.</i>) (<i>jedná sa o učebný materiál týkajúci sa tohto vzdelávania v elektronickej podobe napr. sprístupnenie, zdieľanie elektronických dokumentov, skript, digitálnych prezentácií, audiovizuálnych materiálov, online vzdelávacích programov atď. na internete pomocou webu, e-mailu, sociálnych médií, online aplikácií a pod.</i>)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ často 1 ➤ niekedy 2 ➤ nikdy 3

Cieľom otázky je zistiť online poskytovanie učebného materiálu vyučujúcimi v rámci 1. náhodne vybranej vzdelávacej aktivity, resp. 1. vzdelávacej aktivity.

Pod učebným materiálom sa rozumejú dokumenty v elektronickej podobe, elektronické knihy, digitálne prezentácie, audiovizuálny materiál, online vzdelávacie programy a pod.. Zahŕňajú sa všetky materiály dostupné alebo poskytované v digitálnej forme, napr. pomocou webovej stránky školiteľa, zamestnávateľa, e-mailu, WhatsApp-u, sociálnych skupín, médií a pod..

! NEPRIEHLIADNITE
Nie je podstatné či respondent tento učebný materiál aj použil alebo nie.
✗ Používanie digitálneho učebného materiálu z vlastnej iniciatívy bez odporúčenia vyučujúcim nás nezaujíma.
✗ Jednoduché zdieľanie vyučovacej látky na obrazovke počas online vyučovania sa považuje za vyučovaciu metódu a nie za učebný materiál, a preto sa použije kód 3.
✓ Ak však učiteľ sprístupní pre študenta svoju prednášku v digitálnej forme po vyučovaní, toto sa už považuje za poskytnutie učebného materiálu a použije sa kód 1 alebo 2.

G7	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Ako často ste komunikovali s vyučujúcimi o obsahu tohto vzdelávania <u>online</u> ? (<i>Zaujíma nás posledných 12 mesiacov.</i>)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ často 1 ➤ niekedy 2 ➤ nikdy 3

Cieľom otázky je zistiť, ako často respondent online komunikoval s vyučujúcimi v súvislosti s obsahom tohto vzdelávania (napr. pomocou webovej stránky vzdelávacej organizácie, stránky zamestnávateľa, e-mailu, WhatsApp-u, sociálnych skupín, médií a pod.).

! NEPRIEHLIADNITE
Pýtame sa na obdobie posledných 12 mesiacov.
✓ Zahŕňa sa aj komunikácia o obsahu vzdelávania mimo vyučovacích hodín.
* Komunikácia týkajúca sa len organizačných alebo spoločenských otázok sem nepatrí (kód 3).

G8	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Ako často ste komunikovali so spolužiakmi o obsahu tohto vzdelávania <u>online?</u> (<i>Zaujíma nás posledných 12 mesiacov.</i>)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ často 1 ➤ niekedy 2 ➤ nikdy 3

Cieľom otázky je zistiť, ako často respondent online komunikoval so svojimi spolužiakmi v súvislosti s obsahom tohto vzdelávania (napr. pomocou webovej stránky vzdelávacej organizácie, stránky zamestnávateľa, e-mailu, WhatsApp-u, sociálnych skupín, médií a pod.).

! NEPRIEHLIADNITE
Pýtame sa na obdobie posledných 12 mesiacov.
✓ Zahŕňa sa aj komunikácia o obsahu vzdelávania mimo vyučovacích hodín.
* Komunikácia týkajúca sa len organizačných alebo spoločenských otázok sem nepatrí (kód 3).

Kód 3 sa použije aj v prípade, ak sa jednalo o individuálne vzdelávanie, t.j. len respondent a vyučujúci (bez spolužiakov).

G9	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	-
FILTER	-
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osoba sa tohto vzdelávania <u>zúčastnila</u> hlavne z <u>pracovných</u> dôvodov 1 (t.j. pre vybratú vzdelávaciu aktivitu x uviedla v otázke Fx5 kód 1) ➤ osoba sa tohto vzdelávania <u>nezúčastnila</u> hlavne z <u>pracovných</u> dôvodov 2 (t.j. pre vybratú vzdelávaciu aktivitu x neuviedla v otázke Fx5 kód 1)

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

Kód 2 zahrňuje aj ak osoba na Fx5 nevedela alebo odmietla odpovedať.

G10	
Cieľová skupina	G9=1
Referenčné obdobie	-
Otázka	Kto dal podnet na toto vzdelávanie? > bol to návrh zamestnávateľa (aj budúceho) 1 > bol to príkaz (nariadenie) zamestnávateľa (aj budúceho) 2 > bol návrh úradu práce 3 > bol to príkaz (nariadenie) úradu práce 4 > ja sám (sama) 5

Cieľom otázky je zistiť, kto rozhodol o účasti respondenta na vzdelávacej aktivite, či bola účasť vynútená alebo nie. Rozlišuje sa, či bola motivácia na toto vzdelávanie vonkajšia (t. j. na základe nariadenia alebo príkazu), vnútorná (pôvodné rozhodnutie účastníka) alebo zmiešaná (t. j. vzdelávanie navrhol respondentovi niekto iný, ale konečné rozhodnutie predsa len urobil účastník).

Kód 1 - patrí sem vzdelávanie, ktoré bolo osobe navrhnuté zamestnávateľom. Môže sa jednať aj o budúceho zamestnávateľa.

Kód 2 zahŕňa aj vzdelávanie, ktoré zabezpečuje zamestnávateľ (aj budúci) svojim zamestnancom zo zákona napr. povinné kurzy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Kód 3 sa použije v prípade, ak úrad práce ponúkol respondentovi toto vzdelávanie, pričom respondent nemal povinnosť sa ho zúčastniť, t. j. ako uchádzačovi o zamestnanie mu nehrozili nijaké sankcie (napr. vyradenie z uchádzačov o zamestnanie).

Kód 4 - patrí sem vzdelávanie a príprava pre trh práce uchádzačov o zamestnanie zabezpečené úradom práce v prípade, ak odmietnutie účasti na tomto vzdelávaní považuje úrad práce za nespoluprácu. To znamená, osoba bola povinná zúčastniť sa tohto vzdelávania, pretože odmietnutie by znamenalo vyradenie z evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Kód 5 sa použije aj v prípade, ak vzdelávanie podnikateľa (samozamestnanej osoby) bolo požadované zákonom (jedná sa o rozhodnutie osoby pokračovať v podnikaní). Ďalej patrí sem aj uchádzač o zamestnanie, ktorý si z verejne dostupných kurzov sám vybral konkrétny kurz, o ktorý mal záujem.

Príklady:
- zamestnávateľ každoročne ponúka zamestnancom katalóg vzdelávacích možností. Ján si z toho katalógu vybral kurz základov programovania, použije sa kód 1.
- zamestnanec z vlastnej iniciatívy požiadal zamestnávateľa o kurz programovania, ktorý potrebuje k svojej práci. Zamestnávateľ mu účasť na tomto kurze zabezpečil, použije sa kód 5.
- štátny zamestnanec je zo zákona povinný ročne absolvovať aspoň 5 dní vzdelávania, vzdelávanie si vyberá z katalógu vzdelávacích možností ponúknutých zamestnávateľom, v tomto prípade je na respondentovi, ako danú situáciu vníma, či ako návrh zamestnávateľa (kód 1) alebo ako príkaz zamestnávateľa (kód 2).

- pre školenie BOZP alebo školenie vodičov firemných vozidiel sa použije kód 2, nakoľko toto školenie je povinné zo zákona a zamestnanci sa ho zúčastňujú na príkaz zamestnávateľa.

- uchádzačovi o zamestnanie ponúkol úrad práce rekvalifikačný kurz, uchádzač ponuku prijal a kurz absolvoval, kód 3.

- úrad práce zabezpečil respondentovi vzdelávanie, ktorého sa musel zúčastniť, inak by mu hrozilo vyradenie z evidencie, kód 4.

- Anna sa chce venovať opatrovaniu, preto navštevuje opatrovateľský kurz, ktorý si našla ako nezamestnaná na stránke úradu práce medzi zverejnenými ponukami na rekvalifikačné kurzy, kód 5 = je to jej rozhodnutie.

- Anna je nezamestnaná. Jej známa, ktorá robí opatrovateľku v Rakúsku, prišla s nápadom, aby si aj Anna urobila kurz opatrovania a išla za ňou do Rakúska. Použije sa kód 5 - hoci vzdelávanie navrhol niekto iný, Anna sa nakoniec sama rozhodla zúčastniť tohto vzdelávania.

G11

Cieľová skupina	G9=1
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Uved'te <u>všetky</u> dôvody, pre ktoré ste sa zúčastnili tohto vzdelávania. a) lepší pracovný výkon, zlepšenie kvality práce b) kariérny rast, postup c) zníženie možnosti straty zamestnania d) zvýšenie možnosti získať alebo zmeniť zamestnanie e) začatie, rozbehnutie vlastného podnikania f) organizačno-technické zmeny v zamestnaní g) vyžadoval si to zamestnávateľ (aj budúci) alebo zákon h) zlepšenie poznatkov/zručností v oblasti, ktorá ma zaujíma i) získanie certifikátu, osvedčenia j) možnosť stretávania sa s novými ľuďmi, kvôli zábave . k) zdravotné dôvody l) lepšie vykonávanie dobrovoľníckej práce m) iný dôvod (uved'te)

Cieľom otázky je zistiť všetky dôvody, pre ktoré sa respondent zúčastnil tejto vzdelávacej aktivity neformálneho vzdelávania. Opytovateľ položí respondentovi každú podotázku a) až m) samostatne a kladnú odpoveď zaznačí do dotazníka.

Možnosť g) zahŕňa aj školenia BOZP, preškolenie vodičov z povolania požadované zamestnávateľom alebo zákonom. Vzdelávanie vyžadované úradom práce sem nepatrí (zaradí sa pod iné dôvody).

Možnosť m) pokrýva všetky ostatné dôvody vyššie neuvedené.

! NEPRIEHLIADNITE

Ak respondent odpovie, že žiadny z vymenovaných dôvodov a) až l) to nie je, a zároveň bližšie nešpecifikuje, čo ho motivovalo k tomuto vzdelávaniu, označí sa možnosť m) – iný dôvod. V tomto prípade sa do poznámky vždy vpiše odpoveď žiaden z vyššie uvedených dôvodov (aj vrátane APV).

V prípade, ak osoba uvedie, že nevie alebo vyslovene odmietne na otázku odpovedať, potom v papierovom dotazníku ostane otázka G11 nevyplnená a do APV sa označí možnosť neviem = ? alebo odmietam = !.

G12

Cieľová skupina	G9=1
Referenčné obdobie	-
FILTER	-
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osoba v otázke G11 uviedla <u>jeden</u> dôvod 1 ➤ osoba v otázke G11 uviedla <u>viac ako jeden</u> dôvod 2 ➤ osoba v otázke G11 neuviedla <u>ani jeden</u> dôvod 3

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

G13

Cieľová skupina	Osoba v otázke G11 uviedla viac ako jeden dôvod
Referenčné obdobie	-
Otázka	Uvedte hlavný dôvod. (okrem možnosti m - iný dôvod) ➤ odpoveď a) až l) z otázky G11

Ak sa osoba nevie rozhodnúť, ktorý z dôvodov je pre ňu hlavný, vyberie sa možnosť, ktorá sa v otázke nachádza vyššie v poradí.

! NEPRIEHLIADNITE

Iný dôvod nemôže byť nikdy uvádzaný ako hlavný dôvod! Z tohto dôvodu si respondent s dvoma a viac dôvodmi vyberá len z možností a) až l).

Ak by chcel respondent aj napriek tomu uviesť ako hlavný dôvod možnosť m) iný dôvod, potom to opytovateľ uvedie do poznámky (aj v rámci APV), a opýta sa respondenta na jeho 2. hlavný dôvod a odpoveď zaznamená do dotazníka.

G14	
Cieľová skupina	G9#1
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Uvedte <u>všetky</u> dôvody, pre ktoré ste sa zúčastnili tohto vzdelávania. a) vyžadoval si to môj zamestnávateľ (aj budúci) alebo zákon b) zlepšenie poznatkov/zručností v oblasti, ktorá ma zaujíma c) získanie certifikátu, osvedčenia d) možnosť stretávania sa s novými ľuďmi, kvôli zábave e) zdravotné dôvody f) lepšie vykonávanie dobrovoľníckej práce g) iný dôvod (uvedte)

Dôvod g) patria sem aj všetky pracovné dôvody, ktoré respondentu motivovali k účasti na vzdelávaní napr. kariérny postup, zníženie možnosti straty zamestnania, zmena zamestnania, zvýšenie mzdy a pod..

! NEPRIEHLIADNITE
Ak respondent odpovie, že žiadny z vymenovaných dôvodov a) až f) to nie je, a zároveň bližšie nešpecifikuje, čo ho motivovalo k tomuto vzdelávaniu, označí sa možnosť g) - iný dôvod. V tomto prípade sa do poznámky vždy vpiše odpoveď žiaden z vyššie uvedených dôvodov (aj vrátane APV).
V prípade, ak osoba uvedie, že nevie alebo vyslovene odmietne na otázku odpovedať, potom v papierovom dotazníku ostane otázka G14 nevyplnená a do APV sa označí možnosť neviem = ? alebo odmietam = !.

G15	
Cieľová skupina	G9#1
Referenčné obdobie	-
FILTER	-
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osoba v otázke G14 uviedla <u>jeden</u> dôvod. 1 ➤ osoba v otázke G14 uviedla <u>viac ako jeden</u> dôvod 2 ➤ osoba v otázke G14 neuviedla <u>ani jeden</u> dôvod 3

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

G16	
Cieľová skupina	Osoba v otázke G14 uviedla viac ako jeden dôvod
Referenčné obdobie	-
Otázka	Uvedte hlavný dôvod. (okrem možnosti g - iný dôvod) ➤ odpoveď a) až f) z otázky G14

V prípade, ak sa osoba nevie rozhodnúť, ktorý z dôvodov je pre ňu hlavný, vyberie sa možnosť, ktorá sa v otázke nachádza vyššie v poradí.

! NEPRIEHLIADNITE
Iný dôvod nemôže byť uvádzaný ako hlavný dôvod! Z tohto dôvodu si respondent s dvoma a viac dôvodmi vyberá len z možností a) až f).
Ak by respondent aj napriek tomu chcel uviesť ako hlavný dôvod možnosť g) iný dôvod, potom to opytovateľ uvedie do poznámky (aj v rámci APV), a opýta sa respondenta na jeho 2. hlavný dôvod a odpoveď zaznamená do dotazníka.

G17 - G20

Otázky o vyučovacích hodinách

Nasledujúce otázky G17 až G20 slúžia na výpočet celkového počtu hodín v tejto vzdelávacej aktivite za obdobie posledných 12 mesiacov. Jedná sa o sledovaný ukazovateľ, preto je nevyhnutné, v čo najväčšej možnej miere minimalizovať počet neodpovedí za jednotlivé otázky.

Celkový počet vyučovacích hodín je skutočný počet hodín, počas ktorých bol respondent prítomný na vyučovaní (výučbe, prednáške, seminári), pričom nezáleží, či sa jednalo o prezenčné alebo online vyučovanie, resp. o teoretické alebo praktické vyučovanie.

- ✗ Čas strávený mimo vyučovania nás nezaujíma (napr. prípravou na vyučovanie, učením sa na skúšky, samoštúdiom, písaním esejí či úvah, robením domácich úloh).
- ✗ Rovnako sa nezapočítava ani čas strávený na prestávkach, cestovaním do a zo vzdelávacej aktivity, absencia z dôvodu choroby a pod..

G17	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	V priebehu posledných 12 mesiacov ste sa zúčastnili tohto vzdelávania počas (prezenčne alebo online) ➤ 1 dňa 0 ➤ 1 týždňa 1 ➤ niekoľkých týždňov (uved'te počet). <input type="text"/> Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku G21.

V prípade, ak respondent nevie, pokúsi sa uviesť približnú dĺžku tohto vzdelávania počas posledných 12 mesiacoch.

G18	
Cieľová skupina	G17 = 0, 1
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Koľko vyučovacích hodín to bolo spolu? (čas strávený na prestávkach, cestovaním, prípravou na vyučovanie sa nepočíta) <ul style="list-style-type: none"> ➤ počet hodín <u>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku G21.</u>

Respondent uvedie, resp. odhadne, koľko hodín to v rámci jedného dňa resp. týždňa bolo. Ak má s odpoveďou ťažkosti, a aby sa minimalizovala miera neodpovede, opytovateľ požiada respondenta aspoň o približný odhad. V prípade zaškolenia, zaučenia sa pýtajte na počet hodín zaškolenia, zaučenia, resp. mentoringu.

Pomocné otázky:

1. Približne koľko dní to bolo? (max. 5 dní)
2. Približne koľko hodín to bolo za deň? Ak je to rôzne, uveďte priemer.
3. Opytovateľ si údaje poznačí a urobí výpočet za respondenta:

počet vyučovacích hodín za týždeň = počet dní x počet hodín

(v prípade zaškolenia, zaučenia sa pýtajte na počet hodín zaškolenia, zaučenia, resp. mentoringu.)

G19	
Cieľová skupina	G17 = 2
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Koľko vyučovacích hodín to bolo týždenne? (čas strávený na prestávkach, cestovaním, prípravou na vyučovanie sa nepočíta) <ul style="list-style-type: none"> ➤ počet hodín <i>(ak sa počet hodín v jednotlivých týždňoch výrazne líši, uveďte priemer)</i> <u>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku G21.</u>

Respondent uvedie, resp. odhadne, zvyčajný počet vyučovacích hodín za týždeň. Ak má s odpoveďou ťažkosti, respondent sa požiada aspoň o približný odhad. V prípade zaškolenia, zaučenia sa pýtajte na počet hodín zaškolenia, zaučenia, resp. mentoringu.

Pomocné otázky:

1. Približne koľko dní vyučovania (výučby) ste mali v rámci bežného vyučovacieho týždňa? (max. 5 dní). Ak sa počet dní v jednotlivých týždňoch líši, uveďte priemer.
2. Približne koľko hodín to bolo za deň? Ak je to rôzne, uveďte priemer.
3. Opytovateľ si poznačí údaje a urobí výpočet za respondenta:

počet vyučovacích hodín za bežný týždeň = počet dní x počet hodín

G20	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Koľko zvyčajne trvala jedna vyučovacia hodina? > dĺžka vyučovacej hodiny v minútach <i>(ak sa dĺžka vyučovacích hodín líši, uveďte priemer)</i>

Otázka je dôležitá na prepočet vyučovacích hodín (hodín výučby) na celé hodiny (na 60 minútové). Ak má respondent s odpoveďou ťažkosti, a aby sa zároveň minimalizovala miera neodpovede, opytovateľ požiada aspoň o približný odhad.

Uvedie sa skutočná dĺžka vyučovacej hodiny (výučby) v minútach. Ak sa dĺžka vyučovacích hodín líši, uveďte priemer

G21	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	Celé obdobie vzdelávania.
Otázka	Kto zaplatil výdavky na toto vzdelávanie? Aj formou poskytnutia štipendia, grantu alebo sponzorstva. <i>(výdavky = školné, registrácia, študijné materiály, knihy, študijné pomôcky, poplatky za skúšky, nevyhnutné technické vybavenie ako notebook, počítač, softvér; aj výdavky, ktoré boli alebo budú uhradené mimo obdobia posledných 12 mesiacov)</i> > v plnej výške ja sám (<i>sama</i>) 1 > čiastočne ja sám (<i>sama</i>), čiastočne niekto iný 2 > v plnej výške niekto iný 3 > jedná sa, resp. jednalo sa o bezplatné štúdium 4 <u>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku G25.</u>

Zaujímajú nás všetky priame výdavky za celé vzdelávanie bez ohľadu na to, kedy sa tieto náklady na vzdelávanie vyskytli, či ešte pred začiatkom vzdelávania alebo dokonca až po jeho konci (napr. školné, poplatok za registráciu sa často platia ešte pred začiatkom nástupu do školy).

Kód 2 alebo 3 sa uvedie v prípade, ak sa na výdavkoch za túto vzdelávaciu aktivitu podieľal čiastočne alebo úplne niekto iný ako respondent (napr. rodič, člen domácnosti, iný príbuzný, priateľ, zamestnávateľ, nadácia, štát).

! NEPRIEHLIADNITE
* Príspevok zamestnávateľa na stravovanie počas vzdelávania, ubytovanie, dopravu nás nezaujíma.
Pre odborné zaučenie alebo zaškolenie na pracovisku (Fx3=3), by sa mal uviesť kód 2 alebo 3.

G22	
Cieľová skupina	G21=2, 3
Referenčné obdobie	-
Otázka	<p>Kto Vám pomohol s platbou? (Uved'te <u>všetky</u> možnosti, ktoré sa Vás týkajú.)</p> <p>a) zamestnávateľ (aj budúci)</p> <p>b) úrad práce</p> <p>c) iné verejné alebo súkromné inštitúcie (napr. štát, samospráva, škola, nadácia, cirkev aj formou štipendia, grantu, sponzorstva, dobročinnosti)</p> <p>d) člen domácnosti, príbuzný, priateľ, známy, súkromná osoba formou sponzorstva alebo dobročinnosti</p>

Otázka sa týka všetkých respondentov, ktorí v predchádzajúcej otázke G21 uviedli, že výdavky boli plne alebo čiastočne hrazené aj niekým iným, ako len respondentom. Opytovateľ položí respondentovi postupne jednotlivé podotázky a zaznačí jednotlivé odpovede.

Podotázka c) zahŕňa napr. nadácie, ministerstvo, financovanie štátom, krytie vzdelávania prostriedkami samosprávy.

! NEPRIEHLIADNITE	
Zaujímajú nás pomoc s platbou za všetky <u>priame</u> výdavky za <u>celé</u> vzdelávanie bez ohľadu na to, kedy sa tieto náklady na vzdelávanie vyskytli, či ešte pred začiatkom vzdelávania alebo dokonca až po jeho konci.	
Pre odborné zaučenie alebo zaškolenie na pracovisku (Fx3=3), by mala byť označená aj možnosť a) zamestnávateľ.	
V prípade, keď respondent je podnikateľ a financoval výdavky na toto vzdelávanie zo zdrojov svojej firmy označí sa možnosť a), pričom nezáleží, či sa jednalo o financovanie v plnej miere alebo čiastočnej.	
Ak podpora na vzdelávanie neplateného vypomáhajúceho člena rodiny v rodinnom podniku išla zo zdrojov rodinnej firmy označí sa možnosť a). Ak podpora na vzdelávanie išla z rodinného rozpočtu, potom je potrebné vybrať možnosť d). Rovnaký princíp sa uplatňuje aj pre osobu zamestnanú u svojho príbuzného, resp. člena domácnosti.	

G23	
Cieľová skupina	G22=2, 3
FILTER	-
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ak otázka G21=2 1 ➤ ak otázka G21=3 a osoba <u>uviedla</u> možnosť d) v otázke G22 2 ➤ ak otázka G21=3 a osoba <u>neuviedla</u> možnosť d) v otázke G22. 3

Filter je určený pre papierový dotazník a zabezpečuje správny odskok podľa kombinácii odpovedí respondenta. V elektronickom dotazníku sú odskoky zabezpečené automaticky. Cieľom filtra je rozlíšiť respondentov, ktorí si časť vzdelávacej aktivity uhradili sami alebo im ich uhradil niekto z rodiny, resp. domácnosti.

G24	
Cieľová skupina	G21=1, 2 alebo G21=3 a zároveň G22d je označené.
Referenčné obdobie	-
Otázka	Koľko ste zaplatili za toto vzdelávanie Vy alebo Váš príbuzný? (vrátane člena domácnosti, priateľa alebo súkromnej osoby formou sponzorstva al. dobročinnosti)? (napr. výdavky na školné, študijné materiály, poplatky za skúšky, technické vybavenie) ➤ celková výška výdavkov v EUR

Respondent uvedie výšku výdavkov v celých Eur, ktorú na túto vzdelávaciu aktivitu vynaložil osobne, alebo ktorú uhradil niektorý z členov jeho domácnosti, resp. rodiny (vrátane člena domácnosti, priateľa alebo súkromnej osoby formou sponzorstva alebo dobročinnosti).

! NEPRIEHLIADNITE
Zaujímajú nás všetky <u>priame</u> výdavky za <u>celé</u> vzdelávanie bez ohľadu na to, kedy sa tieto náklady na vzdelávanie vyskytli, či ešte pred začiatkom vzdelávania alebo dokonca až po jeho konci.
V prípade, ak respondent nevie uviesť presnú výšku týchto výdavkov, pokúsi sa ju aspoň odhadnúť

G25	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Kto poskytol učiteľa, lektora resp. inštruktora na toto vzdelávanie? <ul style="list-style-type: none"> ➤ škola (stredná, vysoká) alebo univerzita 1 ➤ iná vzdelávacia inštitúcia (napr. jazyková škola, autoškola, akadémia vzdelávania) 2 ➤ zamestnávateľ (aj budúci) 3 ➤ iná verejná alebo súkromná inštitúcia (napr. ministerstvo, úrad práce) 4 ➤ učiteľ, lektor, resp. inštruktora bol súkromnou osobou 5

Cieľom otázky je zistiť, kto bol poskytovateľom tejto vzdelávacej aktivity.

Pojem poskytovateľ vzdelávacej aktivity je definovaný ako ten, kto na ňu poskytol učiteľa, lektora alebo inštruktora. Nie je podstatné miesto, organizátor ani platca za vzdelávaciu aktivitu (t. j. nezaujímá nás organizácia, podnik, zamestnávateľ, ktorí len organizujú, poskytujú miesto vzdelávania alebo len platia za túto vzdelávaciu aktivitu).

Kód 4 pokrýva všetky ostatné inštitúcie vyššie neuvedené.

Príklady:
- pani Anna sa zúčastnila odborného seminára o súčasnom stave slovenskej ekonomiky, prednášajúci je docentom na ekonomickej univerzite, použije sa kód 1,

- pán Jozef navštevuje kurz jazyka v akadémii vzdelávania, pretože sa jedná o jazykovú školu uvedie sa kód 2,
- pán Jozef navštevuje na pracovisku počas pracovnej doby jazykový kurz, lektor je zamestnancom firmy, kde pán Ján pracuje, použije sa kód 3 - zamestnávateľ,
- pán Jozef navštevuje na pracovisku počas pracovnej doby jazykový kurz organizovaný svojím zamestnávateľom. Lektor je zamestnancom jazykovej školy, s ktorou má Jozefov zamestnávateľ uzatvorenú zmluvu na poskytovanie výučby jazyka. V tomto prípade sa použije kód 2, nakoľko Jozefov zamestnávateľ je len sprostredkovateľ a platca vzdelávania.
- zamestnankyňa ŠUSR Johana sa zúčastnila školenia IŠIS, školitelia boli zamestnancami firmy tvorcov systému, použije sa kód 4.
- študentka Miška už rok chodí 1x do týždňa na doučovanie k študentke matematiky Evičke, použije sa kód 5.

G26

Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)		
Referenčné obdobie	-		
Otázka	Získava sa po ukončení tohto vzdelávania certifikát alebo osvedčenie?		
	➤ áno a vyžadoval si ho môj zamestnávateľ (aj budúci), profesijné združenie (komora) alebo zákon	1	
	➤ áno, ale nevyžadoval si ho môj zamestnávateľ (aj budúci), profesijné združenie (komora) alebo zákon	2	
	➤ nie (vrátane potvrdenia o účasti)	3	

Cieľom otázky je zistiť, či vzdelávacia aktivita viedla k získaniu certifikátu alebo osvedčenia.

Certifikát a osvedčenie sa vydáva ako potvrdenie, doklad o splnených kritériách, nadobudnutých zručnostiach alebo znalostiach po absolvovaní vzdelávacej aktivity. Jeho získanie je väčšinou podmienené záverečným overením získaných vedomostí alebo skúškou, napr. osvedčenie o odbornej spôsobilosti, jazykový certifikát, PC certifikáty napr. ECDL, získanie vodičského preukazu (osoba ním preukazuje oprávnenie viesť motorové vozidlo).

Príklady:

- pán Jozef sa rozhodol začať podnikáť v pekárstve. Aby mohol podnikáť v tomto odbore, potrebuje doklad o odbornom vzdelaní. Od apríla navštevuje rekvalifikačný kurz pekár. Po jeho absolvovaní získa osvedčenie o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania. Osvedčenie slúži ako doklad o odbornom vzdelaní a môže sa ním preukázať ako kvalifikovaná pracovná sila. Použije sa kód 1.
- študent Miško pracuje od septembra ako vodič električky. Aby túto prácu získal a splnil podmienku zamestnávateľa mať vodičské oprávnenie skupiny B, navštevoval autoškolu, ktorú v januári úspešne ukončil. V tomto prípade sa použije kód 1.
- študent Janko navštevuje autoškolu z osobných dôvodov, chce si kúpiť auto a byť nezávislý od rodičov, použije sa kód 2.

G27	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	Deň rozhovoru
Otázka	Vedomosti alebo zručnosti získané týmto vzdelávaním v súčasnosti využívate <ul style="list-style-type: none"> ➤ veľa 1 ➤ primerane 2 ➤ málo 3 ➤ vôbec (<i>vrátane doteraz som nezískal(a) žiadne vedomosti alebo zručnosti</i>) 4

Cieľom otázky je zistiť užitočnosť zručností a poznatkov získaných z tejto vzdelávacej aktivity pre respondenta. Zaujíma nás v akom rozsahu, resp. do akej miery respondent v súčasnosti využíva získané poznatky a zručnosti vo svojom pracovnom alebo každodennom živote.

G28	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Tieto nové vedomosti alebo zručnosti Vám pomohli k (<i>Uvedzte všetky možnosti, ktoré sa Vás týkajú!</i>) <ul style="list-style-type: none"> a) získaniu práce (<i>aj novej</i>) b) vyššej mzde, príjmu c) postupu, povýšeniu v zamestnaní d) novým pracovným úlohám e) lepšiemu pracovnému výkonu, zlepšeniu kvality práce f) osobným benefitom (<i>napr. stretávanie s ľuďmi, zábava, uznanie priateľov</i>) g) niečomu inému (<i>uvedte</i>) h) zatiaľ k ničomu (<i>vrátane doteraz som nezískal(a) žiadne vedomosti al. zručnosti</i>)

Cieľom otázky, je identifikovať, aký úžitok alebo prospech priniesla respondentovi účasť na tejto vzdelávacej aktivite.

Opytovateľ položí respondentovi každú podotázku a) až h) samostatne a príslušnú kladnú odpoveď zaznačí do dotazníka.

! NEPRIEHLIADNITE
V prípade, ak respondent označí možnosť h), to znamená, že vzdelávacia aktivita mu zatiaľ nepriniesla žiadne výsledky, potom ani jedna odpoveď na predchádzajúce podotázky a) až g) nemôže byť označená.
V prípade, ak osoba uvedie, že nevie alebo vyslovene odmietne na otázku odpovedať, potom v papierovom dotazníku ostane otázka G28 nevyplnená a do APV sa označí možnosť neviem = ? alebo odmietam = !.

G29	
Cieľová skupina	F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	-
FILTER	-
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osoba v otázke G28 uviedla <u>jednu</u> možnosť a) až h) 1 ➤ osoba v otázke G28 uviedla <u>viac ako jednu</u> možnosť a) až g) 2 ➤ osoba v otázke G28 neuviedla <u>ani jednu</u> možnosť 3

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

Kód 3 - osoba v otázke G28 uviedla neviem alebo odmietam odpovedať.

G30	
Cieľová skupina	G29=2
Referenčné obdobie	-
Otázka	<p>Ktorá z uvedených možností je pre Vás najdôležitejšia? (okrem možnosti g - iné)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odpoveď a) až f) z otázky G28

Respondent uvedie hlavný úžitok alebo benefit z posledného vzdelávania. Ak sa osoba nevie rozhodnúť, vyberie sa možnosť, ktorá sa v otázke nachádza vyššie v poradí.

! NEPRIEHLIADNITE
Na základe nariadenia Eurostatu sa <u>iný dôvod</u> nesmie uvádzať ako hlavný dôvod. Z tohto dôvodu si respondent vyberá len z možností a) až f).
Ak by osoba chcela uviesť ako hlavný dôvod možnosť g) niečomu inému, potom to opytovateľ uvedie do poznámky (aj v rámci APV), a opýta sa respondenta na jeho 2. hlavný dôvod a odpoveď zaznamená do dotazníka.

Ak sa respondent zúčastnil len jednej vzdelávacej aktivity v rámci neformálneho vzdelávania (t.j. F2+F4+F6+F8=1), potom opytovateľ pokračuje na otázku I2 modulu I týkajúceho sa prekážok pri vzdelávaní. V prípade, že sa respondent zúčastnil na dvoch vzdelávacích aktivitách v rámci neformálneho vzdelávania, potom opytovateľ pokračuje v zisťovaní otázkou H2. V prípade účasti na viac ako 2 vzdelávacích aktivitách respondent pokračuje otázkou H1 (týkajúcej sa výberu 2. náhodne vybranej vzdelávacej aktivity).

4.2.8 MODUL H - NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE – 2. NÁHODNE VYBRATÁ VZDELÁVACIA AKTIVITA

Nasledujúci blok otázok je zameraný na identifikáciu ďalšej neformálnej vzdelávacej aktivity.

H1	
Cieľová skupina	$F2+F4+F6+F8 \geq 3$
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Zo zvyšných kartičiek si vytiahnite ešte jednu a ukážte mi ju. ➤ zapíšte číslo vytiahnutej karty [y] Nasledujúce otázky sa budú týkať [doplňte názov vzdelávania z Fy2]. Jednalo sa o [doplňte druh vzdelávania z Fy3]. (Opytovateľ pripomenie respondentovi názov a druh vzdelávania, ktorého poradové číslo Fy1 sa zhoduje s číslom y na vytiahnutej kartičke.)

Postup pri výbere ďalšej vzdelávacej aktivity:

1. Opytovateľ ponúkne respondentovi karty, ktoré mu ostali po výbere 1. náhodnej vzdelávacej aktivity (minimálne 2 a maximálne 4 karty, balíček už neobsahuje kartu priradenú 1. náhodne vybranej vzdelávacej aktivite).
2. Respondent si vytiahne zo zvyšných kariet jednu a ukáže ju opytovateľovi. Ten zaznačí toto číslo do dotazníka.
3. Číslo karty, ktorú si vytiahol, predstavuje konkrétnu vzdelávaciu aktivitu uvedenú pod týmto poradovým číslom, to znamená karta 1 zodpovedá vzdelávacej aktivite uvedenej v dotazníku pod poradovým číslom 1; karta 2 zodpovedá vzdelávacej aktivite uvedenej v dotazníku pod poradovým číslom 2, ..., karta 5 zodpovedá vzdelávacej aktivite uvedenej v dotazníku pod poradovým číslom 5.
4. Opytovateľ vyhľadá túto vzdelávaciu aktivitu v dotazníku a respondentovi pripomenie základné informácie, ktoré už o tejto vzdelávacej aktivite uviedol.

H2	
Cieľová skupina	$F2+F4+F6+F8=2$
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Nasledujúce otázky sa budú týkať [doplňte názov vzdelávania z F22]. Jednalo sa o [doplňte druh vzdelávania z F23]. ➤ číslo 2. vzdelávacej aktivity (Opytovateľ pripomenie respondentovi názov a druh 2. vzdelávacej aktivity.)

Otázka identifikuje 2. vzdelávaciu aktivitu u respondenta s dvoma vzdelávacími aktivitami. Jedná sa vždy o aktivitu, ktorú respondent uviedol pod F22!

Opytovateľ vyhľadá názov a druh 2. vzdelávacej aktivity uvedené v otázke F22 a F23, prečíta ich respondentovi a inštruuje ho, že ďalšie otázky sa budú týkať práve tejto vzdelávacej aktivity F22.

Ďalšie otázky H3 až H30 sa vzťahujú k 2. náhodne vybranej vzdelávacej aktivite, resp. k 2. vzdelávacej aktivite v rámci neformálneho vzdelávania. Tieto otázky sa zakódujú presne podľa metodických pokynov stanovených pre 1. náhodne vybranú vzdelávaciu aktivitu (otázky G3 až G30) s tým rozdielom, že sa **budú týkať 2. náhodne vybranej vzdelávacej aktivity neformálneho vzdelávania.**

4.2.9 MODUL I – PREKÁŽKY PRI VZDELÁVANÍ

Cieľom nasledujúceho bloku otázok je identifikovať dôvody, ktoré respondentu odradili alebo mu zabránili vzdelávať sa alebo vzdelávať sa viac.

I1	
Cieľová skupina	F1=2 a F3=2 a F5≠1 a F7=2 (všetky osoby mimo neformálneho vzdelávania)
Referenčné obdobie	-
FILTER	-
	<ul style="list-style-type: none"> > osoba <u>chodila</u> do školy v priebehu posledných 12 mesiacov (E1=1) 1 > osoba <u>nechodila</u> do školy v priebehu posledných 12 mesiacov (E1=2) 2

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

I2	
Cieľová skupina	E1=1 al. F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (všetky osoby vo formálnom alebo v neformálnom vzdelávaní)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>V priebehu posledných 12 mesiacov ste sa vzdelávali. Chceli ste sa <u>vzdelávať ešte viac?</u></p> <p>(v rámci školy alebo mimoškolského vzdelávania napr. začať alebo pokračovať v štúdiu na nejakej škole, univerzite, urobiť si maturitu, získať výučný list v konkrétnom odbore, zúčastniť sa záujmového kurzu, pracovného školenia, seminára, webinára, workshopu, univerzity tretieho veku, autoškoly, doučovania, súkromných hodín)</p> <ul style="list-style-type: none"> > áno 1 > nie 2 <p><u>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku I9</u></p>

Na otázku odpovedajú všetci respondenti, ktorí sa počas posledných 12 mesiacov zúčastnili formálneho alebo neformálneho vzdelávania. Cieľom otázky je zistiť, či sa respondent chcel vzdelávať ešte viac.

Príklady:
- študentka Katka si chcela tento rok urobiť vodičský preukaz, ale pretože už navštevuje drahý jazykový kurz, nemôže si to finančne dovoliť, použije sa kód 1.
- Ján chcel navštevovať kurz nemčiny na pracovisku, pretože mu z dôvodu dochádzania nevyhovoval ranný termín, nakoniec sa jazykového kurzu nezúčastnil, použije sa kód 1.
- Anna si popri zamestnaní plánovala po ukončení bakalárskeho štúdia pokračovať na druhom stupni vysokej školy, materské povinnosti jej to však nedovolili, použije sa kód 1.

- Ján v júni tohto roku úspešne zmaturoval, chcel ísť na medicínu, ale ho neprijali, teraz je evidovaný na úrade práce, o rok chce skúsiť šťastie na vysokej škole znovu, použije sa kód 1.

- Lenka sa chcela zúčastniť kurzu kváskovania, kurz sa neuskutočnil kvôli pandémie, použije sa kód 1.

- Juraj ukončil strednú školu v odbore kuchár, pretože mu učenie nikdy nešlo, už sa viac nechcel vzdelávať, použije sa kód 2.

- Ján odmietol ponuku zamestnávateľa navštevovať kurz angličtiny na pracovisku, pretože si myslí, že v jeho veku už nemá význam začať sa niečo učiť, použije sa kód 2.

I3

Cieľová skupina	I2=2 (osoba sa nechcela vzdelávať viac)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich deň rozhovoru
Otázka	Prečo? <ul style="list-style-type: none"> ➤ nepotreboval(a) som sa vzdelávať viac 1 ➤ nechcel(a) som sa vzdelávať viac z iných dôvodov 2 <p>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú <u>na otázku I9.</u></p>

Otázka sa týka respondentov, ktorí uviedli, že sa nechceli vo väčšom objeme zapájať do formálneho alebo neformálneho vzdelávania. Cieľom otázky je zistiť, prečo je tomu tak. Či je to preto, lebo sa osoba už nepotrebovala vzdelávať (použije sa kód 1), alebo je to preto, lebo jej v tom niečo bránilo (v tomto prípade sa použije kód 2).

Príklady:

- Juraj, ktorý pred rokom ukončil strednú školu v odbore kuchár, sa už viac nechcel vzdelávať, pretože si myslí, že sa už nepotrebuje vzdelávať, kód 1.

- Juraj, ktorý pred rokom ukončil strednú školu v odbore kuchár sa už nechcel vzdelávať viac, pretože si myslí, že nemá predpoklady vzdelávať sa ďalej, kód 2.

- Ján odmietol ponuku zamestnávateľa navštevovať kurz angličtiny na pracovisku, pretože si myslí, že to už vo svojom veku nepotrebuje, použije sa kód 1.

- Ján odmietol ponuku zamestnávateľa navštevovať kurz angličtiny na pracovisku, pretože mu nevyhovoval ranný termín jazykového kurzu, použije sa kód 2.

- Annu trápia dlhodobé zdravotné problémy, preto sa nechcela vzdelávať, kód 2.

14	
Cieľová skupina	E1=2 a F1=2 a F3=2 a F5≠1 a F7=2 (všetky osoby mimo vzdelávania)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Chceli ste sa v priebehu posledných 12 mesiacov <u>vzdelávať</u>? (v rámci školy alebo mimoškolského vzdelávania napr. začať študovať na nejakej škole, univerzite, urobiť si maturitu, získať výučný list v konkrétnom odbore, zúčastniť sa záujmového kurzu, pracovného školenia, seminára, webinára, workshopu, univerzity tretieho veku, autoškoly, doučovania, súkromných hodín)</p> <p>➤ áno 1</p> <p>➤ nie 2</p> <p>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku J1.</p>

Na otázku odpovedajú všetci respondenti, ktorí sa počas posledných 12 mesiacov nezúčastnili ani formálneho ani neformálneho vzdelávania. Cieľom otázky je zistiť, či sa respondent chcel napriek tomu vzdelávať.

Príklady:
- Johana chcela začať študovať na univerzite tretieho veku architektúru záhrad, ale zistila, že nespĺňa stanovený vek na to, aby mohla začať študovať, použije sa kód 1. “.
- Johana prehovárala kamarátku Hanku, aby spolu začali chodiť na univerzitu tretieho veku, Hanka odmietne, na dôchodku si chce užívať čas s vnúčatami a nie vzdelávaním, použije sa kód 2.
- Janka sa chcela zúčastniť na kurze sezónneho očisťovania, avšak bol uprednostnený iný zamestnanec firmy, použije sa kód 1.
- predavačka Katka nemá záujem o vzdelávanie, pretože jej nikdy učenie nešlo, použije sa kód 2.
- Anna túžila začať navštevovať kurz maľby, dlhodobá choroba matky jej v tom však zabránila, použije sa kód 1.
- Anna sa stará o svoju nevládnú mamu a na vzdelávanie ani nepomyslí, použije sa kód 2.

15	
Cieľová skupina	I4=2 (osoba sa nechcela vzdelávať)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Prečo?</p> <p>➤ nepotreboval(a) som sa vzdelávať 1</p> <p>➤ nechcel(a) som sa vzdelávať z iných dôvodov 2</p> <p>Osoby, ktoré nevedia alebo odmietajú odpovedať pokračujú na otázku J1.</p>

Otázka sa týka respondentov, ktorí uviedli, že sa nechceli zapájať do formálneho alebo neformálneho vzdelávania. Cieľom otázky je zistiť, prečo je tomu tak. Či je to preto, lebo sa osoba nepotrebovala vzdelávať (použije sa kód 1), alebo je to preto, lebo jej v tom niečo bránilo (v tomto prípade sa použije kód 2).

Príklady:

- Ján odmietne ponuku zamestnávateľa navštevovať kurz angličtiny na pracovisku, pretože si myslí, že ho nepotrebuje, použije sa kód 1.

- Johana prehovárala kamarátku Hanku, aby spolu začali chodiť na univerzitu tretieho veku, Hanka odmietne, na dôchodku si chce užívať čas s vnúčatami a nie vzdelávaním, použije sa kód 2.

- predavačka Katka nemá záujem o vzdelávanie, pretože jej nikdy učenie nešlo, použije sa kód 2.

I6, I6*

Cieľová skupina	I2=1 alebo I3=2 alebo I4=1 alebo I5=2
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Čo Vám bránilo vo vzdelávaní alebo čo Vás odradilo? Z akých dôvodov? <i>(Uvedte všetky možnosti, ktoré sa Vás týkajú!)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) nedostatočné predpoklady na vzdelávanie b) náklady na vzdelávanie c) nedostatočná podpora zo strany zamestnávateľa d) nedostatočná podpora zo strany úradu práce e) časová náročnosť vzdelávania, nevyhovujúci rozvrh hodín f) vzdialenosť g) rodinné povinnosti h) zdravie i) vek j) iné osobné dôvody k) nedostatočná ponuka vhodných vzdelávacích možností l) negatívne skúsenosti s predchádzajúcim vzdelávaním m) vzdelávanie, o ktoré som mal(a) záujem, bolo plne obsadené <i>(len pre I6)</i> n) vzdelávanie sa neuskutočnilo pre nedostatočný počet záujemcov <i>(len pre I6)</i> o) iné <i>(uvedte)</i>

Cieľom otázky je identifikovať všetky dôvody alebo prekážky, ktoré respondenta odradili, alebo mu vo vzdelávaní bránili. Opytovateľ položí respondentovi každú podotázku a) až l) resp. až n) samostatne a do dotazníka zaznačí len kladnú odpoveď respondenta.

Možnosť a) sa týka najmä požiadaviek na účasť, ktoré vyžaduje poskytovateľ vzdelávania. Pokrýva aj prípady, ak respondenta neprijali na VŠ, neurobil prijímacie skúšky, nesplnil kritérium na prijatie (aj z dôvodu, že nemal dokončený požadovaný stupeň vzdelania). Osobný pocit, bariéra respondenta, že na vzdelávanie nemal predpoklady patrí pod možnosť j) iné osobné dôvody. Nesplnenie kritéria veku patrí pod možnosť i) vek.

Možnosť b) napr. cena kurzu, školné je príliš vysoké a respondent si to nemôže dovoliť, štúdium v zahraničí je nákladné, osoba si nemohla dovoliť platiť za dve vzdelávacie aktivity.

Možnosť c) zahŕňa aj prípady, ak zamestnávateľ neposkytuje kvalitné informácie možnostiach vzdelávania alebo neponúka vhodné kurzy a školenia; neposkytuje požadované vzdelávanie, neumožňuje vzdelávanie v pracovnom čase a pod..

Možnosť d) zahŕňa aj prípady, ak zamestnanec / zamestnanci úradu práce neposkytujú kvalitné informácie o rekvalifikačných kurzoch a školeniach alebo neponúknu vhodné školenie; alebo ak úrad práce odmietol zaplatiť za vzdelávanie, ktoré si respondent našiel, a o ktoré požiadal.

Možnosť g) zahŕňa napr. materskú, resp. rodičovskú dovolenku, prerušenie štúdia kvôli dieťaťu, starostlivosti o rodinného príslušníka.

Možnosť h) súvisí so zdravotnými problémami a chorobou respondenta. Súvisí ako s fyzickým tak aj s duševným zdravím respondenta. V pandemickom období to mohlo byť aj zabránenie vzdelávania z dôvodu nakazenia sa koronavírusom.

Možnosť i) patrí sem nesplnenie podmienky veku na dané vzdelávanie, napr. respondent ešte nedosiahol vek na to, aby sa mohol stať študentom univerzity tretieho veku. Zahŕňa aj prípady, keď sa osoba cíti príliš stará alebo príliš mladá na vzdelávanie.

Možnosť j) - iné osobné dôvody zahŕňajú všetky osobné dôvody alebo prekážky, ktoré nie sú uvedené inde. Napr. nízka sebadôvera alebo motivácia začať vzdelávanie, nedostatok vytrvalosti, nedostatok jazykových znalostí, strach zo zlyhania, mentálny blok. V pandemickom období to mohol byť aj strach z nakazenia. Táto kategória sa zameriava na identifikáciu všetkých ostatných osobných dôvodov, na rozdiel od neosobných (t. j. vonkajších faktorov).

Možnosť k) cieľom tejto možnosti je zistiť, či respondent čelil problémom pri hľadaní vzdelávacej aktivity, ktorá by uspokojila jeho očakávania v oblasti (odbore), v ktorej sa chce vzdelávať. Napr. respondent nemohol študovať, pretože na VŠ neotvorili študijný odbor, o ktorý mal záujem. Táto možnosť nesúvisí s inými prekážkami, ako je napríklad vzdialenosť.

! NEPREHLIADNITE
Možnosti m) a n) sa týkajú len respondentov, ktorý sa <u>chceli</u> vzdelávať, t. j, položila sa im otázka I6. Respondentom, ktorí uviedli, že sa <u>nechceli</u> vzdelávať (I6*) sa tieto možnosti m) a n) neponúknu. V APV je to zabezpečené automaticky.
V prípade, ak respondent odpovie, že žiadna z vymenovaných možností a) až n) to nie je, a zároveň bližšie nešpecifikuje, čo ho motivovalo k tomuto vzdelávaniu, označí sa možnosť o) – iné. V tomto prípade sa do poznámky vždy vpíše odpoveď žiadna z vyššie uvedených možností (aj vrátane APV).
V prípade, ak osoba uvedie, že nevie alebo vyslovene odmietne na otázku odpovedať, potom v papierovom dotazníku ostane otázka I6, I6* nevyplnená a do APV sa označí možnosť neviem = ? alebo odmietam = !.

17	
Cieľová skupina	I2=1 al. I3=2 al. I4=1 al. I5=2
Referenčné obdobie	-
FILTER	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osoba v otázke I6, I6* uviedla <u>jednu</u> možnosť 1 ➤ osoba v otázke I6, I6* uviedla <u>viac ako jednu</u> možnosť 2 ➤ osoba v otázke I6, I6* neuviedla <u>ani jednu</u> možnosť 3

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

18	
Cieľová skupina	I7=2 Osoby, ktoré uviedli viac ako jednu možnosť a) až n)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	Vyberte hlavný dôvod resp. prekážku (<i>okrem možnosti o - iné</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ odpoveď a) až n) podľa I6, I6*

Opytovateľ do kolónky zaznamená písmeno identifikujúce tú prekážku a) až n), ktorú respondent považuje za hlavný dôvod, pre ktorý sa nevzdelával resp. nevzdelával viac. Ak sa osoba nevie rozhodnúť, ktorý z dôvodov je pre ňu hlavný, vyberie sa možnosť, ktorá sa v otázke nachádza vyššie v poradí.

! NEPRIEHLIADNITE	
Iný dôvod nemôže byť uvádzaný ako hlavný dôvod! Z tohto dôvodu si respondent s dvoma a viac dôvodmi vyberá len z možností a) až n).	
Ak by osoba aj napriek tomu chcela uviesť ako hlavný dôvod možnosť o) iné, potom to opytovateľ uvedie do poznámky (aj v rámci APV), a opýta sa respondenta na jeho 2. hlavný dôvod, resp. prekážku a odpoveď zaznamená do dotazníka.	

19	
Cieľová skupina	E1=1 al. F1=1 al. F3=1 al. F5=1 al. F7=1 (osoby vo vzdelávaní) al. I4=1 (osoby mimo vzdelávania, ktoré sa chceli vzdelávať) al. I5=2 (osoby mimo vzdelávania, ktoré sa nechceli vzdelávať z iných dôvodov)
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	V priebehu posledných 12 mesiacov ovplyvnil covid-19 Vaše vzdelávanie? Zaujímá nás kladný aj záporný vplyv covidu-19 na Vaše vzdelávanie v škole alebo na mimoškolské vzdelávanie (<i>okrem dodržiavania hygienických protipandemických opatrení</i>). <ul style="list-style-type: none"> ➤ áno 1 ➤ nie 2

Cieľom otázky je zistiť, ako koronavírus ovplyvnil respondentovo vzdelávanie nielen negatívnym, ale aj pozitívnym spôsobom.

Kód 1 sa použije napr. ak vzdelávanie bolo prerušené alebo zrušené z dôvodu lockdownu, karantény vyučujúceho, kvôli pandémie sa prešlo z prezenčnej na online formu výučby; ďalej ak sa osoba začala viac vzdelávať sama, nevzdelávala sa zo strachu z ochorenia, vzdelávanie bolo menej kvalitné. Patria sem aj prípady, ak osoba začala počas pandémie viac využívať online vzdelávanie, alebo ak sa po ukončení pandémie začala vzdelávať viac, aby dohnala zameškané, resp. osoba mala potrebu sa vzdelávať viac a pod..

Kód 2 sa použije aj pre vplyv dodržiavania hygienických protipandemických opatrení (napr. nosenie rúšok, respirátorov, meranie teploty, testovanie).

I10	
Cieľová skupina	I9=1
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>Akým spôsobom? (Uved'te <u>všetky</u> možnosti, ktoré sa Vás týkajú!)</p> <p>a) vzdelávanie bolo prerušené, preložené alebo zrušené jeho poskytovateľom (napr. z dôvodu lockdownu, choroby alebo karantény vyučujúceho, zlej pandemickej situácie)</p> <p>b) z dôvodu covid-19 bolo vzdelávanie poskytované inou formou, ktorá ma nezaujala</p> <p>c) vzdelávanie bolo zmenené na online, s čím som sa nevedel(a) vysporiadať</p> <p>d) začal som sa vzdelávať viac v škole alebo v rámci mimoškolského vzdelávania (napr. formou online kurzov, prednášok, súkromných hodín)</p> <p>e) najviac som sa vzdelával(a) formou samoštúdia</p> <p>f) bolo viac možností na online vzdelávanie a ja som to aj využil(a)</p> <p>g) prezenčného vzdelávania som sa nezúčastnil(a) zo strachu, že sa nakazím</p> <p>h) prezenčného vzdelávania som sa nezúčastnil(a) zo strachu, že nakazím druhých</p> <p>i) iné (uved'te)</p>

! NEPRIEHLIADNITE

V prípade, ak respondent odpovie, že žiadna z vymenovaných možností a) až h) to nie je, označí sa možnosť i) – iné. V tomto prípade sa do poznámky vždy vpiše odpoveď žiadna z vyššie uvedených možností (aj vrátane APV).

V prípade, ak osoba uvedie, že nevie alebo vyslovene odmietne na otázku odpovedať, potom v papierovom dotazníku ostane otázka I10 nevyplnená a do APV sa označí možnosť neviem = ? alebo odmietam = !.

4.2.10 MODUL J – NEINŠTITUCIONÁLNE VZDELÁVANIE

Neinštitucionálne vzdelávanie je zamerané na získavanie nových zručností a vedomostí, na obnovovanie a zdokonaľovanie schopností respondenta a prebieha v každodennom živote osoby, t. j. v rodine, v práci a vo voľnom čase. Je definované ako **zámerné** získavanie vedomostí alebo zručností. Ide o cieľavedomé vzdelávanie mimo formálneho a neformálneho vzdelávania, zahrňujúce samovzdelávanie. Je doplňujúcou formou formálneho a neformálneho vzdelávania, pričom si treba uvedomiť, že sa nejedná o náhodné vzdelávanie, ktoré si respondent neuvedomuje (pozri definíciu ďalej).

Náhodné vzdelávanie je neuvedomelá forma vzdelávania, ktoré každý človek získava vo svojom každodennom živote (sledovanie správ v TV, informácie získavané rozhovormi s ľuďmi a pod.) Toto vzdelávanie nie je predmetom zisťovania.

!UPOZORNENIE

Vzdelávanie, ktoré súviselo s už spomenutým formálnym alebo neformálnym vzdelávaním nás nezaujíma. Napr. príprava na vyučovanie, robenie domácich úloh, robenie projektov, samoštúdium na skúšky, prehliadky v rámci školských výletov sem nepatria.

Modul o neinštitucionálnom vzdelávaní sa začína sprievodným textom, ktorý je určený respondentovi, preto je mu ho nevyhnutné na úvod prečítať!

SPRIEVODNÝ TEXT:

Okrem vzdelávania v škole a mimoškolského vzdelávania (*s vyučujúcim formou rôznych kurzov, prednášok, školení, seminárov, súkromných hodín*) môžete vedomosti a zručnosti získavať alebo zlepšovať aj samoštúdiom alebo učením sa od niekoho iného, či už v práci alebo vo voľnom čase. Takéto vzdelávanie môže prebiehať náhodne (*bez toho aby sme si ho uvedomovali*), alebo plánovane s cieľom niečo sa naučiť. A práve tento cieleného a plánovaného učenia sa bude týkať nasledujúci blok otázok!

(Vzdelávanie, ktoré súviselo s Vaším školským alebo mimoškolským vzdelávaním nás nezaujíma. Napr. príprava na vyučovanie, robenie domácich úloh, robenie projektov, samoštúdium na skúšky, prehliadky v rámci školských výletov.)

J1	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
Otázka	<p>V priebehu posledných 12 mesiacov vzdelávali ste sa <u>úmyselne</u> v nejakej oblasti (t.j. toto vzdelávanie ste si naplánovali vopred s úmyslom naučiť sa niečo)</p> <p>a) učením sa od príbuzných, priateľov, kolegov, známych (aj online) <i>(napr. aj cielené učenie sa s priateľmi cez zdieľanie vedomostí al. zručností, cielene ste si dali kolegom alebo príbuzným vysvetliť problematiku týkajúcu sa nejakej oblasti Vášho záujmu, pracovného postupu)</i> <i>(kód 2= rozhovor s inými ľuďmi bez prvotného úmyslu niečo sa naučiť)</i></p> <p>b) samoštúdiom tlačených materiálov (napr. časopisov, odbornej literatúry, kníh, vedeckých článkov, manuálov, receptov, pracovných postupov) <i>(kód 2= čítanie tlače, kníh, časopisov bez prvotného úmyslu niečo sa naučiť)</i></p> <p>c) samoštúdiom na elektronických zariadeniach online alebo offline <i>(napr. pomocou počítača, tabletu, mobilu, čítačky kníh, TV, rádia, CD, DVD, patrí sem aj sledovanie vzdelávacích relácií, jazykových kurzov, dokumentov ak ste si ich zapli, pozerali s cieľom naučiť sa niečo)</i> <i>(kód 2= sledovanie TV novín, relácií, filmov bez prvotného úmyslu niečo sa naučiť)</i></p> <p>d) účasťou na prehliadkach (aj virtuálnych) so sprievodcom v historických, prírodných a priemyselných lokalitách (ako sú napr. múzeá, galérie, hrady, kostoly, pamiatky, výstavy, botanické záhrady, ZOO, pivovar, vinárstvo, farma) <i>(kód 2= prehliadky bez sprievodcu, návšteva pamiatok, múzeí len za účelom vyplniť voľný čas, urobiť si program na víkend bez úmyslu niečo sa naučiť)</i></p> <p>e) vo vzdelávacích centrách (ako sú napr. knižnice, archívy, informačné centrá)?</p> <p style="text-align: right;">Použite kódy: 1 - áno 2 - nie</p>

! UPOZORNENIE

Pri podotázkach nie je možné akceptovať odpovede neviem a odmietnutie.

Na túto otázku odpovedajú všetci respondenti vo veku od 18 až 69 rokov vrátane. Cieľom otázky je zistiť, či sa respondent zúčastnil niektorej z uvedených foriem neinštitucionálneho vzdelávania.

Otázka je zložená z piatich podotázok, ktorých cieľom je získať informácie o využívaní jednotlivých spôsobov neinštitucionálneho vzdelávania, pričom nie je dôležitý čas, ktorý respondent venoval tomuto spôsobu vzdelávania. Opytovateľ položí respondentovi každú

podotázku a) až e) samostatne a zaznačí odpoveď do dotazníka. Kód 1 v prípade kladnej odpovede a kód 2 v prípade zápornej odpovede. Respondent môže odpovedať na všetky podotázky a) až e) ako kladne, tak aj záporne.

J1 a) vzdelávanie učením sa od príbuzných, priateľov, kolegov, známych (aj online)

✓ Patrí sem:
- zámerne učenie sa od priateľov, príbuzných, spolužiakov alebo kolegov,
- doučovanie iba vo forme pomoci na základe priateľských, príbuzenských, pracovných alebo iných vzťahov,
- úmyselné zdieľanie informácií, cieleňá pomoc pri vysvetľovaní nejakej problematiky (<i>ak priamo nesúviselo s respondentovým formálnym alebo neformálnym vzdelávaním</i>),
- vzdelávacie skupiny a krúžky s cieľom spoločného vzdelávania v oblasti spoločného záujmu, sú organizované bez vyučovania a bez vyučujúceho (<i>ak priamo nesúviselo s respondentovým formálnym alebo neformálnym vzdelávaním</i>).

* Nepatrí sem:
- rozhovor s inými ľuďmi bez prvotného úmyslu niečo sa naučiť.
- vzdelávanie, ktoré súviselo s respondentovým formálnym alebo neformálnym vzdelávaním napr. učenie sa so spolužiakmi na skúšky, spoločné preberanie učiva a robenie domácich úloh.

J1 b) samoštúdium tlačných materiálov zahŕňa úmyselné študovanie tlačných materiálov napr. kníh, časopisov, novín, odborných materiálov, vedeckých článkov, manuálov.

* Nepatrí sem:
- čítanie tlače, kníh, časopisov bez prvotného úmyslu niečo sa naučiť,
- štúdium tlačných materiálov súvisiacich s respondentovým formálnym alebo neformálnym vzdelávaním napr. z dôvodu prípravy na skúšky, prípravy na vyučovanie, preberanie učiva z podkladov z vyučovania, robenie domácich úloh, povinné čítanie alebo literatúra požadovaná vyučujúcim.

J1 c) samoštúdium na elektronických zariadeniach online alebo offline zahŕňa štúdium pomocou počítača (online, offline), vzdelávanie pomocou online pripojenia sa na internet a webových stránok, štúdium pomocou využívania počítačov napr. zdokonaľovanie sa v jazyku pomocou PC nosičov. Patrí sem vzdelávanie sa prostredníctvom audiovizuálnych prostriedkov (napr. vzdelávanie pomocou MP3, CD nosičov, kompaktných diskov a DVD nosičov, zámerné sledovanie vzdelávacích relácií alebo jazykových kurzov, zámerné sledovanie správ a rôznych relácií v rozhlase, televízii a internete).

* Nepatrí sem:
- surfovanie na internete, sledovanie TV novín, relácií, filmov, počúvanie rozhlasu bez prvotného úmyslu niečo sa naučiť.

- surfovanie a vyhľadávanie na internete súvisiace s formálnym alebo neformálnym vzdelávaním z dôvodu napr. prípravou na vyučovanie, robenia domácich úloh, seminárnej práce, prezentácie a pod.

J1 d) vzdelávanie účasťou na prehliadkach (aj virtuálnych) so sprievodcom v historických, prírodných a priemyselných lokalitách (ako sú napr. múzeá, galérie, hrady, kostoly, pamiatky, výstavy, botanické záhrady, ZOO, pivovar, vinárstvo, farma). Prehliadky so sprievodcom zahŕňajú nielen osobného sprievodcu, ale aj návštevy s využitím audio-sprievodcu alebo tlačenej brožúry a prospektov pre návštevníkov s vopred určeným cieľom vzdelávať sa.

* Nepatrí sem:

- prehliadky bez sprievodcu,

- návšteva pamiatok, múzeí len za účelom vyplniť voľný čas, urobiť si program na víkend bez úmyslu niečo sa naučiť,

- prehliadky v rámci školských výletov.

J1 e) štúdium prostredníctvom vzdelávacích centier pokrýva návštevy centier s úmyslom vzdelávať sa napr. návšteva knižníc, archívov, múzeí, galérií, informačných centier, internetových kaviarní a pod., a tiež návšteva centier zameraných na určitú cieľovú skupinu obyvateľstva napr. nezamestnaných, žien, mladých ľudí, imigrantov, pričom jednou z ich funkcií je poskytovanie materiálov za účelom rozširovania si vedomostí napr. v oblasti podnikania (napr. informačné centrum pre malé a stredné podnikanie).

* Nepatrí sem:

- návšteva vzdelávacích centier ako knižnice, galérie, múzeá či archívy, ak súvisela s formálnym alebo neformálnym vzdelávaním respondenta.

Príklady:

- Katka sa 2x do týždňa stretáva so svojou kamarátkou Manuelou v kaviarni. Chce sa zdokonaľiť v španielčine, preto konverzujú po španielsky, J1a=1.

- Katka sa raz do týždňa stretáva so svojou kamarátkou Manuelou v kaviarni, aby sa porozprávali. Aby im nik nerozumel konverzujú po španielsky, J1a=2 (nejedná sa o vzdelávanie).

- Katka má 2x do týždňa hodiny konverzácie so svojou súkromnou učiteľkou španielčiny Manuelou, J1a=2 (jedná sa o neformálne vzdelávanie).

- Peter si kúpil taliančinu pre samoukov, každý deň sa z nej učí, aby na dovolenke mohol komunikovať v taliančine, J1b=1.

- Anna sa vo voľnom čase zaujíma o bylinky, na internete si vyhľadáva informácie o ich benefitoch na jednotlivé časti ľudského tela. J1c=1.

- Anna má na hodinu biológie pripraviť prezentáciu o benefitoch bylín na jednotlivé časti ľudského tela. Informácie čerpá na internete. J1c=2.

- Katka pozerá film v angličtine s cieľom zdokonaľiť sa a lepšie rozumieť hovorovej angličtine, J1c=1.

- Katka sa učí angličtinu sledovaním jazykového kurzu v televízii, J1c=1.

- Katka pozerá film v angličtine kvôli svojmu obľúbenému hercovi len pre zábavu, J1c=2.

- Peter sa chystá uvariť jedlo. Chce sa naučiť nový spôsob varenia a hľadá recept na internete, aby sa naučil tento nový spôsob varenia. Potom uvarí jedlo. Ide o zámerné učenie a preto sa považuje za neinštitucionálne vzdelávanie, v tomto prípade J1c=1.
- Peter varí jedlo. V polovici varenia potrebuje informácie o niektorých surovinách, preto na internete hľadá recept na konkrétne jedlo a rieši problém. Nejedná sa o zámerné učenie, a preto J1c=2.
- Jozef navštívil cez víkend galériu bez odborného výkladu a sprievodcu, J1d=2.
- Jozef navštívil galériu, a pretože mal záujem aj o odborný výklad, požičal si audio sprievodcu, J1d=1.
- Hana navštívila cez víkend botanickú záhradu, popri prechádzke záhradou spoznala nové druhy rastlín, J1d=2.
- Hana navštívila ZOO, lebo chce svoje deti naučiť niečo o plazoch. Aby im vedela niečo o nich bližšie povedať, dopredu si naštuduje informácie o plazoch z prospektov ZOO, J1d=1.
- Lenka navštívila galériu, chcela sa zdokonaľiť a získať nové znalosti o zbierke Martina Benku, priplatila si za individuálneho sprievodcu (J1d=1).
- Lenka je na dovolenke, vo voľnom čase navštívila historické múzeum bez využitia akéhokoľvek sprievodcu, J1d=2.
- študovanie historických listín a spisov v archívoch alebo v knižniciach. V tomto prípade bude kód 1 použitý nielen v otázke J1b, ale aj v otázke J1e (respondent použil dve formy vzdelávania - študovanie tlačených materiálov a návštevu archívu).
- študent histórie Jozef navštívil archív, kde vyhľadával podklady do svojej ročníkovej práce, J1e=2.

J2	
Cieľová skupina	-
Referenčné obdobie	-
FILTER	<ul style="list-style-type: none"> > osoba v otázke J1 <u>uviedla</u> kód 1 aspoň v jednej možnosti a) až e) 1 > osoba v otázke J1 <u>neuviedla</u> kód 1 ani v jednej možnosti a) až e) 2

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

J3	
Cieľová skupina	J1a=1 alebo J1b=1 alebo J1c=1 alebo J1d=1 alebo J1e=1.
Referenčné obdobie	12 mesiacov predchádzajúcich dňu rozhovoru
FILTER	<p>Vzdelávali ste sa aspoň v jednom prípade <u>hlavne</u> z pracovných dôvodov? (napr. získavanie vedomostí alebo zručností pre svoje súčasné či budúce povolanie a pod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> > áno 1 > nie 2

Cieľom je zistiť, či aspoň jedna respondentova aktivita neinštitucionálneho vzdelávania sa uskutočnila z pracovných dôvodov.

Kód 1 sa použije, ak sa respondent zúčastnil aspoň jednej vzdelávacej aktivity s cieľom získať vedomosti a nové zručnosti pre súčasné alebo budúce zamestnanie, získať vyššiu mzdu alebo príjem, zvýšiť šancu zamestnať sa alebo nájsť si novú prácu, dosiahnuť povýšenie, získať lepšie pracovné príležitosti alebo úlohy, zlepšiť si svoj pracovný výkon, znížiť možnosť straty zamestnania, začať podnikat' a pod..

Kód 2 sa použije v prípade, ak sa respondent ani jednej vzdelávacej aktivity nezúčastnil hlavne z pracovných dôvodov. To znamená každá jedna bola realizovaná hlavne z osobných dôvodov, napr. rozšírenie si vedomostí o téme, ktorá respondentu zaujíma, ďalej získať, resp. rozšíriť si poznatky alebo zručnosti užitočné pre každodenný život, pre zábavu, rozvíjanie svojich záľub a voľnočasových aktivít.

Príklady:

Peter sa počas posledných 12 mesiacov vzdelával v rámci neinštitucionálneho vzdelávania nasledujúcimi spôsobmi:

- kúpil si francúzštinu pre samoukov, každý deň sa z nej učil, aby na dovolenke mohol komunikovať vo francúzštine (osobné dôvody),

- je fanúšikom Picassa, preto navštívil múzeum Picassa s audio sprievodcom v Paríži (osobné dôvody),

- 2x do týždňa sa stretáva s kolegom, ktorý je rodený Angličan, v kaviarni. V práci potrebuje angličtinu, preto potrebuje konverzovať v angličtine (pracovný dôvod).

Nakoľko aspoň jedna vzdelávacia aktivita Petra bola hlavne z pracovného dôvodu, použije sa kód 1.

4.2.11 MODUL K – JAZYKOVÁ ZDATNOSŤ

K1	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	-
Otázka	<p>Aký je Váš materinský jazyk? (<i>pozri číselník jazykov</i>) <i>(Ak respondent ovláda len jeden materinský jazyk, pre 2. jazyk uveďte kód 000.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. jazyk - 2. jazyk

Cieľom otázky je identifikovať materinský jazyk respondenta. Opytovateľ zaznamená spontánnu odpoveď respondenta. Ak respondent má len jeden materinský jazyk, pre 2. jazyk uveďte kód 000. Pri vypĺňaní papierového dotazníka opytovateľ nemusí vyhľadať kód pre príslušný materinský jazyk. Stačí, ak si len poznačí, o aký jazyk sa jedná, pretože pri nahrávaní do elektronického dotazníka mu program tento kód automaticky ponúkne.

V prípade, ak sa v číselníku príslušný jazyk nenachádza, opytovateľ vyberie kód „OT1 Ostatné, iné jazyky - 1. iný jazyk“ a do spinky zaznamená názov tohto jazyka.

Materinský jazyk alebo **materinská reč** je pojem, ktorým sa najčastejšie označuje prvý jazyk, ktorý sa daná osoba naučila vo svojom živote, výborne mu rozumie, je schopná v ňom komunikovať a flexibilne ho používať aj v čase uskutočnenia rozhovoru.

!UPOZORNENIE	
Materinský jazyk sa nesmie interpretovať ako jazyk matky, pretože vo viacjazyčných domácnostiach môže byť jazyk otca viac dominantný, nakoľko sa používa pre komunikáciu v domácnosti.	
U osôb, ktorým zomreli rodičia, keď boli ešte deťmi, sa za materinský jazyk považuje jazyk, ktorý používali ich adoptívni rodičia alebo poručníci.	
Materinský jazyk nemusí byť nevyhnutne len jeden. Tento prípad sa môže týkať viacjazyčných domácností, kde komunikácia prebiehala rovnocenne v oboch jazykoch. V tomto prípade respondent má viac ako 1 materinský jazyk.	

K2	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	<p>Koľkými jazykmi hovoríte alebo koľkým jazykom rozumiete, aj keď len trochu? <i>(okrem materinského)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ počet jazykov ➤ žiadny <p style="text-align: right;">0</p>

V dotazníku sa zámerne nepoužíva pojem „cudzí jazyk“ na označenie iného jazyka ako materinského, aby to nebolo nesprávne pochopené respondentmi národnostných menšín alebo osobami z odlišného kultúrneho prostredia, kde je prirodzené komunikovať viacerými

jazykmi, a preto ich nepovažujú za cudzie. Napr. osoba narodená českým rodičom uvedie ako materinský jazyk češtinu, ale nakoľko žije na Slovensku od svojho narodenia, slovenský jazyk nepovažuje za cudzí. Podobne, u osôb narodených v krajinách, kde je používaných viacero úradných jazykov môže byť zavádzajúce označovať tieto jazyky ako „cudzie jazyky“, v prípade ak sa nezhodujú s materinským jazykom (jazykmi).

K3	
Cieľová skupina	K2≥1
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	<p>Uved'te tieto jazyky (<i>pozri číselník jazykov</i>).</p> <p>(<i>Ak ovládate viac ako 7 jazykov, uved'te 7 najlepšie ovládaných jazykov.</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. jazyk (<i>ak ovláda len jeden jazyk (K2=1), chod' na K5</i>) - 2. jazyk - 3. jazyk - 4. jazyk - 5. jazyk - 6. jazyk - 7. jazyk

V prípade, ak sa v číselníku príslušný jazyk nenachádza, opytovateľ vyberie príslušný kód OT1 až OT7 pre ostatné, iné jazyky a do spinky zaznamená názov tohto jazyka.

K4	
Cieľová skupina	K2≥2
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	<p>Ktorý z týchto jazykov ovládate najlepšie? (<i>okrem materinského</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ najlepšie ovládaný jazyk

Z jazykov, ktoré respondent vymenoval v predchádzajúcej otázke K3 si vyberie ten, o ktorom si myslí, že ovláda najlepšie. Stačí, ak si opytovateľ len poznačí o aký jazyk sa jedná, pretože pri nahrávaní do elektronického dotazníka mu program príslušný kód automaticky ponúkne. V prípade, ak sa v číselníku príslušný jazyk nenachádza, opytovateľ vyberie príslušný kód OT1 až OT7 pre ostatné, iné jazyky a do spinky zaznamená názov tohto jazyka.

K5	
Cieľová skupina	K2≥1
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	<p>Ako ovládate tento jazyk?</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ takmer vôbec (<i>nemám skoro žiadne znalosti</i>) 1 ➤ ako začiatočník * 2 ➤ ako stredne pokročilý ** 3 ➤ ako pokročilý ***. 4

Cieľom otázky je zistiť, na akej úrovni respondent ovláda vybraný jazyk. Určí sa na základe respondentovho samohodnotenia, t. j. ako osoba sama vníma, resp. posudzuje svoju úroveň tohto jazyka.

Pomôcka pre určenie jazykovej zdatnosti:

Kód 2 - začiatočník - pri počúvaní rozumiem známym slovám, základným frázam týkajúcich sa môjho bezprostredného okolia, ak je reč jasná a pomalá. Pri čítaní rozumiem známym slovám a jednoduchým vetám. Dokážem klásť a odpovedať na jednoduché otázky na základné témy. Pri rozprávaní dokážem využívať jednoduché frázy a opísať miesto, kde žijem a ľudí, ktorých poznám. Dokážem napísať krátky text a vyplniť jednoduchý formulár napr. na letisku či v hoteli.

Kód 3 - stredne pokročilý - pri počúvaní dokážem pochopiť podstatu hovoreného slova. Rozumiem zmyslu rozhlasových alebo televíznych programov, ak je prejav relatívne pomalý a jasný. Pri čítaní rozumiem textom týkajúcich sa každodennej slovnej zásoby alebo mojej práce. Porozumiem opisom udalostí a pocitov. Pri komunikácii viem zvládnuť väčšinu bežných situácií. Pri rozprávaní nemám problém stručne opísať dej filmu alebo knihy, jednoducho prezentovať svoje názory, predstavy a skúsenosti. Dokážem napísať osobný list alebo jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mi známe.

Kód 4 - pokročilý - rozumiem dlhšej reči a bez námahy porozumiem filmom a televíznym programom. Pri čítaní rozumiem dlhým a zložitým textom, odborným článkom aj keď sa nevzťahujú na moju oblasť. Vyjadrujem sa plynulo a spontánne, dokážem presne sformulovať svoje myšlienky a názory, využívam jazyk účinne pre spoločenské a profesijné účely. V ústnom prejave viem jasne a podrobne opísať zložité témy. V písomnom prejave viem dobre usporiadať text, jasne a odborne vyjadriť svoje stanoviská. Dokážem písať o zložitých témach a zdôrazniť, čo pokladám za najdôležitejšie.

K6	
Cieľová skupina	K2≥1
Referenčné obdobie	-
FILTER	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osoba ovláda <u>jeden</u> jazyk (K2= 1) 1 ➤ osoba ovláda <u>dva</u> jazyky (K2= 2) 2 ➤ osoba ovláda <u>viac ako dva</u> jazyky (K2>2) 3

V papierovom dotazníku definuje filter odskok konkrétnej skupiny respondentov. V APV je odskok zabezpečený automaticky.

K7	
Cieľová skupina	K2>=3
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Ktorý je Váš druhý najlepšie ovládaný cudzí jazyk? (<i>okrem materinského</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ 2. najlepšie ovládaný jazyk

Zo zvyšných jazykov si respondent vyberie ten, o ktorom si myslí, že ovláda najlepšie.

K8	
Cieľová skupina	K2>=2
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Ako ovládate tento jazyk? <ul style="list-style-type: none"> ➤ takmer vôbec (<i>nemám skoro žiadne znalosti</i>) 1 ➤ ako začiatočník * 2 ➤ ako stredne pokročilý ** 3 ➤ ako pokročilý ***. 4

Pozri pokyny k otázke K5.

4.2.12 MODUL L – ZDRAVIE

L1	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Ako by ste ohodnotili Vaše zdravie? Je vo všeobecnosti <ul style="list-style-type: none"> ➤ veľmi dobré 1 ➤ dobré 2 ➤ uspokojivé (<i>ani dobré ani zlé</i>) 3 ➤ zlé 4 ➤ veľmi zlé 5

Otázku opytovateľ kladie spolu s odpoveďami a respondent sa sám rozhodne, ktorú odpoveď si vyberie. Do úvahy berieme všeobecný zdravotný stav založený na fyzickom a duševnom zdraví, nie momentálne zdravotné problémy.

L2	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Obmedzuje Vás nejaký zdravotný problém pri činnostiach, ktoré ľudia zvyčajne robia napr. doma, na záhrade, v práci, v škole, pri športovaní a pod.? <ul style="list-style-type: none"> ➤ áno, veľmi 1 ➤ áno, ale nie veľmi 2 ➤ nie 3

Cieľom tejto a nasledujúcej otázky je zistiť dlhodobé zdravotné problémy spolu s následkami rôznych zranení, ktoré obmedzujú respondenta pri každodenných činnostiach. Kód 2 by si mal vybrať respondent, ktorý je schopný každodenné činnosti vykonávať s určitými ťažkosťami.

L3	
Cieľová skupina	L2=1, 2
Referenčné obdobie	Ku dňu rozhovoru
Otázka	Trvá toto obmedzenie najmenej posledných 6 mesiacov? <ul style="list-style-type: none"> ➤ áno 1 ➤ nie 2

Obmedzenie neberieme do úvahy v prípade, keď toto zdravotné obmedzenie trvá kratšie ako 6 mesiacov a aj napriek tomu, že osoba vie, že bude trvať dlhšie ako pol roka.

4.2.13 MODUL M – ČISTÝ MESAČNÝ PRÍJEM DOMÁCNOSTI

Záverečný blok dotazníka je zameraný na zistenie **čistého mesačného príjmu domácnosti**, v ktorej respondent žije.

M1	
Cieľová skupina	Všetky osoby vo veku od 18 do 69 rokov vrátane
Referenčné obdobie	-
Otázka	Aký je súčasný priemerný čistý mesačný príjem Vašej domácnosti? ➤ do 449 Eur 1 ➤ 450 - 699 Eur 2 ➤ 700 - 849 Eur 3 ➤ 850 - 999 Eur 4 ➤ 1 000 - 1 199 Eur 5 ➤ 1 200 - 1 399 Eur 6 ➤ 1 400 - 1 599 Eur 7 ➤ 1 600 - 1 899 Eur 8 ➤ 1900 - 2 299 Eur 9 ➤ 2 300 Eur a viac 10

Respondent si vyberie jednu z možností rozsahu príjmu domácnosti.

Čistý mesačný príjem domácnosti je hrubý príjem po odpočítaní platených daní a povinného sociálneho a zdravotného poistenia a dôchodkového sporenia. V otázke sa pýtame na príjmy všetkých členov hospodáriacej domácnosti. Do príjmu domácnosti sa započítavajú tieto príjmy:

- príjmy zo zamestnania: mzda alebo plat, jednotlivé príplatky k platu alebo mzde ako napr. príplatky za nadčasy, za nočnú alebo víkendovú prácu, odmeny a pod.;
- príjmy z podnikania SZČO: respondent uvedie odhad disponibilných príjmov po odpočítaní výdavkov na podnikanie, prípadne sem môže uviesť odhad mesačného zisku Negatívny príjem (strata) sa vykáže ako nulový príjem;
- príjmy z brigád,
- príjmy zo sociálnych dávok: dávky v nezamestnanosti, rodinné dávky a prídavky na deti, starobné dôchodky, pozostalostné, invalidné dôchodky, príplatky pre sociálne vylúčených, dávky v hmotnej núdzi, sociálne a prospechové štipendiá;
- príjmy z investícií a kapitálu (vlastníctva majetku, sporenia, akcií, podielov);
- príjem z prenájmu majetku (bytu alebo domu) alebo pozemkov;
- transfery príjmov z iných domácností, napr. platenie výživného,.

Ak majú príjmy nepravidelný charakter, upravte ich na mesačný príjem!

Kód 1 sa označí aj v prípade, ak domácnosť nemala žiadny príjem.

4.2.14 ZÁVER DOTAZNÍKA

Na záver zisťovania opytovateľ zaznamená dĺžku zisťovania v minútach.

VŠEOBECNÉ POKYNY PRE PRÁCU OPYTOVATEĽA V TERÉNE

Riešitelia:

Sekcia 16000, odbor 16600, oddelenie 16690:

Danica Tureková
Darina Ďuricová
Lenka Striežovská
Zuzana Varivodová

VŠEOBECNÉ POKYNY PRE PRÁCU OPYTOVATEĽA V TERÉNE

Poslanie opytovateľa

Úloha opytovateľa v zisťovaniach vykonávaných Štatistickým úradom SR je veľmi dôležitá. Opytovatelia ako jediní prichádzajú do kontaktu s respondentmi priamo v teréne a úspešnosť zisťovania závisí do veľkej miery od ich schopností komunikovať s domácnosťami a získať ich pre spoluprácu. Schopnosti opytovateľov vykonávať rozhovor majú rozhodujúci význam pre úspešnosť každého zisťovania alebo prieskumu. Každý opytovateľ by si mal osvojiť presvedčovacie taktiky a snažiť sa neustále vylepšovať svoje vlastné schopnosti pri vykonávaní rozhovoru v domácnosti.

Každé zisťovanie znamená výzvu pre opytovateľov v dvoch základných oblastiach. Prvou oblasťou je získanie dôvery a spolupráce s respondentom v zisťovaní. Pre naplnenie tejto výzvy je potrebné vysvetliť respondentovi poslanie zisťovania, ktoré opytovateľ realizuje a zároveň zodpovedne zaobchádzať s odpoveďami respondentov (vrátane osobných údajov). Druhou oblasťou je profesionálny prístup opytovateľa k svojej práci. Znamená to zaznamenať každú odpoveď respondenta tak, aby zodpovedala skutočnosti. Každý opytovateľ zároveň zodpovedá za bezpečný prenos získaných dát na ďalšie spracovanie.

1. Opytovateľ

Každý opytovateľ odboru štatistik terénnych zisťovaní má svoje úlohy a zodpovednosti. Úlohy opytovateľa vyplývajú z charakteru konkrétneho zisťovania, ktoré vykonáva. Opytovateľ má zároveň povinnosť pristupovať k zisťovaniu zodpovedne a profesionálne. Konkrétny zoznam zodpovedností opytovateľa je popísaný v bodoch nižšie.

1.1 Príprava zisťovania

Pred zahájením vlastného zisťovania musí opytovateľ vykonať nasledovné prípravné práce zabezpečujúce jeho hladký priebeh:

- opytovateľ musí byť dobre oboznámený s účelom AES, musí pochopiť jeho význam a stotožniť sa s ním, aby mohol respondentom presvedčivo zdôvodniť celú akciu, pri ktorej ich žiada o spoluprácu.
- musí si svedomito preštudovať dotazníky a metodické pokyny, aby dokonale poznal ich obsah, význam jednotlivých otázok a charakter možných odpovedí. Dôkladná príprava je zárukou, že sa priebeh rozhovoru nebude zbytočne predlžovať a opytovateľ bude schopný pohotovo reagovať na odpovede respondentov. Vedenie rozhovoru nesmie vyvolať dojem nedostatočnej profesionálnej pripravenosti opytovateľa.
- v týždennom pláne opytovateľa by mala byť dodržaná základná zásada, že pre nevyhnutné koordinačné práce, porady, školenia, konzultácie, prípravné činnosti, spracovanie výsledkov

a ďalšie činnosti dôležité pre úspešnosť AES, si je potrebné vyhraďiť 1 deň v každom týždni (odporúčame 5. deň v týždni).

- odporúča sa, aby si opytovateľ pravidelne vypracovával plán zabezpečenia zisťovania vo vybraných bytoch, a to vždy na obdobie nasledujúceho týždňa zisťovania. Plán by mal obsahovať:
  - dopravné spojenie do jednotlivých obcí, podľa plánovaného času zisťovania
  - rozvrhnutie zisťovania vybraných bytov z vybraných obcí do jednotlivých dní týždňa.

Pri určovaní doby návštevy je potrebné počítať s tým, že pre podstatnú časť rozhovorov je najvhodnejšia doba na zisťovanie popoludie a podvečer, aj keď určité typy domácností je vhodnejšie navštíviť v dopoludňajších hodinách (domácnosti dôchodcov, domácnosti s osobou na materskej dovolenke, domácnosti s pracujúcimi na zmeny a pod.).

- Je vhodné vopred si pripraviť ako pomôcku pri otázkach s rozsiahlejšími možnosťami odpovedí sadu samostatných kartičiek, ktoré predložíte respondentovi, aby mohol súčasne vizuálne sledovať ponúkané odpovede. Využitie týchto pomôcok je vhodné zvážiť podľa situácie a skúsenosti opytovateľa.
- Vopred je potrebné vyplniť pracovné formuláre a identifikačnú časť dotazníkov doposiaľ známymi identifikátormi.

Súborom spravodajských jednotiek pre AES je „Výberový súbor bytov“. Vzorku respondentov bude tvoriť cca 5 000 osôb vo veku 18 - 69 rokov. Každý vybraný byt vo výberovom súbore je určený nasledujúcimi charakteristikami:

- **kód opytovateľa** - číslo identifikujúce opytovateľa
- **identifikátor bytu (ID)** - jedinečné označenie bytu v rámci výberového súboru
- **kraj**
- **okres**
- **názov okresu**
- **kód obce**
- **názov obce**
- **ZSJ** - základná sídelná jednotka
- **názov ZSJ**
- **súpisné číslo**
- **ulica**
- **orientačné číslo**
- **číslo bytu**
- **typ domu**
- **pohlavie**
- **vek**
- **veková skupina (VEKSK)**
- **vzdelanie**
- **ekonomická aktivita (EKAKT)**

SSJ je pevnou súčasťou APV a opytovateľ si nakopíruje svoje SSJ pri inštalácii APV AES22. Pre opytovateľov v teréne slúži ako pomôcka tlačivo „Zoznam vybraných bytov“.

Tlačivo opytovateľ použije aj na komunikáciu s mestskými a obecnými úradmi. Opytovateľ si zistí obývanosť bytu, vlastníka alebo užívateľa bytu a následne ho osloví. V prípade, že byt je neobývaný, neexistuje, vyberá substitučný byt v zmysle pokynov (pozri bod 1.4).

Pri rozpise je potrebné dodržať nasledovné pravidlá:

- spravodajské jednotky ležiace geograficky blízko seba by sa mali zaraďovať do jedného referenčného týždňa (úspora cestovných nákladov)
- pre zvýšenie efektivity práce odporúčame, aby si opytovateľ pred samotnou návštevou pomocou internetových máp vyhľadal pozíciu bytu (ulica, súpisné číslo), poprípade vytlačil situačnú mapku.

1.2 Termín zisťovania

Opytovateľ vykoná AES zisťovanie v domácnostiach vybraného bytu v období od 1. júla do 30. novembra 2022.

Je povinnosťou zodpovedných vedúcich pracovníkov jednotlivých oddelení odboru 16600 zabezpečiť nerušený priebeh zisťovania AES v prípade, že opytovateľ nemôže vykonať zisťovanie v uvedenom termíne (z dôvodu čerpania dovolenky, PN, OČR a pod.).

1.3 Vyhľadávanie bytov

Pred začiatkom zisťovania odporúčame skontaktovať sa s obecným úradom obce, v ktorej sa uskutoční štatistické zisťovanie. V rámci možností vopred zistiť informácie, ktoré môžu uľahčiť zisťovanie, a ktoré sú potrebné pre nadviazanie kontaktu s bytovou domácnosťou (napr. overiť obývanosť bytu, zistiť meno užívateľa bytu a pod.).

Opytovatelia navštívia všetky byty z hlavného výberu. Každá budova vo výberovej vzorke je jednoznačne identifikovateľná na základe adresy – buď prostredníctvom kombinácie obec + súpisné číslo, alebo cez obec + ulica + orientačné číslo. V prípade, že adresa nemá uvedenú ulicu a orientačné číslo a budova je prostredníctvom súpisného čísla ťažko dohľadateľná, pomôže mapa <https://zbgis.skgeodesy.sk/mkzbgis/sk/zakladna-mapa>. V budovách s viacerými bytmi je na dohľadanie konkrétneho bytu potrebné použiť aj číslo bytu. Môžu vzniknúť viaceré scenáre:

- číslo bytu je správne a byt je dohľadateľný – v takom prípade navštívi opytovateľ daný konkrétny byt,
- číslo bytu je správne, ale byt nie je dohľadateľný, prípadne je číslo bytu nesprávne alebo neuvedené:
  - ak sú pred vchodom zvončky, opytovateľ zvolí prvý zvonček v poradí
  - ak pred vchodom nie sú zvončky, opytovateľ zvolí byt na najvyššom poschodí.

Podľa charakteru zisťovania budú opytovateľovi vyplývať ďalšie úlohy počas obdobia zisťovania údajov – pravidelný monitoring navštívených domácností a získaných údajov zasielaný podľa metodických pokynov konkrétneho zisťovania.

1.4 Výber substitučného bytu

Ak je pred zahájením vlastného zisťovania jednoznačne zrejmé, že vybraný byt nemôže byť zisťovaný, nahradí sa substitučným bytom **podľa registra substitučných bytov**. Pre vybraný byt z riadneho výberu sa vyberie príslušný kód výsledku návštevy, prečo nemohol byť byt vyšetrený.

Ku každému bytu z hlavného výberového súboru prislúcha jeden substitučný byt nachádzajúci sa v rovnakej základnej sídelnej jednotke a obsahujúci osobu z rovnakej vekovej skupiny ako osoba z hlavného výberu.

Opytovateľ sa snaží získať odpoveď od každej jednotky zo základného výberového súboru. V prípade, že sa mu to po 3 pokusoch nepodarí alebo daná domácnosť kategoricky odmietne odpovedať, byt zo základného výberového súboru neexistuje alebo je neobývaný, navštívi namiesto každej neodpovedajúcej alebo nerelevantnej domácnosti jej substitučnú, pričom pri získavaní odpovede od nej postupuje rovnako, ako v prípade domácnosti zo základného súboru. V prípade, že sa mu nepodarí získať odpoveď od substitučnej domácnosti, **nenahrádza ju žiadnou ďalšou**. V prípade odmietnutia sa už ďalšia návšteva neuskutoční a v APV sa nahráva výsledok zisťovania – „odmietnutie spolupráce“.

APV obsahuje zabudovaný register bytov z riadneho aj substitučného výberového súboru.

1.5 Úlohy opytovateľa pri zisťovaní údajov

Pri zisťovaní údajov by opytovateľ mal:

- vyhľadať adresu domácnosti podľa zoznamu domácností vybraných do zisťovania (súbor spravodajských jednotiek). Domácnosť je spravidla navštívená osobne, pričom návšteve predchádza písomné kontaktovanie domácnosti vo forme listu o návšteve opytovateľa resp. telefonické kontaktovanie domácnosti
- vybrať respondenta podľa stanovených kritérií (t. j. najbližšie k veku pre danú vekovú skupinu)
- presvedčiť respondenta/domácnosť k účasti na zisťovaní
- získať, zaznamenať a následne skontrolovať údaje
- odovzdať získané údaje na ďalšie spracovanie v termínoch podľa harmonogramu AES pre daný rok

1.6 Zodpovednosti opytovateľa pri zisťovaní údajov

Opytovateľ:

- by mal mať pre respondenta pripravený okruh dôvodov, prečo sa na zisťovaní zúčastniť a mal by byť schopný presvedčiť respondenta podľa toho, ako bude reagovať

- musí ovládať všetky pokyny, manuály a postupy zisťovania, ktoré realizuje
- musí rozumieť obsahu dotazníka a všeobecným definíciám hlavných pojmov
- číta, prípadne vysvetľuje otázky v dotazníku, aktívne počúva a je pripravený pomôcť pri porozumení otázky
- nesmie akýmkoľvek spôsobom ovplyvňovať odpovede respondenta
- zaznamenáva odpovede, robí poznámky a odpovede si v prípade potreby si odpovede aj overuje, ak to je potrebné
- dohliada na bezpečnosť a dôvernosť získaných údajov, bezpečnosť dotazníkov, poznámok a elektronických nástrojov slúžiacich na zisťovanie (tablet, notebook)
- pomocou manuálu a školení sa snaží vylepšiť svoje presvedčovacie taktiky a technickú odbornosť pri vykonávaní rozhovoru
- pravidelne komunikuje so svojim nadriadeným o úspešnosti zisťovania, aby mohli byť prijaté operatívne rozhodnutia týkajúce sa zisťovania.

1.7 Správanie sa úspešného opytovateľa

Pre vykonanie úspešného rozhovoru by mal opytovateľ okrem profesionálneho prístupu vytvoriť správne podmienky, a to hlavne nasledovnými činnosťami:

- urobí dobrý dojem hneď od začiatku (predstaví sa slušným spôsobom, je vhodne oblečený, usmieva sa)
- správne artikuluje, rozpráva vládne, je úctivý, zdvorilý a ohľaduplný
- čaká pred vchodom do obydľia, pokiaľ nie je vyzvaný na vstúpenie do obydľia
- nepreukazuje, že je znechutený nedostatkom dôvery u respondenta, snaží sa pochopiť jeho obavy a zmierniť možné znepokojenie
- na konci rozhovoru nezabudne respondentovi poďakovať za jeho účasť na zisťovaní a záujem

Pri zisťovaní v teréne môže opytovateľ čeliť rozličným situáciám. V každom prípade by mal opytovateľ ostať pokojný a rozvážny. Odporúča sa nebrať odpovede respondenta osobne a snažiť sa vytvoriť vierohodné podmienky pripomínaním účelu zisťovania respondentovi počas kladenia otázok z dotazníka.

2. Rozhovor

2.1 Kontaktovanie respondentov

Pri väčšine zisťovaní realizovaných odborom štatistiky terénnych zisťovaní Štatistického úradu SR je prvotný kontakt opytovateľa s respondentom vykonaný v obydľí domácnosti. V rámci prvotného kontaktu opytovateľa s domácnosťou je nevyhnutné predstavenie seba, ako aj organizácie, ktorú opytovateľ zastupuje (ŠÚ SR). Odozva respondenta sa môže líšiť

v závislosti od konkrétnej situácie. Opytovateľ by sa mal snažiť vynásť v rôznych situáciách, ktoré môžu teoreticky nastať:

- v prípade odmietnutia vysvetliť znovu účel zisťovania a dôležitosť informácií získaných v zisťovaní pre formovanie hospodárskej a finančnej politiky štátu
- navrhnúť stretnutie v iný deň alebo v inom čase, ktorý viac vyhovuje respondentovi (ak respondentovi vyhovujú večerné hodiny mal by byť opytovateľ schopný prispôbiť sa)
- pri osobnom stretnutí nosí opytovateľ pri sebe služobný preukaz ŠÚ SR, poverenie opytovateľa, občiansky preukaz prípadne ďalšie materiály týkajúce sa zisťovania – brožúrky, kontaktné údaje (telefón, mail) na kompetentných pracovníkov ŠÚ SR, u ktorých si respondenti môžu overiť informácie o zisťovaní

Podľa charakteru zisťovania je vhodné domácnosti pred samotným rozhovorom kontaktovať formou listu, v ktorom je uvedený termín prvej návštevy opytovateľa v domácnosti, účel a význam realizovaného zisťovania, kontaktné údaje na kompetentného zamestnanca, u ktorého je možné overiť príslušnosť opytovateľa k ŠÚ SR. Domácnosť má možnosť kontaktovať opytovateľa a dohodnúť si vhodný termín na návštevu v domácnosti. Podobné listy posielala odbor štatistiky terénnych zisťovaní aj na mestá a obce, kde informuje o realizácii zisťovania na území mesta alebo obce. Samospráva môže ďalej svojimi prostriedkami informovať občanov o možných návštevách opytovateľov v domácnostiach.

Zo skúseností opytovateľov je známe, že cesta k vykonaniu úspešného rozhovoru vedie iba cez získanie spolupráce kontaktovaných osôb a respondentov. Správna vzájomná komunikácia uľahčí zber kvalitných údajov od respondentov. Každý opytovateľ si musí nájsť svoj vlastný štýl a prístup k rôznym respondentom. Hlavným cieľom pri získaní spolupráce je efektívne odvrátenie každého odmietnutia. Respondenti, ktorí odmietnu účasť na zisťovaní už pri prvom kontakte s opytovateľom, môžu mať reálny záujem o účasť na zisťovaní, no nerozumejú jeho významu. Možno by sa aj chceli zúčastniť, ale momentálne nemajú na to čas. Môžu byť znechutení dotieravými marketingovými aktivitami a myslia si, že realizované zisťovanie je jednou z takých aktivít. Môžu mať tiež obavy zo zabezpečenia dôvernosti poskytnutých údajov. Takéto obavy nastávajú hlavne v zisťovaniach, ktoré sa týkajú financií u osôb a domácnosti. Získanie respondenta na spoluprácu nie je prinútenie respondenta, aby robil to, čo on sám urobiť nechce. Opytovateľ musí správne pochopiť znepokojenie respondenta, vypočúť si obavy a podľa toho ďalej správne nasmerovať rozhovor. Ak opytovateľ správne rozpozna prípadné obavy a dokáže rýchlo reagovať, vyvolá pocit dôvery a pochopenia, bude mať úspech pri získaní respondenta na úspešnú spoluprácu.

Návody a stratégie na získanie spolupráce s respondentom:

- *Byť pripravený a oboznámený s materiálmi:*
  - poznať úlohu zisťovania
  - poznať odpovede na najčastejšie otázky
- *Zdokonaľiť úvodný prístup k respondentom:*

- pozorne počúvať respondenta a prispôbiť mu svoje argumenty
  - prejavovať nadšenie a záujem na tvorbe úspešného zisťovania
  - odvrátiť odmietnutie
- *Opytovateľ by mal rešpektovať nedôveru respondenta:*
- rozprávať milo a s úctou
  - byť slušný a trpezlivý
  - aktívne počúvať
  - okamžite a pohotovo reagovať na znepokojenia respondenta
  - nedávať najavo svoju podráždenosť pri nedôvere respondenta
  - snažiť sa pochopiť obavy respondenta
  - mať psychologický prístup
  - získať profesionálne správanie

Skúsenosti dokazujú, že respondenti, ktorí kladú otázky, väčšinou o zisťovanie záujem majú a v skutočnosti veľká časť respondentov, ktorí sú „veľmi zaneprázdnení“ sa nakoniec zisťovania zúčastnia, pretože sú zaneprázdnení len v danom okamihu. Ak je opytovateľ ochotný reagovať na individuálne otázky, viac ako polovica respondentov s negatívnym postojom na začiatku bude ochotná sa zisťovania zúčastniť. Medzi dôležité úlohy opytovateľa pri úvodnom kontakte s respondentom patrí aktívne počúvanie a vnímanie prostredia. Aktívne počúvanie znamená zamerať sa na slová a tón, akým respondenti rozprávajú. Všímanie si prostredia naokolo a využitie to pri rozhovore je tiež veľmi dôležité. Respondent môže byť práve na odchode, alebo ste ho vyrušili pri nejakej činnosti. V takom prípade je potrebné poskytnúť základné informácie namiesto zaťažovania informáciami, ktoré respondent nepotrebuje počuť. Preukázanie respondentovi, že naozaj rozumiete tomu, čo hovorí a že jeho názor rešpektujete, je predpokladom úspešného rozhovoru. Ako náhle respondent prejaví náznaky zaváhania, musí opytovateľ využiť svoje schopnosti identifikovať jeho hlavné nejasnosti alebo obavy a následne dať respondentovi najavo prispôbením sa jeho slovám, že mu rozumie.

- *Obavy a výhrady respondentov väčšinou spadajú do nasledovných oblastí:*
- nedostatok času
  - obavy z dôveryhodnosti
  - otázky ohľadom súkromia, osobných informácií
  - obava z výberu vzorky
  - obava z možnosti použitia informácií proti respondentom
  - nedostatok záujmu
- *Umožnenie domácnosti vždy sa dodatočne rozhodnúť o účasti na zisťovaní:*
- respondent má právo premyslieť si svoju účasť na zisťovaní, prediskutovať s partnerom alebo príbuznými
  - zanechať dostatočné množstvo informácií na ich otázky ohľadom zisťovania
  - dať vedieť čas návratu opytovateľa k respondentovi

V prípade, že respondent stále odmieta účasť na zisťovaní, opytovateľ by mal vyjadriť ľútosť nad tým, že od neho nezíska prínos k zisťovaniu, ale že rozumie jeho pochybnostiam a zaneprázdnenosti. Mal by sa snažiť získať možnosť pre neskoršie kontaktovanie respondenta v budúcnosti, prípadne na iných zisťovaniach. Vhodné je tiež zanechanie vizitky, prípadne iného kontaktu v domácnosti respondenta.

2.2 Vykonanie rozhovoru

Zisťovania a zber dát na odbore 16600 sú realizované dvomi spôsobmi – CAPI alebo PAPI forma zberu, prípadne ich kombináciou. Pri metóde CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing) opytovateľ zaznamenáva odpovede respondentov priamo do prenosného počítača (tabletu). Výhodou tejto metódy je priebežná kontrola správnosti zadaných údajov, dodržanie logických väzieb, odskokov a filtrov ako aj eliminovanie výskytu chýb typu HARD, ktoré sa v priebehu záznamu odpovedí do APV nemôžu prepustiť. V ojedinelých prípadoch, kde použitie metódy CAPI nie je možné, môže opytovateľ zaznamenať odpovede respondentov do papierového dotazníka (tzv. metódou PAPI – Pen and Paper Interviewing). Od opytovateľa sa očakáva, že sa počas zisťovania bude aktívne zapájať do rozhovoru a v prípade potreby poskytne doplňujúce informácie respondentom, ktorí nemusia otázkam vždy správne porozumieť. Preto je veľmi dôležité poskytovať respondentom počas vykonávania rozhovoru odborné rady a rozličné spôsoby, ako sa k jednotlivým odpoveďiam na otázky dopracovať. Je dôležité dodržať pravidlo nevnucovať odpovede na otázky, každý respondent musí odpovedať sám. Ak je to možné, voliť čo najmenej možností odpovedí v zastúpení, tzv. PROXY odpovede.

Skúsený opytovateľ by mal pri vykonaní rozhovoru dodržiavať určité pravidlá pre zabezpečenie riadneho a dôstojného rozhovoru, týkajúce sa napríklad toho, ako čítať otázky, alebo ako sa vyhýbať ovplyvneniu odpovedí a podobne. Je potrebné dodržiavať nasledovné pravidlá:

- predstaviť sa, preukázať sa služobným preukazom, nadviazať kontakt
- oznámiť účel akcie (stručne, vecne, presvedčivo)
- vysvetliť potrebu spoluúčasti respondenta na zisťovaní
- zdôrazniť ochranu údajov
- informovať o predpokladanej dĺžke rozhovoru
- rozprávať zrozumiteľne, prekonať možné rečové prekážky
- otázky čítať zreteľne, používať neutrálny tón a čakať na odpoveď respondenta
- ak respondent otázke nerozumie, poskytnúť mu definíciu zložitých výrazov, ale bez ovplyvnenia odpovedi respondenta a nechať respondenta, aby sa sústredil len na odpovede
- aktívne počúvať respondenta a pozorne sledovať jeho správanie, slová, ktoré používa a tón akým rozpráva, aby ste sa uistili, že otázke rozumie a odpovedá na ňu správne
- otázku vždy prečítať celú, so správne intonovanou interpunkciou (mohla by sa vysvetľovať rôznymi spôsobmi)
- otázky čítať presne z dotazníka (je nevyhnutné dodržiavať poradie otázok) a nechať respondenta, aby sa sústredil len na odpovede.

Počas rozhovoru môžu nastať situácie, pri ktorých musí opytovateľ zachovať rozvahu. Ide napríklad o situácie, kedy respondent odmietne odpovedať na niektoré otázky, odmietne dokončiť rozhovor alebo rozhovor preruší.

○ *V takýchto prípadoch opytovateľ musí:*

- ostať pokojný
- požiadať o sústredenú pozornosť
- nebrať argumenty respondenta osobne
- vytvoriť dôveryhodné prostredie, pripomenúť respondentovi účel zisťovania

○ *Všeobecné pravidlá týkajúce sa rozhovoru:*

- ak nie je vhodná situácia (členovia domácnosti sú na odchode, majú hostí a pod.), ospravedlniť sa a dohodnúť si iný termín
- poznať presne význam a zmysel otázok, nehovoriť „neviem“
- vedieť poradiť správnu odpoveď (po otázke na popis konkrétnej situácie)
- všímať si reakcie respondentov a následne upozorniť príslušného pracovníka pracoviska ŠÚ SR na nevhodnosť otázky, na ktorú respondenti neradi odpovedajú
- získané poznatky si poznamenať a oznámiť ich prostredníctvom príslušného zamestnanca odboru 16600 na ŠÚ SR
- skontrolovať tablet pred zisťovaním, nabitie batérie, aktualizácia APV
- dostatočný počet dotazníkov AES 1-96 pre prípad zlyhania APV, tabletu alebo nesúhlasu respondentov, aby boli odpovede zaznamenávané do elektronického zariadenia.

○ *V závere rozhovoru by opytovateľ mal:*

- oceniť ochotu a význam spolupráce domácnosti so ŠÚ SR
- v prípade potreby opakovaného stretnutia s niektorým z členov domácnosti dohodnúť termín, resp. spôsob dodatočného kontaktu (napr. telefonicky)
- poďakovať za rozhovor a čas venovaný zisťovaniu
- v prípade zisťovania, ktoré obsahujú opakované návštevy v domácnostiach, nezabudnúť pri poslednej návšteve poďakovať za spoluprácu a oznámiť, že ich účasť na zisťovaní končí.

2.3 Telefonický rozhovor s respondentom

Nie každý typ zisťovania umožňuje zisťovať telefonicky, ale ak domácnosť podmieni svoju účasť na zisťovaní telefonickou formou rozhovoru, je možné túto formu rozhovoru použiť. Je nutné si uvedomiť, že telefonický rozhovor môže byť pre respondenta náročný, nakoľko sa s otázkami stretáva po prvýkrát. Z toho dôvodu by mal byť vždy uprednostnený osobný rozhovor. Telefonický rozhovor je kompromisným riešením, ktoré umožní získanie údajov. Opytovateľ je povinný každý prípad odôvodniť a popísať v „poznámke APV“ ak APV neumožňuje zaznamenať formu rozhovoru.

K telefonickému zisťovaniu pristupujeme len po vzájomnej dohode s respondentom, a v jemu navrhnutom čase.

3. Zabezpečenie kvality dát

Cieľom zisťovania je zabezpečenie kvality dát. Naplnenie tohto cieľa vedie cez získavanie čo naj dôveryhodnejších a najpravdivejších údajov. Môže sa stať, že respondent poskytne chybné informácie nielen z nedbanlivosti alebo z nevedomosti, ale aj preto, že pravdivú odpoveď povedať nechce. V týchto prípadoch je potrebné zaznamenať do poznámky neprirodzené správanie respondenta prípadne odmietnutie odpovedať pravdivo. Za vierohodnosť zozbieraných údajov, ktoré zodpovedajú charakteru opytovanej domácnosti a reálnej situácii, v akej sa domácnosť nachádza, zodpovedá opytovateľ. Na posúdenie, či respondent odpovedá na otázky pravdivo a výstižne, je potrebné poznať dôvody, ktoré by mohli viesť k inému konaniu.

Ak je otázka veľmi náročná, mal by opytovateľ prerozprávať otázku inými slovami a prispôbiť ju na úroveň respondenta, avšak bez zmeny významu otázky. Je vhodné poskytnúť aj definíciu náročných výrazov v otázke, ale bez ovplyvnenia odpovede respondenta.

Viaceré zisťovania vyžadujú pred poskytnutím odpovede nahliadnutie do potrebných dokumentov. Respondent nemusí poskytnúť odpoveď okamžite. V prípade, že dokumenty nie sú k dispozícii, je vhodné získať čo najpresnejší odhad požadovaného údajov a zároveň do poznámky uviesť, že ide o odhad.

Dĺžka rozhovoru môže zapríčiniť znechutenie respondenta poskytovať údaje. V takom prípade je na opytovateľovi, aby zdôraznil účel zisťovania a dôležitosť úlohy, ktorú respondent v zisťovaní zohráva. Opytovateľ by mal urobiť všetko preto, aby uľahčil respondentovi úlohu a snažil sa rozhovor urýchliť.

4. Zabezpečenie ochrany dôverných údajov

Pre respondentov je kľúčová dôvernosť poskytnutých údajov. Základnou úlohou opytovateľa je ochrániť osobné údaje respondenta. Všetkých respondentov treba pred začatím rozhovoru ubezpečiť, že ich osobné údaje ostanú utajené. Znamená to, že ich mená a adresy nebudú nikdy spojené s ich odpoveďami. Ubezpečenie o ochrane dôverných údajov podané vhodným spôsobom môže pomôcť predísť odmietnutiu účasti domácnosti alebo respondenta na zisťovaní.

Všetky zozbierané informácie budú použité na štatistické a výskumné účely nekomerčného charakteru a všetky odpovede na otázky budú považované za prísne dôverné. Ochranu dôverných štatistických údajov upravuje zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov a ochranu osobných údajov Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej len „nariadenie“) a zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Za ochranu dôverných aj osobných údajov

zodpovedá Štatistický úrad Slovenskej republiky, ktorého zamestnanci sú viazaní mlčanlivosťou o všetkých štatistických údajoch a osobných údajoch, ktoré sa pri svojej práci dozvedia..

Každý opytovateľ by mal v rámci zabezpečenia dôverných údajov dodržiavať nasledujúce zásady:

- nepísať osobné údaje na papier
- nepoužívať meno, adresu a iné kontaktné údaje respondenta v textových poznámkach počas rozhovoru s respondentom ani pri osobných poznámkach na konci rozhovoru
- nezmieňovať sa o mene respondenta
- nenechávať poznámky s identifikačnými údajmi nezabezpečené
- nenechávať tablet alebo iné dokumenty obsahujúce identifikačné údaje respondenta na miestach, kde by mohli mať prístup nepovolane osoby
- nepoužívať osobný mail na prijímanie alebo odosielanie identifikačných údajov respondenta (mená, adresy, telefónne čísla).

Všetky osoby, ktoré prídu do styku s osobnými údajmi, majú povinnosť mlčanlivosti a dodržiujú prísne zásady bezpečného správania sa narábaní s osobnými údajmi. Tým je zabezpečená požiadavka ochrany poskytnutých údajov.

5. Aplikačné programové vybavenie

Aplikačné programové vybavenie (ďalej iba APV), vytvorené v prostredí Blaise, slúži opytovateľom ako nástroj pre nahratie dotazníkov reálne vyšetrených v teréne. Každý opytovateľ pracuje so súborom spravodajských jednotiek, ktoré sú mu priradené podľa vopred stanovených kritérií. Po uskutočnení zisťovania v určenom súbore bytov (domácností) a natypovaní dát do APV v termíne, stanovenom harmonogramom zisťovania, uskutoční prekontrolovanie svojich natypovaných dát

APV pre opytovateľov obsahuje definované kontroly, ktoré sú programom indikované v etape nahrávania dotazníkov, tieto kontroly musí opytovateľ rešpektovať, riadiť sa nimi a v prípade omylu musí dáta opraviť.

Chybové hlásenie APV opytovateľ posúdi a v prípade, že sú takto zaznamenané údaje v poriadku, aktívnu chybu potvrdí tlačítkom *Suppress* a anomáliu skomentuje do komentára k príslušnej položke. Ak sa jedná o tzv. tvrdú – hard – chybu, je nutné túto chybu odstrániť. Opytovateľ všetky anomálie dotazníka zaznamenáva do tzv. komentárov k príslušným položkám, ktorých sa týkajú.

Opytovateľ zodpovedá za kvalitu svojich vyšetrených dotazníkov a za dodržanie metodických pokynov. Po vykonaní exportu a prekopírovaní svojich exportných súborov na sieťové úložisko sprístupňuje svoje dáta vyššej úrovni spracovania. Fáza zhrávania jednotlivých samostatných súborov dát predpokladá kompletnú vyšetrenosť

Opytovateľ musí vo vlastnom záujme vždy pracovať s aktuálnym APV. Pravidelne zálohovať svoje dáta na komunikačnom serveri. Musí poznať všetky funkcionality a spôsoby využitia APV.